POLSKI KALENDARZ SZACHOWY

1939 — 1940

REDAGOWAŁ
ROMAN T. BĄK

Wydawca: Śląskie Okręgowe Stow. Szach., Katowice. 1939
Wykonano w drukarni „Nakładowej" Będzin. Pierackiego 10, tel. 71-54

Przedruk wyjątków bez zgody redaktora wzbroniony!

Cena egzpl. zł. 2,50

ZARZĄD ŚL. OKR. STOW. SZACH. 1939

stoją: J. Poloczek, skarbnik; Fr. Gralka, ławnik; P. Kelner, ławnik; J. Rusek, prz. s. probl.; R. Pieprzyk, sekr. s. probl.

siedzą: I. Lebioda, sekretarz; R. T. Bąk, wprezes; F. Głogoszewski, wprezes; Jałowiecki, kap. okr.; A Szyler, ławnik

ZARZĄD ŚL. OKR. STOW. SZACH. I PREZESI ODDZIAŁÓW OKRĘGU.

rząd II:	Marciniak Kat. Koło	Pieprzyk s s. probl.	Frühholz „1916“	Podsiadło ZZPIUS	Kika K.P.W.	Poloczek skarbnik	
rząd I:	Byrtek Sucha	Zogata Michałkowice	Rusek B. Bielski pr. s. probl.	Kelner „Azoty“ ławnik	Płaczek Z.S. Zgoda	Krysta B. Bielsko	Gralka N. Bytom ławnik
siedzą:	Kukuczka Cieszyn	Lebioda sekretarz	Bąk „Ognisko“ wprezes	Głogoszewski P. P. W. wprezes	Jałowiecki Sosnowiec kap okr.	Szyler R. Szopienice ławnik	dr. Szaniawski Dąbr. Górn.

SPIS RZECZY:

OD WYDAWCÓW.

Mimo licznych i różnego rodzaju trudności zdołaliśmy wreszcie wydać niniejszą encyklopedię szachową pod skromną nazwą „Polski Kalendarz Szachowy“.

Projekt wydania książki miał wypracowany p. R. B. już w r. 1930, kiedy to jako kierownik ok. 60-ciu sekcyj szachowych SMP sam przekonał się o tym, czego najwięcej każdej sekcji i każdemu szachiście potrzeba. Wobec tego w r. 1932 rozpoczęto pertraktacje z pewną spółką wydawniczą w celu wydania książki w formie wewnętrznej instrukcji. Różne względy spowodowały odsunięcie druku książki na czas późniejszy. Ponieważ jednak w r. 1938 zarząd i zebranie prezesów Śl. Okr. St. Szach. podjęło uchwałę zaryzykowania druku „Polskiego Kalendarza Szachowego" na lata 1939/40, biorąc całkowity koszt wydawnictwa na siebie, projekt musiał być dostosowany do potrzeb ogólno-szachowych, a tym samym zawartość książki musiały być znacznie rozszerzona. Również zarząd a zwłaszcza komisja techniczna P. Z. Sz. dorzucają swoje uzupełnienia i myśli w tym sensie, aby kalendarz był wszechstronny, a tym samym każdemu potrzebny.

W kalendarzu niniejszym — jako w pierwszej tego rodzaju publikacji polskiej — ujęliśmy więc całokształt pracy szachowej w Polsce do r. 1938 oraz niektóre z ważniejszych wyników zagranicznych. Ponieważ niektóre tu zamieszczone sprawy już powtarzane nie będą, miejsce ich zajmą artykuły specjalne jak: teorii, końcówek, kompoz. zadań i t. p.

Prosimy o nadsyłanie nam swych uwag, propozycyj, uzupełnień, poprawek i t. p., które będziemy się starali wziąć pod uwagę przy wydawaniu kalendarza następnego, do którego musimy mieć zebrany materiał najpóźniej w końcu miesiąca czerwca 1940 roku.

Materiał do nin. kalendarza opracowało, skorygowało uzupełniło wzgl. przeglądnęło kilka osób. Szczególne słowa słowa uznania wyrażamy a zarazem podziękowania składamy Wprezesowi P. Z. Sz. p. Przepiórce, który m.in. pozwolił naszemu redaktorowi korzystać z jego bardzo bogatej biblioteki szachowej. Dziękujemy również pp.: Wprezesowi płk. dypl. dr Steiferowi, radcy Domosławskiemu, mgr M. Wróblowi, inż H. Salzmanowi, mgr Madfesowi, J. Ruskowi oraz wszystkim osobom, zarządom klubów, sekcyj za łaskawą współpracę, a sprzedającym i kupującym za łask. poparcie naszych wysiłków, które czynimy dla dobra gry szachowej w Polsce.

Wyjaśniamy, że to co dajemy jest tworem własnym, a jeżeli dochody z tego wydawnictwa pokryją wszystkie wydatki, Śl. Okręg będzie wydawał takie kalendarze co dwa lata, z tym, że w każdym numerze znajdować się będą — prócz stale potrzebnych spraw — co raz to inne wiadomości, nowości i artykuły, tak, że już kilka roczników tego kalendarza stanowić będą kompl. encyklopedię szachową, która powinna się znaleźć w rękach każdego zwolennika tej królewskiej gry.

„Cześć Szachom!“

SWIĘTA

wyznania grecko-katol. i prawosł.

stałe:

7.I.	I. Św. Nar. Jez. Chr.
8.I.	II. „ „
9.I	Szczepana męcz.
14.I.	Nowy Rok
19.I.	Trzech św. królów
12.II.	Trzech św. biskupów
15.II.	Ofiarow. P.Z.O. NMP
7.VII.	Narodz. Jana Chrzc.
22.VII.	Piotra i Pawła
28.VIII.	Wniebowz. NMP.
21.IX.	Narodzenie NNP.
27.IX.	Podwyższ. Krzyża św.
19.XII.	św. Mikołaja
22.XII.	Niepok. Pocz. NMP

1940	ruchome	1941
28.IV.	I. Św. Wielkan.	20.IV
29.IV.	II. „ „	21.IV
30.IV.	Wtorek Wielk.	22.IV
6.VI.	Wnieb. Pańskie	29.V
17.VI.	I. Św. Z. D. Św.	9.VI
18.VI.	II. „ „	10.VI

wyznania rzym. katol.

stałe:

1.I.	Nowy Rok
6.I.	Trzech Króli
2.II.	Oczyszcz. NMP.
3.V.	Król. Korony P.
29.VI.	Piotra i Pawła
15.VIII.	Wniebowz. NMP.
1.XI.	Wszystk. Swiętych
8.XII.	Niepok. Pocz. NMP.
25.XII.	Boże Narodzenie
26.XII.	św. Szczepana

1940	ruchome	1941
7.II.	Popielec	26.II
24.III.	Wielkanoc	13.IV
25.III.	Pon. Wielkan.	14.IV
2.V.	Wniebowst. P.	22.V
12.V.	I. Św. Z. D. Sw.	1.VI
13.V.	Pon. Ziel. Sw.	2.VI
23.V.	Boże Ciało	12.VI

wyznania mojżeszowego

1939		1940
4.IV.	I. Św. Wielk.	24.IV
5.IV.	II. „ „	25.IV
10.IV.	VII. „ „	29.IV
11.IV.	Ostatn. „	30.IV
24.V.	I. Sw. Ziel. Św.	13.VI
25.V.	II „ „ „	14.VI
14.IX.	Nowy Rok 5700-1	3.X
15.IX.	Drugi dzień N. R.	4.X
16.IX.	Post Gedalia	5.X
23.IX.	Sądny dzień	12.X
28.IX.	I. Sw. Szałasów	17.X
29.IX.	II. „ „	18.X
5.X.	Swięto Palmowe	24.X
6.X.	koniec św. szał.	25.X
7.X.	Radość z Prawa	26.X

1939

	Styczeń	Luty	Marzec
N	1 8 15 22 29	5 12 19 26	5 12 19 26
P	2 9 16 23 30	6 13 20 27	6 13 20 27
W	3 10 17 24 31	7 14 21 28	7 14 21 28
S	4 11 18 25	1 8 15 22	1 8 15 22 29
C	5 12 19 26	2 9 16 23	2 9 16 23 30
P	6 13 20 27	3 10 17 24	3 10 17 24 31
S	7 14 21 28	4 11 18 25	4 11 18 25

	Kwiecień	Maj	Czerwiec
N	2 9 16 23 30	7 14 21 28	4 11 18 25
P	3 10 17 24	1 8 15 22 29	5 12 19 26
W	4 11 18 25	2 9 16 23 30	6 13 20 27
S	5 12 19 26	3 10 17 24 31	7 14 21 28
C	6 13 20 27	4 11 18 25	1 8 15 22 29
P	7 14 21 28	5 12 19 26	2 9 16 23 30
S	1 8 15 22 29	6 13 20 27	3 10 17 24

	Lipiec	Sierpień	Wrzesień
N	2 9 16 23 30	6 13 20 27	3 10 17 24
P	3 10 17 14 31	7 14 21 28	4 11 18 25
W	4 11 18 25	1 8 15 22 29	5 12 19 26
S	5 12 19 26	2 9 16 23 30	6 13 20 27
C	6 13 20 27	3 10 17 24 31	7 14 21 28
P	7 14 21 28	4 11 18 25	1 8 15 22 29
S	1 8 15 22 29	5 12 19 26	2 9 16 23 30

	Październik	Listopad	Grudzień
N	1 8 15 22 29	5 12 19 26	3 10 17 24 31
P	2 9 16 23 30	6 13 20 27	4 11 18 25
W	3 10 17 24 31	7 14 21 28	5 12 19 26
S	4 11 18 25	1 8 15 22 29	6 13 20 27
C	5 12 19 26	2 9 16 23 30	7 14 21 28
P	6 13 20 27	3 10 17 24	1 8 15 22 29
S	7 14 21 28	4 11 18 25	2 9 16 23 30

1940

	N	P	W	S	C	P	S
Styczen		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	31			
Luty					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29		
Marzec						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
	31						
Kwiecień		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30				
Maj				1	2	3	4
	5	6	7	8	9	10	11
	12	13	14	15	16	17	18
	19	20	21	22	23	24	25
	26	27	28	29	30	31	
Czerwiec							1
	2	3	4	5	6	7	8
	9	10	11	12	13	14	15
	16	17	18	19	20	21	22
	23	24	25	26	27	28	29
	30						

	N	P	W	S	C	P	S
Lipiec		1	2	3	4	5	6
	7	8	9	10	11	12	13
	14	15	16	17	18	19	20
	21	22	23	24	25	26	27
	28	29	30	31			
Sierpien					1	2	3
	4	5	6	7	8	9	10
	11	12	13	14	15	16	17
	18	19	20	21	22	23	24
	25	26	27	28	29	30	31
Wrzesień	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30					
Październik			1	2	3	4	5
	6	7	8	9	10	11	12
	13	14	15	16	17	18	19
	20	21	22	23	24	25	26
	27	28	29	30	31		
Listopad						1	2
	3	4	5	6	7	8	9
	10	11	12	13	14	15	16
	17	18	19	20	21	22	23
	24	25	26	27	28	29	30
Grudzień	1	2	3	4	5	6	7
	8	9	10	11	12	13	14
	15	16	17	18	19	20	21
	22	23	24	25	26	27	28
	29	30	31				

MEMORANDUM OSOBISTE.

Nazwisko ....

Adres ....

Nr. telefonu ....

Nr. konta P.K.O. .... ks. oszczędn. ....

Nr. książeczki wojsk. ....

Nr. dowodu osob. .... wyst. dnia ....

Nr. zaśw. obywat. .... " " ....

Nr. losu ....

Nr. leg. P. Z. Sz. .... oddziału ....

Nr. polisy ubezp. ....

Uwagi: ....

Adresy i Nr.Nr. telefonów.

Nowe adresy i NrNr telefonów.

1939

Lipiec			Sierpień			Wrzesień		
1	S	Juliusza	1	W	Piotra w ok.	1	P	Idziego i Bron.
2	N	Nawiedz. NMP.	2	S	NMP. Aniel.	2	S	Stefana kr.
3	P	Helioda Leona	3	C	Znal. św. Szcz.	3	N	Joach. i Szym.
4	W	Józefa Kalas.	4	P	Dominika	4	P	Rozalii p
5	S	Ant. M. Zak.	5	S	NMP. Snieżnej	5	W	Wawrzyńca
6	C	Dominiki p-	6	N	Przem. Pańskie	6	S	Zachariasza p.
7	P	Cyryla i Met.	7	P	Kajetana i Don.	7	C	Reginy i Melch.
8	S	Elżbiety kr.	8	W	Cyriaka	8	P	Narodz. NMP.
9	N	Wer. Mikołaja	9	Ś	Rom. i Jana	9	S	Sergiusza
10	P	7 Br. Męcz	10	C	Wawrzyńca m.	10	N	Mikołaja z Tol.
11	W	Piusa pap.	11	P	Zuz. i Filomeny	11	P	Prota i Jacka
12	S	Jana Gw. i Fel.	12	S	Klary p.	12	W	Im. Marii i Wal.
13	C	Małgorzaty	13	N	Hipolita m	13	S	Eugenii p. †
14	P	Bonawentury	14	P	Euzebiusza	14	C	Podw. św. K.
15	S	Henryka	15	W	Wnieb. NMP	15	P	7 bol. NMP
16	N	NMP. Szkapl.	16	S	Joach i Rocha	16	S	Euzebii Eufem.
17	P	Aleksego N.	17	C	Anastazego b.	17	N	Pięt. św. Franc.
18	W	Szym. i Kamila	18	P	Heleny i Jacka	18	P	Józefa w.
19	S	Winc. a Paluo	19	S	Mariana	19	W	Januarego m.
20	C	Bł. Czesława	20	N	Bernarda op.	20	Ś	Eustachego
21	P	Fraksedy	21	P	Joanny Chant.	21	C	Mateusza Ap.
22	S	Marii Magdal.	22	W	Tymoteusza	22	P	Tom. i Mauryc.
23	N	Apolinar. b. i m.	23	S	Filipa i Benic.	23	S	Tekli p. i m
24	P	Kunegundy	24	C	Bartłomieja Ap	24	N	NMP. od wyk.
25	W	Jakóba i Krz.	25	P	Ludwika kr.	25	P	Bł Władysława
26	S	Anny M. NMP.	26	S	Ireneusza i Zef.	26	W	Cypriana i Just.
27	C	Natalii	27	N	Józ. Kal. i Cez.	27	S	Kosmy i Dam.
28	P	Inoc. i Wiktora	28	P	August. Sabiny	28	C	Wacława m
29	S	Marty p.	29	W	Scięcie św. Jana	29	P	Michała Arch.
30	N	Heleny	30	S	Feliksa i Róży	30	S	Hieronima
31	P	Ignacego	31	C	Rajmunda i Paul.			

1939

Październik

1	**N**	Remig. i J. z D.
2	P	Aniołów Str.
3	W	Teresy od Dz. J.
4	S	Franc. Seraf.
5	C	Placydy m
6	P	Brunona w.
7	S	NMP. Róż.
8	**N**	Brygidy i Pel.
9	P	Dyonizego
10	W	Franc. Borg.
11	S	Placydy p.
12	C	Maksymiliana
13	P	Edwarda
14	S	Kalikstai Ewar.
15	**N**	Teresy Wielk.
16	P	Martyn. Saturn.
17	W	Małgorz. i Wikt.
18	S	Łukasza ew.
19	C	Piotra z Alk.
20	P	Jana K. Ireny
21	S	Urszuli p.
22	**N**	Korduli p. i m.
23	P	Seweryna
24	W	Rafała arch.
25	S	Kryspina
26	C	Ewarysta p.
27	P	Sabiny m.
28	S	Szymona i Tad.
29	**N**	Narcyza b.
30	P	Edmunda
31	W	Wolfganga b.

Listopad

1	**S**	*Wszystk. Święt.*
2	C	Dzień zadusz.
3	P	Huberta i Syl.
4	S	Karola Barom.
5	**N**	Zachariasza pr
6	P	Leonard. i Fel.
7	W	Nikandra
8	S	4 Uwień. Męcz.
9	C	Teodora m.
10	P	Andrzeja z Aw.
11	**S**	Marcina b.
12	**N**	5 Braci męcz.
13	P	Stanisława K.
14	W	Józefata b. i m.
15	S	Leopolda
16	C	NMP. Ostr.
17	P	Salomei i Grzeg.
18	S	Romana m.
19	**N**	Elżbiety kr.
20	P	Feliksa Wal.
21	W	Ofiarow. NMP.
22	S	Cecylii p. i m.
23	C	Klemensa
24	P	Jana od Krz.
25	S	Katarzyny
29	**N**	Piotra i Konr.
27	P	Wirgiliusza
28	W	Rufina
29	S	Saturnina
30	C	Andrzeja Ap.

Grudzień

1	P	Eligiusza b.
2	S	Bibiany
3	**N**	Franc. **Ksaw.**
4	P	Barbary p. i m.
5	W	Piotra Chryz.
6	S	Mikołaja
7	C	Ambrożego
8	**P**	*Niep. P. NMP.*
9	S	Leok. Walerii
10	**N**	NMP. Loret
11	P	Damaz. i Sab.
12	W	Aleksandra m.
13	S	Łucji p. i m.
14	C	Alfreda kr.
15	P	Wal. i Ireny
16	S	Euzebiusza
17	**N**	Łazarza b
18	P	Oczek. NMP.
19	W	Nemezjusza
20	S	Pelagii i Teof.
21	C	Tomasza ap.
22	P	Zenona i Hon.
23	S	Wiktorii p. i m.
24	**N**	Wig. Ad. i Ewy
25	**P**	*Boże Narodz.*
26	**W**	*Szczepana m.*
27	S	Jana Ew.
28	C	Młodzianków
29	P	Tomasza b.
30	S	Eugeniusza
31	**N**	Sylwestr. i Mel.

1940

Styczeń

1	P	*Nowy Rok*
2	W	Makarego op.
3	S	Genowefy
4	C	Tytusa p.
5	P	Telesfora
6	S	*Święto 3 Króli*
7	N	Lucjana i Julii
8	P	Seweryna
9	W	Marcjanny
10	S	Juliana i Wilh.
11	C	Honoraty
12	P	Najś. Rodziny
13	S	Weroniki
14	N	Hilarego i Fel.
15	P	Pawła pust.
16	W	Marcelego
17	S	Antoniego op.
18	C	Kat. św. Piotra
19	P	Henryk. i Mart.
20	S	Fab. i Sebast.
21	N	Agnieszki
22	P	Winc. i Anast.
23	W	Zaśl. NMP.
24	S	Tymoteusza
25	C	Naw. św. Pawła
26	P	Polikarp. Pauli
27	S	Jana Złotoust.
28	N	Walerego
29	P	Franc. Salez.
30	W	Martyny p.
31	S	Piotra J. Bosko

Luty

1	C	Ignacego
2	P	*Oczyszcz. NMP*
3	S	Błażeja b. m.
4	N	Andrzeja
5	P	Agaty p.
6	W	Doroty p. i m.
7	S	*Popielec*
8	C	Jana z Matty
9	P	Apolonii p.
10	S	Scholastyki p.
11	N	NMP z Lourdes
12	P	Eulalii
13	W	Juliana
14	S	Walentego
15	C	Faustyna i Jow.
16	P	Julianny p.
17	S	Aleksego
18	N	Symeona b. m.
19	P	Konrada
20	W	Leona b.
21	S	Fortunata m.
22	C	Kat. ś. P. w Ant.
23	P	Piotra Dam.
24	S	Macieja
25	N	Zygfr. i Cezar.
26	P	Aleksandra
27	W	Leandra
28	S	Teofila
29	C	Romana w.

Marzec

1	P	Albina b. w.
2	S	Heleny
3	N	Kunegundy
4	P	Kazimierza
5	W	Jana od K.
6	S	Wiktora m.
7	C	Tomasza z Ak.
8	P	Jana B. i Winc.
9	S	Franciszki
10	N	40 Męcz. i Wikt.
11	P	Konstant. i Pel.
12	W	Grzegorza
13	S	Krvstyny p.
14	C	Matyldy i Leon
15	P	Izabeli i Klem.
18	S	Cyryla b.
17	N	Jana Sark.
18	P	Edwarda
19	W	Józefa Obl.
20	S	Eufemii m.
21	C	*Wielki* Ben.
22	P	*Wielki* Bazyl
23	S	*Wielka* Katarz.
24	N	*Wielkanoc*
25	P	*Poniedz Wielk.*
26	W	Tekli
27	S	Gabr. i Jana z D.
28	C	Jana Kapis.
29	P	Eustaz. i Cyryla
30	S	Anieli Wd.
31	N	Balbiny i Korn

1940

Kwiecień

1	P	Teodora m.
2	W	Franciszka
3	S	Ryszarda b. k.
4	C	Izydora
5	P	**Wincentego**
6	S	Julianny Kor. n.
7	**N**	Donat i Rufin
8	P	Dionizy b. w.
9	W	Marii Kleof.
10	S	Ezechjel pr.
11	C	Leona W.
12	P	Konstancji
13	S	Hermenegilda
14	**N**	Waleriana
15	P	Bazylego
16	W	Aniceta i Rob.
17	S	Bogumiła
18	C	Tymona
19	P	Pafnucy
20	S	Agnieszki
21	**N**	Anzelma
22	P	Sotera i Kajusa
23	W	Wojciecha
24	S	Jerzy, Fidelis
25	C	Marka ew.
26	P	Kleta i Marc
27	S	Teofila b
28	**N**	Pawła Witalisa
29	P	Piotra męcz.
30	W	Katarzyny

Maj

1	S	Filipa i Jakóba
2	**C**	*Wniebowst. P.*
3	P	*Królow. Polski*
4	S	Floij. i Moniki
5	**N**	Piusa V. p.
6	P	Jana w Oleju
7	W	Domiceli
8	S	Stanisława
9	C	Grzegorza
10	P	Izydora
11	S	Mamerta b.
12	**N**	*Zesł Ducha Św.*
13	P	*Poniedz. Ziel.*
14	W	Bonifacego m.
15	S	Zofii i Jana
16	C	Jana i Andrz.
17	P	Paschalisa
18	S	Feliksa
19	**N**	Piotra Celest.
20	P	Bernardyna
21	W	Wiktora
22	S	Julii
23	**C**	*Boże Ciało*
24	P	Joanny i Zuz.
25	S	Grzegorza VII
26	**N**	Filipa Ner.
27	P	Jana pap.
28	W	German, Aug.
29	S	Teodozja, Hum.
30	C	Fel. Joan, Ferd.
31	P	Anieli

Czerwiec

1	S	Nikodema
2	**N**	Marcelina
3	P	Erazma
4	W	Franciszka
5	S	Bonifacego
6	C	Norberta
7	P	Roberta op.
8	S	Medard Got.
9	**N**	Felicj. i Sanoka
10	P	Małg. i Bogum.
11	W	Barnaby
12	S	Jana a. s. Fac.
13	C	Antoniego z P.
14	P	Bazylego W.
15	S	Jolanty
16	**N**	Benona
17	P	Adolfa i Inoc.
18	W	Marka i Marcel.
19	S	Gerwaz i Prot.
20	C	Sylwestriusza
21	P	Alojzego
22	S	Paulina b.
23	**N**	Agrypiny
24	P	Jana Chrzcic.
25	W	Prosp. i Wilhel.
26	S	Jana i Pawła
29	C	Władysława
28	P	Leona pap.
29	**S**	*Piotra i Pawła*
30	**N**	Emilii p.

1940

Lipiec			Sierpień			Wrzesień		
1	P	Juliusza	1	C	Piotra w ok.	1	N	Idziego i Bron.
2	W	Nawiedz. NMP.	2	P	NMP. Aniel.	2	P	Stefana kr.
3	S	Helioda Leona	3	S	Znal św. Szcz.	3	W	Joach. i Szym.
4	C	Józefa Kalas.	4	N	Dominika	4	S	Rozalii p
5	P	Ant. M. Zak.	5	P	NMP. Snieżnej	5	C	Wawrzyńca
6	S	Dominiki p.	6	W	Przem. Pańskie	6	P	Zachariasza p.
7	N	Cyryla i Met.	7	S	Kajetana i Don.	7	S	Reginy i Melch.
8	P	Elżbiety kr.	8	C	Cyriaka	8	N	Narodz. NMP.
9	W	Wer. Mikołaja	9	P	Rom i Jana	9	P	Sergiusza
10	S	7 Br. Męcz	10	S	Wawrzyńca m	10	W	Mikołaja z Tol.
11	C	Piusa pap.	11	N	Zuz. i Filomeny	11	S	Prota i Jacka
12	P	Jana Gw. i Fel.	12	P	Klary p.	12	C	Im. Marii i Wal.
13	S	Małgorzaty	13	W	Hipolita m	13	P	Eugenii p. †
14	N	Bonawentury	14	S	Euzebiusza	14	S	Podw. św. K.
15	P	Henryka	15	C	*Wnieb. NMP.*	15	N	7 bol. NMP
16	W	NMP. Szkapl.	16	P	Joach i Rocha	16	P	Euzebii Eufem.
17	S	Aleksego N.	17	S	Anastazego b.	17	W	Pięt. św. Franc.
18	C	Szym. i Kamila	18	N	Heleny i Jacka	18	S	Józefa w.
19	P	Winc. a Paulo	19	P	Mariana	19	C	Januarego m.
20	S	Bł. Czesława	20	W	Bernarda op.	20	P	Eustachego
21	N	Praksedy	21	S	Joanny Chant.	21	S	Mateusza Ap.
22	P	Marii Magdal.	22	C	Tymoteusza	22	N	Tom. i Mauryc.
23	W	Apolinar. b. i m.	23	P	Filipa i Benic.	23	P	Tekli p. i m.
24	S	Kunegundy	24	S	Bartłomieja Ap	24	W	NMP. od wyk.
25	C	Jakóba i Krz.	25	N	Ludwika kr.	25	S	Bł Władysława
26	P	Anny M. NMP.	26	P	Ireneusza i Zef.	26	C	Cypriana i Just.
27	S	Natalii	27	W	Józ. Kal. i Cez.	27	P	Kosmy i Dam.
28	N	Inoc. i Wiktora	28	S	August. Sabiny	28	S	Wacława m.
29	P	Marty p.	29	C	Scięcie św. Jana	29	N	Michała Arch.
30	W	Heleny	30	P	Feliksa i Róży	30	P	Hieronima
31	S	Ignacego	31	S	Rajmunda i Paul.			

1940

Październik			Listopad			Grudzień		
1	W	Remig. i J. z D.	1	**P**	*Wszystk. Święt.*	1	**N**	Eligiusza b.
2	S	Aniołów Str.	2	S	Dzień zadusz.	2	P	Bibiany
3	C	Teresy od Dz. J	3	**N**	Huberta i Syl.	3	W	Franc. Ksaw.
4	P	Franc. Seraf.	4	P	Karola Barom.	4	S	Barbary p. i m.
5	S	Placydy m	5	W	Zachariasza pr	5	C	Piotra Chryz.
6	**N**	Brunona w.	6	S	Leonard. i Fel.	6	P	Mikołaja
7	P	NMP. Róż.	7	C	Nikandra	7	S	Ambrożego
8	W	Brygidy i Pel.	8	P	4 Uwień. Męcz.	8	**N**	*Niep. P. NMP.*
9	S	Dyonizego	9	**S**	Teodora m.	9	P	Leok. Walerii
10	C	Franc. Borg.	10	**N**	Andrzeja z Aw.	10	W	NMP. Loret.
11	P	Placydy p.	11	**P**	Marcina b.	11	S	Damaz. i Sab.
12	S	Maksymiliana	12	W	5 Braci męcz.	12	C	Aleksandra m.
13	**N**	Edwarda	13	S	Stanisława K.	13	P	Łucji p. i m.
14	P	Kaliksta i Ewar.	14	C	Józefata b. i m.	14	S	Alfreda kr.
15	W	Teresy Wielk.	15	P	Leopolda	15	**N**	Wal. i Ireny
16	S	Martyn. Saturn.	16	S	NMP. Ostr.	16	P	Euzebiusza
17	C	Małgorz. i Wikt.	17	**N**	Salomei i Grzeg.	17	W	Łazarza b.
18	P	Łukasza ew.	18	P	Romana m.	18	S	Oczek. NMP.
19	S	Piotra z Alk.	19	W	Elżbiety kr.	19	C	Nemezjusza
20	**N**	Jana K. Ireny	20	S	Feliksa Wal.	20	P	Pelagii i Teof.
21	P	Urszuli p.	21	C	Ofiarow. NMP.	21	S	Tomasza ap.
22	W	Korduli p. i m.	22	P	Cecylii p. i m.	22	**N**	Zenona i Hon.
23	S	Seweryna	23	S	Klemensa	23	P	Wiktorii p. i m.
24	C	Rafała arch.	24	**N**	Jana od Krz.	24	W	Wig. Ad. i Ewy
25	P	Kryspina	25	P	Katarzyny	25	**S**	*Boże Narodz.*
26	S	Ewarysta p.	29	W	Piotra i Konr.	26	**C**	*Szczepana m.*
27	**N**	Sabiny m.	27	S	Wirgiliusza	27	P	Jana Ew.
28	P	Szymona i Tad.	28	C	Rufina	28	S	Młodzianków
29	W	Narcyza b.	29	P	Saturnina	29	**N**	Tomasza b.
30	S	Edmunda	30	S	Andrzeja Ap.	30	P	Eugeniusza
31	C	Wolfganga b.				31	W	Sylwestr. i Mel.

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

HYMN SZACHISTÓW.

mel.: „Myśmy przyszłością...“

„CZEŚĆ SZACHOM!“

„Cześć Szachom!“ Królewskiej tej grze
Krzyknijmy „Cześć“ z całych sił.
Nam, z nią zawarłszy sprzymierze,
By czas bez niej nudnym był.
Więc przykładami swoimi,
Spokojnym i cichym „mat“,
Szerzmy ją między innymi.
Niech Szachy zna cały świat!

Zacięte lecz ciche boje
Prowadzić z nas każdy rad.
Posuwać tak bierki swoje,
By żadnych nie doznać strat.
Uczyć się zwyciężać stale
I wyżej się zawsze wznieść.
Tym co pracują wytrwale,
Oddajmy też naszą „Cześć“.

Słowa: **R. B.**

ROCZNY PROGRAM.

Styczeń—Luty. W klubach, oddziałach i sekcjach: turnieje o mistrzostwa indywidualne w klasach. W okręgach: spotkania międzymiastowe. Walne zebrania w okręgach, klubach i oddziałach. Konkurs kompozycji zadań.

Marzec—Kwiecień. W klubach, oddziałach i sekcjach: turnieje błyskawiczne, wykłady teoretyczne i symultanki. W okręgach: turnieje o mistrzostwa drużynowe. Turnieje eliminacyjne Polsk. Zw. Sz.

Maj—Czerwiec—Lipiec—Sierpień. Turnieje z udziałem zaproszonych graczy obcych. Spotkania towarzyskie (przyjacielskie). Zebranie sekcji problemistów. (Zjazd). Mistrzostwa Polsk. Zw. Szach.

Wrzesień—Październik. W klubach, oddziałach i sekcjach: turnieje wewnętrzne o nagrody. Konkursy rozwiązywania zadań. Turnieje o mistrzostwa indywidualne miast.

Listopad—Grudzień. W oddziałach, klubach i sekcjach: turnieje wewnętrzno drużynowe i ewentualnie klasyfikacyjne. W okręgach: turnieje o indywidualne mistrzostwa. Walne zgromadzenie Polsk. Zw. Szach.

SZACHY W POLSCE.

Gra w szachy była w Polsce znana i rozpowszechniona od najdawniejszych czasów. Przyszła do nas tymi samymi drogami, którymi przenikała kultura świata zachodniego wraz z chrześcijaństwem: przez duchowieństwo i stan rycerski, przez klasztory, dwór królewski, dwory magnackie i bogate mieszczaństwo. Kiedy się to stało? Czy za wypraw krzyżowych, do których należał syn Krzywoustego Henryk i dzięki temu mógł poznać grę szachową od Saracenów? Czy za pośrednictwem Benedyktynów i Cystersów? Czy za Chrobrego jeszcze — za pośrednictwem Eremitów, sprowadzonych z Pereum pod Ravenną?

Stan naszej wiedzy nie pozwala na ustalenie daty nawet w przybliżeniu. Jednakże to pewna, że kiedy za renesansu zawiązały się nasze bliskie stosunki kulturalne z Włochami, dokąd młodzież polska wyjeżdżała masowo na studia w uniwersytetach Padwy i Bolonii — a we Włoszech gra szachowa kwitła obficie — to w Polsce szachy dawno już były w użyciu, zostawiając ślady w naszej heraldyce, w prawodawstwie, w mowie potocznej, pełnej porównań, świadczących o znajomości gry królewskiej.

Tak więc istnieje herb „Wczele“ z szachownicą z pieczęci Włościejowskiego z roku 1382, o którym to herbie Niesiecki przytacza legendę, nawiązującą do przygód niejakiego Hołuba w „królestwie grenadiańskiem“ wśród Maurów. Jest herb ‚Roch‘‘, który oznaczał w polskim języku szachowym Wieżę — i wieża ta, czarna, figuruje istotnie w tym herbie na białym polu. Są też inne herby o emblematach szachowych:

„Karenga“, „Kizynek“, „Szachman“, „Wieruszowa”, „Twardos“, „Wiher“, „Wyszogota”.

Musiała to być gra ulubiona i wysoko poważana w dawnej Polsce, skoro znalazła swoje odbicie w tym co stanowiło godło szlachectwa, rodowy skarb, świadectwa przynależności do uprzywilejowanej klasy społeczeństwa.

Jednocześnie zaś, jak wynika ze statutów Łaskiego i Herburta, szerokie rozpowszechnienie gry szachowej doprowadzało (jak zresztą i w innych krajach Europy) do pewnych wybryków, niezgodnych z jej duchem — i niezgodnych z prawem — i już za Kazimierza Wielkiego (wiek XIV) trzeba było stanowić prawa, zabezpieczające obywateli przed „nadużywaniem szachów jako gry hazardowej“. Możemy się dzisiaj uśmiechać na wspomnienie tego „hazardu“, który zapewne polegał na wyzyskiwaniu naiwności ludzkiej i nieuctwie, ale sam fakt ingerencji prawa w tej dziedzinie dowodzi, jak dalece szachy już w wieku XIV-ym były w Polsce zaaklimatyzowane.

To też nic dziwnego, że w mowie naszej wyrażenia szachowe były od najdawniejszych czasów używane jako porównania, przejrzyste alegorie i metafory, dosadnie obrazujące myśl. Spotyka się zwroty takie u Skargi i Birkowskiego (wiek XVII), a jeżeli szachowym językiem przemawiali nawet ci wielcy kaznodzieje, zwracający się do mas, to widać wiedzieli o tym, jak dalece będą łatwo i powszechnie rozumiani.

Niepodobna niestety stwierdzić, jaką umiejętność osiągali nasi praprzodkowie w walce szachowej. Ale z literatury sądząc, wiemy, że zdawali sobie sprawę

z wielkich trudności tej gry i mieli ją w wysokiej estymie.

Łukasz Górnicki (wiek XVI) w swym „Dworzaninie“ pisze: „Gra w szachy jest czysta, a rozumu bystrego zabawa“, a wielki poeta Jan Kochanowski (1530—1584) w poemacie, będącym twórczem przekształceniem utworu poety włoskiego Marka Hieronima Vidy, wykazał uroki, niebezpieczeństwa i niespodzianki, ukryte w kombinacjach szachowych — rozumiał tę grę wyobraźni, dowcipu i przewidywań trudnych do obliczenia, a rozwiązywanych czasem jednym błyskiem fantazji. Wieki złote, wieki rozkwitu kultury i twórczości polskiej, wieki Jagiellonów, Akademii Krakowskiej, Kopernika, Wita Stwosza, malarskiej szkoły krakowskiej, krasomówstwa parlamentarnego, znakomitych muzyków, jak Mikołaj Gomółka, wieki Reya i Kochanowskiego, budownictwa pałaców, kościołów, kamienic i ratuszów po miastach polskich — te wieki, pełne wielkiego polotu myśli i szerokości życia, sprzyjały szlachetnej zabawie, którą dzisiaj ze względu na poziom wysiłku umysłowego i wyobraźni zbliżamy do sztuki.

Piękne to musiało być, gdy Jan Kochanowski, gwarząc z przyjaciółmi przy dzbanie wina o cudach sztuki Włoch i Francji, o twórczości Ronsarda i przepychu dworów królewskich, o potędze Rzeczypospolitej, mąconej przez utarczki z dzikimi hordami na wschodzie, lub na frywolne tematy, które poruszał w swych fraszkach, zapragnął potem walki na dowcipy i rozstawiał pięknie rzeźbione figury na szachownicy.

Z późniejszych czasów wojen i zamętu niewiele

— aż do połowy XIX wieku — możemy o szachach w Polsce powiedzieć. Jednakże zainteresowanie tą grą musiało być duże, skoro legendarny Beniowski był szachistą niezwykłym, który w walkach o wolność swoją we wschodniej Syberii wiele zawdzięczał umiejętności gry w szachy. Beniowski wszedł do naszej poezji, jako temat cudnego poematu Słowackiego, jako temat wspaniałej powieści Sieroszewskiego, legenda zaś, faworyzująca ludzi czynu, uznaje za wynalazek Beniowskiego znany mat etouffe, który spotykamy już u Damiana.

Jeszcze jeden fakt należy tu zanotować: Jan Ostroróg (początek XVII wieku) ułożył w owych odległych latach zupełnie nowoczesny sposób znaczenia pól na szachownicy — sposób w zasadzie ten sam, jaki obecnie przyjęto z małymi tylko wyjątkami i który nazywa się „algebraicznym". Ostroróg znaczył linie szachownicy, idące od góry do dołu, literami od „a" do „h", linie zaś, idące od lewej do prawej — cyframi od 1 do 8. System ten różni się od dzisiejszego nie zasadą, która jest ta sama, ale tym, że dzisiaj linie, idące od lewej do prawej, oznacza się literami, cyframi zaś oznacza się linie, idące od dołu do góry (licząc od strony białych). Wyniki: każde pole nazywa literą i cyfrą, tak, jak dzisiaj, tylko, że układ liter i cyfr jest dziś odmienny.

W wieku XIX szachy w Polsce znów się budzą do życia. W królestwie Kongresowem wiele grywano w szachy w „Honoratce" w Warszawie (lata 1815—1840). Z. Krupski, autor „Strategiki Szahowej" (zachowujemy pisownię oryginału), której wyszły dwa

wydania w latach 1835 i 1844, pisał, że wówczas grywało w Warszawie „kilkuset graczy".

Zaznaczam mimochodem, że Krupski, jako teoretyk, opierał się w swojej książce na pierwszorzędnych autorach zagranicznych, włoskich, francuskich i niemieckich i rozpatrywał szachy z punktu widzenia pedagogicznego, widząc w nich doskonały środek wychowawczy — co dopiero dzisiaj w niektórych krajach jest rozumiane — oraz ze stanowiska estetycznego, widząc w kombinacjach szachowych odrębne piękno. Poza tym Krupski podał własną metodą matowania skoczkiem i gońcem.

W czasach popowstaniowych (po roku 1863) szachy rozwijają się bujnie w Warszawie, następnie zaś w Łodzi. Ukazało się wielu graczy o sile mistrzów międzynarodowych: Szymon Winawer, Popławski, Żabiński, Taubenhaus, Kleczyński (senior), Methal, Landau, Bogusławski, Szczawiński, Miłkowski. Zagranicą słynęli: Rosenthal, Żytogórski, Czarnowski. Nazwisko Winawera zbyt jest sławne, aby tu bliżej o nim mówić. Żabiński otrzymał pierwszą nagrodę na turnieju w Warszawie w r. 1883/84, a w Odrodzonej Polsce stanął na czele Polskiego Związku Szachowego. Grę Popławskiego charakteryzowała niezwykła jasność kombinacji, żelazna wytrwałość i zdrowy zmysł strategiczny. Gra pozostałych mistrzów warszawskich, mało lub wcale nieznanych zagranicą, polegała przede wszystkim na śmiałości i bogactwie inwencji.

Następne pokolenie szachistów warszawskich wzrastało równocześnie z obudzeniem się do życia szachowego Łodzi, gdzie genialny Rubinstein i dziś już

nieżyjący Salve i Rotlevi tworzyli szkołę odrębną. Głębokie ujęcie gry Rubinsteina, doprowadzone do wyżyn systemu, przyczyniło się w wysokim stopniu do zreferowania strategii szachowej i sformułowania taktyki nowożytnej, opartej na stopniowym ostrożnym rozwijaniu partii i powolnym zdobywaniu strategicznych korzyści.

Te same idee przedtem jeszcze tkwiły w grze Popławskiego, który, mniej będąc czynnym teoretycznie, zmuszał w praktyce graczy warszawskich do stosowania względem niego innych metod, niż czysta kombinacyjność. W ten sposób nowe teorie zastały młodzież przygotowaną na ich przyjęcie. Przy potężnym wpływie Rubinsteina, który przeniósł się do Warszawy, wytworzyło się ognisko wiedzy i praktyki szachowej, które nazwać można szkołą warszawską.

Zasłynęli wówczas w Polsce (lata 1900—1920): w Warszawie: Flamberg i Belsitzman — mistrze precyzji i strategii (obydwaj już nie żyją). Łowcki, Przepiórka — sławny kompozytor zadań, późniejszy uczestnik olimpiad, wielokrotnie nagradzany na turniejach międzynarodowych; dalej przebywający stale zagranicą: dr. Tartakower — arcymistrz znany na całym świecie, i dr. Cukierman, który w Paryżu wybił się na czoło graczy francuskich; na prowincji: Dominik — ogromny talent, rodem z Krakowa (zginął na wojnie w 1920 r.), Kopa w Poznaniu, Popiel Weydlich i Morawski we Lwowie. Wreszcie zasłynęli młodsi od nich, późniejsi uczestnicy olimpiad: Paulin Frydman, Makarczyk, dr Kon, Blass z Warszawy, Appel i Regedziński z Łodzi, Chwojnik z Krakowa i wielu innych, nie-

wiele im ustępujących. W ostatnich latach ukazały się nowe wybitne talenty, z których na pierwszem miejscu wymienić należy Najdorfa z Warszawy.

Życie szachowe, szczególnie w ostatnich latach wzmogło się w Polsce znacznie, dzięki energicznej działalności Polskiego Związku Szachowego, założonego w 1926 r., którego doskonaląca się nieustannie organizacja dodała bodźca ogniskom zarówno w stolicy, jak też i na prowincji.

Już w pierwszym roku swego istnienia Polski Związek Szachowy zorganizował turniej o mistrzostwo Polski. W turnieju tym, rozegranym pod protektoratem ówczesnego premiera ś. p. Aleksandra Skrzyńskiego, zwyciężył mistrz Przepiórka, zdobywając zaszczytny tytuł mistrza Polski na rok 1926.

W 1927 r. odbył się drugi turniej o mistrzostwo Polski, rozegrany w Łodzi. Protektorat nad tym turniejem raczył objąć Pan Marszałek Piłsudski, który ufundował wielką nagrodę za najpiękniejszą partię. Zwycięzcą turnieju został arcymistrz Rubinstein — mistrz Polski na rok 1927. Ogółem grało 15 graczy. Nagrodę za najpiękniejszą partię zdobył Makarczyk za grę z dr. Konem.

Z imprez ogólno-polskich wymienić należy jeszcze dwa turnieje drużynowe o mistrzostwo Polski, zorganizowane w latach 1929 i 1934 w Katowicach przez Śląskie Okręgowe Stowarzyszenie Szachistów. W obydwu tych turniejach zwyciężyła drużyna warszawska, przed łódzką. Warszawa i Łódź, są bezsprzecznie najsilniejszymi ośrodkami szachowymi w Polsce.

Na specjalne podkreślenie zasługuje udział Polski w turniejach drużynowych o puchar Hamilton-Russella, o czym szczegółowo traktuje osobny artykuł.

W końcu przypomnieć jeszcze trzeba o udziale szachistów polskich w turniejach międzynarodowych zagranicą. Wspaniałe sukcesy odnosili tu Winawer, Salve, Rotlevi, Rubinstein i dr. Tartakower — ci dwaj ostatni zaliczeni zostali przed kilku laty przez opinię fachową do pierwszej dziesiątki szachistów świata. Niemałe sukcesy odnosił też zagranicą mistrz Przepiórka. Wszyscy oni, a szczególnie Rubinstein i dr. Tartakower, brali udział w ogromnej ilości turniejów i w świecie szachowym wyniki ich są ogólnie znane. Gracze młodszej generacji szachistów występowali zagranicą tylko zrzadka. mimo to w tych nielicznych tuniejach międzynarodowych, w których uczestniczyli, dali się poznać z jaknajlepszej strony. Na pierwszym miejscu podnieść tu należy wielki sukces mistrza Paulina Frydmana na wielkim międzynarodowym turnieju w Budapeszcie w r. 1934, gdzie podzielił III i IV nagrodę wraz z arcymistrzem czechosłowackim Flohrem. Inni, jak Makarczyk, dr Kon, Regedziński brali udział zagranicą w mniejszych turniejach, będąc groźnymi przeciwnikami dla najlepszych.

Na uwagę zasługuje turniej Łódzk. Tow. Zwol. Gry Szachowej przeprowadzony zaraz po olimpiadzie warszawskiej, gdzie Kolski zdobywa razem z Finem drugą nagrodę za dr. Tartakowerem.

Dzięki znajomościom mistrza Przepiórki zapraszano naszych młodych mistrzów na turnieje zagraniczne, które kończyły się prawie zawsze zwycięstwem

naszych graczy. Henryk Friedman zdobywa mistrzostwo północnej Rumunii oraz wicemistrzostwo m. Bukaresztu, a we Wiedniu pierwszą nagrodę w turnieju im. Trebitscha, przed Spielmanem i Beckerem. W Rogaskiej Slatinie Najdorf zdobywa mistrzostwo Jugosławii, przed Foltysem, Pircem i Sähmischem.

Wreszcie parę słów o turniejach lokalnych i międzymiastowych. Najpoważniejsze znaczenie dla życia szachowego w kraju mają niewątpliwie turnieje o mistrzostwo Warszawy i Łodzi i spotkania reprezentacyj tych dwuch najsilniejszych i najliczniejszych ośrodków. Mistrzostwa Warszawy i Łodzi, a także Lwowa, Krakowa, Poznania, Śląska, Pomorza i innych miast i dzielnic kraju organizowane są rokrocznie. W spotkaniach międzymiastowych prym dzierżyła zwykle Warszawa, dopiero po raz pierwszy w roku 1935 pokonana została przez Łódź.

Dzięki Olimpiadzie życie szachowe w kraju ożywiło się tak znacznie, że rozwój jego od tego momentu stał się niewątpliwie trwałym i postępuje w przyspieszonym tempie, zjednywając coraz szersze rzesze zwolenników tej najwspanialszej z gier, a jednocześnie przyczyniając się do podniesienia klasy szachistów polskich na najwyższe szczyty.

PROBLEMISTYKA SZACHOWA W POLSCE.

Olbrzymi rozwój życia szachowego w dobie powojennej nie ominął i tak ważnej placówki; jaką jest kompozycja zadań szachowych.

Już w roku 1929 zawiązuje się we Lwowie Polski Szachowy Związek Zadaniowy, który wydaje specjal-

ne pismo poświęcone problemistyce szachowej p. t. „Polski Zadaniowiec“, Zbyt małe zainteresowanie się kompozycją i niedocenianie jej znaczenia wstrzymuje jej rozwój i uniemożliwia wydawanie pisma. Ten stan rzeczy trwa jednak niedługo.

W roku 1931 powstaje w Warszawie, pod kierownictwem mistrza Przepiórki i M. Wróbla, „Warszawskie Koło Problemistów“, skupiające w sobie czołowych kompozytorów polskich.

Podobnie jak w stolicy powstaje w roku 1937 „Lwowskie Koło Problemistów“, na czele którego stoi S. Limbach.

W styczniu 1938 roku, na wniosek R. Bąka zostaje utworzona na Śląsku „Sekcja Problemistów“, której kierownikiem jest J. Rusek. Sekcja ta liczy 11 członków.

Ponieważ dotychczas nie utworzono Polskiego Związku Problemistów, poszczególne sekcje przyjęły majorat koła Warszawskiego, które w porozumieniu z władzami P. Zw. Sz., organizuje imprezy międzynarodowe.

Do chwili obecnej przeprowadzono cztery mecze międzypaństwowe, a mianowicie:

1933 DANIA—POLSKA 2 ++ zakończony zwycięstwem Danii w stos. 19 : 13

sędziowie: Cristoffanini, Włochy — Nanning, Holandia

1935 WĘGRY—POLSKA 2 ++ zakończ. zwyc. Polski w stosunku 65 : 43

sędziowie: Chicco, Włochy — Nanning, Holandia

1937 HOLANDIA—POLSKA 2 ++ zakończ. zwyc. Holandii w stos. 195 : 225

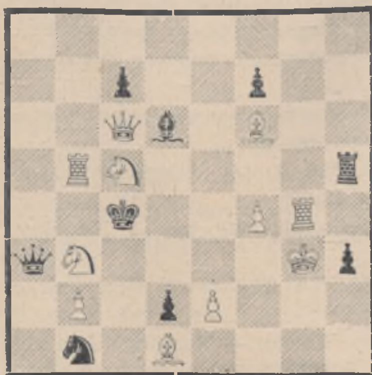
sędziowie: Chicco, Włochy — Tuxen, Dania.

1938 WĘGRY—POLSKA 2 ++ zakończ. zwyc. Polski w stosunku 61 : 49

sędziowie: Stocchi, Włochy — Larsen, Dania.

Szczegółowy opis meczu Holandia—Polska zamieszczono w Wiadom. Warsz. Okręgu, str. 121/r. 37, meczu Węgry-Polska w nrze 2/39 „Szachisty". Z meczu Węgry-Polska 1935 dokładne sprawozdanie ujęto i wydano drukiem. Wszystkie zadania oraz dokładne sprawozdanie meczu Dania-Polska ogłoszono również drukiem w języku polskim i angielskim. Sprawozdanie z ostatniego meczu Węgry-Polska wyszło z druku w m-cu kwietniu 1939 r. Książki powyższe można nabywać w Warsz. Kole Problemistów, Warszawa, ul. Graniczna 14 m. 8.

W kalendarzu naszym zamieszczamy poniżej kilka najlepszych zadań z tych meczów.

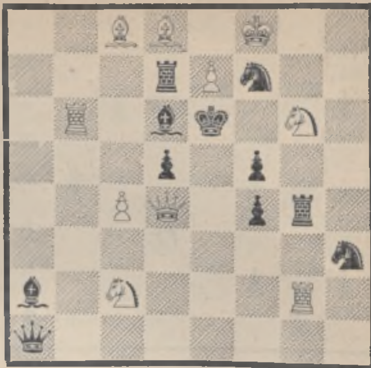

2 ++

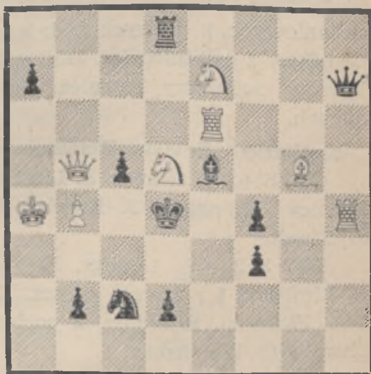
1.
Aleksander
Goldstein
4. miejsce
w meczu
DANIA—POLSKA
1933

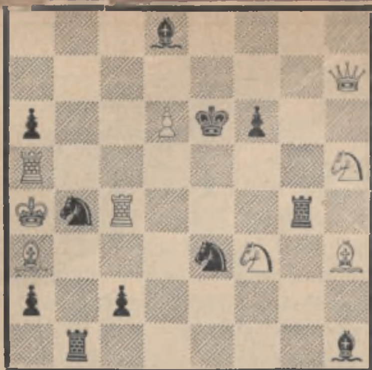
Rozw.: Wb5–b7!

2.
M. Wróbel,
Warszawa
1/2 miejsce
w meczu
WĘGRY - POLSKA
1935
Rozw.:
Kf8—g7!

Mat w 2 pos.

3.
E. Arłamowski,
Bochnia
1/2 miejsce
w meczu
HOLANDIA —
POLSKA
1937
Rozw.:
Sd5 × f4!

Mat w 2 pos.

Mat w 2 pos.

4.
Wacław
Hebelt
Warszawa
1. miejsce
w meczu
WĘGRY - POLSKA
1938
Rozw.:
Wc4—c7!

Przejawy życia polskiej problemistyki wychodzą często poza granice naszego państwa. O poziomie naszej problemistyki świadczą zadania biorące udział w różnych polskich i międzynarodowych konkursach zadaniowych, z których podajemy kilka ważniejszych wyników z ostatnich lat. Dla wykazania poziomu konkursów podajemy również nazwiska kompozytorów obcych.

Konkursy „Revista Romana de Sah", Bukareszt.

I/37 S + +*) 1. nagr. S. Limbach, 2 nagr. A. Kniest, Niemcy, 3. nagr. J. Rusek, 3. wzmianka zaszcz. J. Rusek.

I/37 S 2 + + 1. nagr. E. Valcius, Łotwa, 2 nagr. S. Limbach, 1 i 2 wzm. zaszcz. K. A. Kubbel, Z.S.R.R. i A. Florescu, Rumunia, 2 pochwała J. Rusek, 3. pochwała E. Wolański.

---

*) + + oznaczają mat.

I/37 1. nagr. P. Leibovici, Rumunia, 2. nagr. S. Herland, Rumunia, 2. wzm. zaszcz. i 2. pochw. E. Wolański.

II/37 S 3 ++ 1. nagr. J. Rusek, 2. nagr. Braunstein, Rumunia.

Konkursy „British Chess Magazine".

II/36 3 ++ 1. nagr. Eaton, Anglia, 2. wzm. zaszcz. D. Przepiórka.

I/37 2 ++ 1. nagr. J. Szöghy, Węgry, 4 wzm. zaszcz. T. Czarnecki.

II/37 3++ 1. nagr. G. Erdös, Węgry, 3. wzm zaszcz. S. Krelenbaum.

2 1. nagr. H. Lies, Niemcy, pochw. S. Krelenbaum.

Konkursy „British Chess Federation".

I/ 2 ++ 1. nagr. Karlsson, Szwecja, 2. nagr. W. Hebelt, pochw J. Fux.

37/38 7 i 10 pochw. S. Krelenbaum, 10 p. W. Hebelt.

Konkursy „Jas".

II/36 S ++ 1. nagr. K. Kubbel, Z. S. R. R. 2. n. S. Limbach.

I/37 S ++ 1. nagr. F. Richter, Niemcy, 2. n. J. Rusek.

1 i 3 wzm. zaszcz. J. Rusek.

Konkursy „Limburgsch Dagblad".

IV/37 2 ++ 1. nagr. Taale, Holandia, 3 wzm. zaszcz. M. Wróbel.

II/38 S ++ wzm. zaszcz. J. Rusek.

Konkursy „Tijdschrift v. d. Ned. Schachbund".

1937 2 ++ 1. ngar. Krelenbaum, 2. n. E. Pope, Francja

3 ++ 1. nagr. K. Kubbel Z. S. R. R., 2. wzm. zaszcz. Krelebnaum.

Konkursy „Die Schwalbe".

1937 konk. temat. 1 nagr. F. Fleck, Węgry, wzm. zaszcz. Wróbel i S. Krelenbaum, trzy pochw. Krelenbaum.

I/37 S ++ 2 wzm. zaszcz. S. Limbach.

Konkurs „Narodni Polityka", Praga.

1937 3 ++ 1. nagr. Vilimek, Czecho-Słowacja, 3. wzm. zaszcz. S. Tytor.

Konkurs „Sokolske besady", Praga.

1937 (konk. Marika) S ++ 1/2 nagr. H. Brixi, Niemcy. J. Gentner, Czech.-Słow., 4 i 6 wzm. zaszcz. J. Rusek.

Konkurs „Bottropper Schach-Zeitung".

1937/ 1 nagr. Wielgos, 4 nagr. M. Wróbel.

Konkurs „Magazinet".

1937 1.nagr. Mentasti, Włochy, wzm. zaszcz. M Wróbel.

Konkurs „Arbeider Magazinet".

II/37 1. nagr. J. Peris, 2. nagr. M. Wróbel.

Konkurs „Gruppo ProblemisticoItaliano", Rzym.

1937 2 ++ 1. nagr. Stocchi, Włochy, 2. nagr. S. Boros, Węgry, 3 n. Hebelt, 8 n. M. Wróbel.

S ++ 1 nagr. Svoboda, Praga, 2 i 3 n. J. Rusek, 5 n. Limbach.

Konkurs „Warsz. Klubu Szach.“

1/2 nagr. Mentasti, Włochy i Kriuczkow, Z. S. R. R., 2/3 wzm. zaszcz. Arłamowski, 2 pochw. W. Hebelt.

Konkurs „Warsz. Wiadomości Szachowych“.

1936 2 ++ 1 nagr. Stocchi, Włochy, 5 n. Fux, 2 wzm. zaszcz. Pfeiffer, 4 wzm. zaszcz. Tuhan-Baranowski, pochw. Kierst, pochw. Piatesi, Włochy, — W. Hebelt.

Konkurs „Szachista“, Lwów.

I 38 S 2 ++ 1 nagr. Limbach, 2 n. Leibovici, Rumunia, 1 pochw. Limbach.

Konkurs wewn. „Śl. Sekcji Problemistów“ 1938.

2 ++ 1 n. Rusek, 2 Pieprzyk, 3 ++ 1 n. Rusek, 2 n .Rusek.

S ++ 1 n. Rusek, 2 Wiewiórowski.

Konkurs „Sacha Ulaksla“, Ryga.

1937 2 ++ 1 n. Cristoffanini, Włochy, wzm. zaszcz. M. Wróbel.

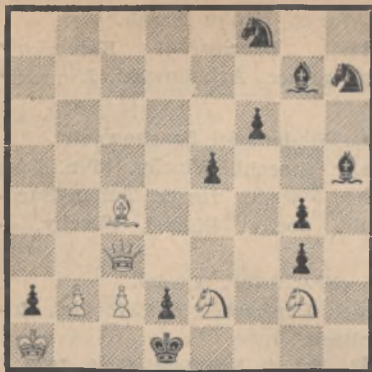
Konkurs „Gazeta Polska“, Warszawa (3 ++).

1936 1 n. Fux 2 n. Czarnecki, 3 n. Hebelt i Telkes, Węgry, 1. wzm., Krelenbaum, 2 wzm. Velcins, Łotwą 3 wzm., Palkoska, Praga.

Poza tym na specjalną uwagę zasługuje p. M. Wróbel, który często spełniał funkcję sędziego różnych konkursów krajowych i zagranicznych.

Specjalne uznanie zdobyli pp.: Czarnecki, Fux, Wróbel, Pfeiffer i Goldstein, którym Holenderski Związek Problemistów nadał swoje członkostwo honorowe.

A teraz kilka zadań:

Mat w 3 pos.

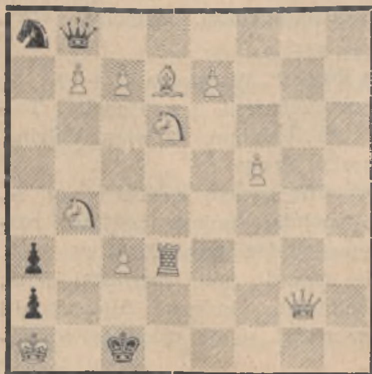
5.

M. Wróbel,
Warszawa
I nagroda
„Arb. Magazinet"
1936/II

Rozw.:

1w. b4 / e4 — Hb3 / f5 — c3 + +

2 w. H × g3 / Sg5

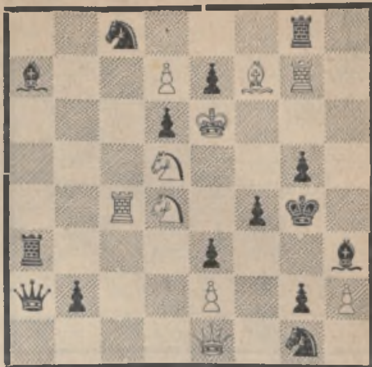

Samomat w 4 pos.

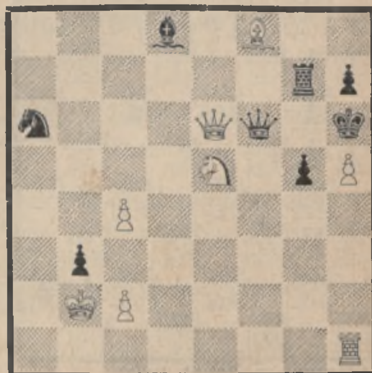
6.

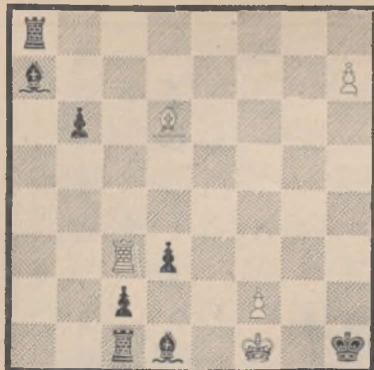
L. Wiewiorowski,
Katowice
II nagroda
Śl. Sekcji Probl.
1938

7.
Jan Rusek,
Komorowice
II nagroda
„Gr. Probl. Ital."
1937
Rozw.:
Sd4 — b5!

Samomat w 2 pos.

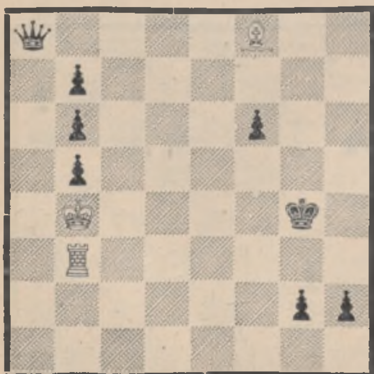
8.
T. Czarnecki,
Warszawa
II nagroda
„Gazeta Polska"
1936

Mat w 3 pos.

Samomat w 3 pos.

9.
Saturnin Limbach,
Lwów
I nagroda
„Rev. Rom. de Sah“
II/36

Samomat maks. w 3 pos.

10.
Jan Rusek,
Komorowice,
I nagroda
„Rev. Rom. de Sah“
II/37

Rozwiązania zadań:

6.	Sb4 — c2	Hg5+	Hd2+	Hb2+
	∾	K×c2	Kb3	a×b2++
2 w.	Hf1 +	He2 +		
	Ha7	K × c2	Kc1	

8.	Hd6	K × b3
	Sb4	
2 w.		Hd2 +
	g4	
3 w.		Ka3
	Sc5	
4 w.		Kc1
	b × c2	

9.	Gb8	W × c6	Wh6 +
	W × b8	∾	Gh5++
2 w.		a1H +	Ha8
	G×b8	Gh2	Gf3++

10.	Gf8—e7	Gf6	Wb2
	Ha1	H × f6	H×b2++
2 w		Gd8	K × b5
	Hh8	Hh3	H × b3++

OFICJALNA NOMENKLATURA DEBIUTÓW.

Ustalona zgodnie z uchwałą kongresu FIDE z r. 1931.

Projektodawcy: sekret. U. J. C. S. Louma, Y. Ferre, J. Bednricek i zmarły w r. 1939 prezes U. J. C. S. B. Peniżka.

Nomenklaturę przejrzał i uzupełnił komitet w składzie pp.: dr. A. Rueb, D. Przepiórka, L. Collijn, E. Grünfeld, dr. S. Tartakower.

Oficjalne wydanie FIDE (w języku francuskim) wyszło z druku w r. 1933.

Przedruk niniejszy uzgodniono z komisją techniczną P. Z. SZ.

SKRÓTY:

P. a. — Partia angielska
G. h. — Gambit hetmański
P. Z. — Partia Zukertorta
P. h. — Partia holenderska
P. kat. — Partia katalońska
P. ind. — Partia indyjska
P. vK. — Partia van t'Kruisa
P. C. K. — Partia Caro-Kann
P. s. — Partia sycylijska
P. skand.—Partia skandynawska
P. fr. — „ francuska
P. w. — „ wiedeńska
G. p. — Gambit północny
P. Sp. — Partia Spielmana
P. b. — „ berlińska
P. szk. — „ szkocka
P. 4 s. — „ czterech skoczków
P. wł. — „ włoska

1. Partia Andersena.

1 a2 — a3.

2. Partia fianchetto hetmana.

1 b2 — b3, 2 Gc1 — b2.

3. Partia Hunter—Englisch.

1 b2 — b4.

4. Partia Kotrca.

1 Sb1 — c3.

5. Partia saragoska.

1 c2 — c3.

6. Partia angielska (skrót P. a.).

1 c2 — c4.

7. Atak sycylijski w P. a.

1 c2—c4 e7—e5.

8. System 3-ch lub 4-ch skoczków w P. a.

1 c2—c4 e7—e5, 2 Sb1—c3 Sb8—c6, 3 Sg1—f3 (Sg8—f6).

9. System bremeński w P. a.

1 c2—c4 e7—e5, 2 Sb1—c3 Sg8—f6, 3 g2—g3.

10. Atak Flohra w P. a.

1 c2—c4 Sg8—f6, 2 Sb1—c3.

11. Partia pionem hetmana.

1 d2 — d4 z wszystkiemi innymi odpowiedziami od tych, które niżej podano.

12. Partia polska.

1 d2—d4 b7—b5.

13. Partia Stauntona.

1 d2—d4 c7—c5.

14. Partia Breyera.

1 d2—d4 d7—d5, 2 Sb1—d2.

15. Gambit hetmański (skrót. G. h.).

1 d2—d4 d7—d5, 2 c2—c4.

16. Obrona Czygoryna w G. h.

1 d2—d4 d7—d5, 2 c2—c4 Sb8—c6.

17. Obrona słowiańska w G. h

1 d2—d4 d7—d5, 2 c2—c4 c7—c6.

18. Gambit Winawera.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, c7—c6, 3 Sb1—c3 e7—e5.

19. Obrona Alapina w G. h.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, c7—c6, 3 Sg1—f3, Sg8—f6, 4 Sb1—c3, d5×c4,

20. Atak Krausego w G. h.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, c7—c6, 3 Sg1—f3, Sg8—f6, 4 Sb1—c3, d5×c4, 5 a2—a4, Gc8—f5, 6 Sf3—e5,

21. System Aljechina w G. h.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, c7—c6, 3 Sg1—f3, Sg8—f6, 4 Sb1—c3, d5×c4, 5 e2—e3, b7—b5, 6 a2—a4, b5—b4.

22. Obrona Schlechtera w G. h,

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, c7—c6, 3 Sg1—f3, Sg8—f6, 4 Sb1—c3, g7—g6.

23. System merański w G. h.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, c7—c6, 3 Sg1—f3, Sg8—f6, 4 e2—e3, e7—e6, 5 Sb1—c3, Sb8—d7, 6 Gf1—d3, d5×c4, 7 Gd3×c4, b7—b5, 8 Gc4—d3.

24. System przyjętego G. h.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, d5×c4.

25. Obr. Janowskiego w G. h.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, e7—e6, 3 Sb1—c3, a7—a6

26. System Tarascha w G. h.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, e7—e6, 3 Sb1—c3, c7—c5

27. Gambit Schara-Henniga.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, e7—e6, 3 Sb1—c3, c7—c5, 4 c4×d5, c5×d4.

28. Gambit Marshalla.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, e7—e6, 3 Sb1—c3, c7—c5

29. System Schlechter-Rubinsteina w G. h.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, e7—e6, 3 Sb1—c3, c7—c5, 4 c4×d5 e6×d5, 5 Sg1—f3, Sb8—c6, 6 g2—g3.

30. System Pillsbury‘ego w G. h.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, e7—e6, 3 Sb1—c3, Sg8—f6, 4 Gc1—g5, Sb8—d7, 5 e2—e3, c7—c6, 6 Sg1—f3 Hd8—a5.

31. System westfalski w G. h.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, e7—e6, 3 Sb1—c3, Sg8—f6, 4 Gc1—g5, Sb8—d7, 5 e2—e3, Gf8—b4, 6 Sg1—f3, c7—c5.

32. System ortodoksyjny w G. h.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, e7—e6, 3 Sb1—c3, Sg8—f6, 4 Gc1—g5, Gf8—e7

33. Obrona argentyńska p G. h.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4, e7—e6, 3 Sb1—c3, Sg8—f6, 4 Gc1—g5, Gf8—e7, 5 e2—e3, 0—0, 6 Sg1—f3, Sb8—d7, 7 Wa1—c1, a7—a6.

34. System Rubinsteina w G. h.

1 d2—d4, d7—d5, 2 c2—c4 e7—e6, 3 Sb1—c3 Sg8—f6, 4 Gc1—g5 Gf8—e7, 5 e2—e3 0—0, 6 Sg1—f3 Sb8—d7 7 Wa1—c1 c7—c6, 8 Hd1—c2.

35. Obrona Laskera w G. h.

1 d2—d4 d7—d5, 2 c2—c4 e7—e6, 3 Sb1—c3 Sg8—f6, 4 Gc1—g5 Gf8—e7, 5 e2—e3 0—0, 6 Sg1—f3 Sf6—e4.

36. System amerykański w G. h.

1 d2—d4 d7—d5, 2 c2—c4, e7—e6, 3 Sb1—c3 Sg8—f6, 4 Gc1—g5 Gf8—b4,

37. Gambit Albin-Cavalottiego.

1 d2—d4 d7—d5, 2 c2—c4 e7—e5.

38. Partia Rubinsteina.

1 d2—d4 d7—d5, 2 Gc1—f4.

39. Gambit Blackmara.

1 d2—d4 d7—d5, 2 e2—e4 d5×e4, 3 f2—f3.

40. Partia Zukertorta (skrót. P. Z.)

1 d2—d4 d7—d5, 2 Sg1—f3; albo też 1 Sg1—f3 Sg8—f6, 2 d2—d4 d7—d5.

41. System Collego w P. Z.

1 d2—d4 d7—d5, 2 Sg1—f3 Sg8—f6, 3 e2—e3 e7—e6 4 Gf1—d3 c7—c5, 5 c2—c3 ——, 6 Sb1—d2 ——

42. Partia katalońska (skrót. P. kat.)

1 d2—d4 d7—d5, 2 g2—g3.

43. System Grünfelda w P. kat.

1 d2—d4 d7—d5, 2 Sg1—f3 Sg8—f6, 3 g2—g3.

44. Gambit Englunda.

1 d2—d4 e7—e5.

45. Partia holenderska (skrót. P. h.)

1 d2—d4 f7—f5, albo też 1 d2—d4 e7—e6 2 f7—f5.

46. Gambit szwedzki w P. h.

1 d2—d4 f7—f5, 2 Sb1—c3 Sg8—f6, 3 g2—g4.

47. Gambit Stauntona w P. h.

1 d2—d4 f7—f5. 2 e2—e4.

48. Partia indyjska (skrót. P. ind.)

1 d2—d4 Sg8—f6.

49. Obrona Sömischa w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 c2—c4 b7—b6.

50. System Czygoryna w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 c2—c4 d7—d6.

51. Obrona Marshalla w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 c2—c4 d7—d5.

52. Obrona Nimcowicza w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 c2—c4 e7—e6, 3 Sb1—c3 Gf8—b4.

53.Gambit budapeszteński w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 c2—c4 e7—e5.

54. Obrona Grünfelda w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 c2—c4 g7—g6, 3 Sb1—c3 d7—d5.

55. Obrona Euwego w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 c2—c4 g7—g6, 3 — — Gf8—g7.

56. System Capablanki w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 Sg1—f3 b7—b6.

57. Obrona czeska w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 Sg1—f3 c7—c6, 3 — — d7—d5.

58. System Spielmana w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 Sg1—f3 c7—c5.

59. Atak Torrego w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 Sg1—f3 e7—e6, 3 Ge1—g5.

60. Gambit Wagnera w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 Sg1—f3 e7—e6, 3 Ge1—g5 c7—c5, 4 e2—e4.

61. Gambit Blumenfelda w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 Sg1—f3 e7—e6, 3 c2—c4 c7—c5, 4 d4—d5 b7—b5.

62. Obrona Bogoljubowa w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 Sg1—f3, e7—e6, 3 c2—c4 Gf8—b4+

63. Obrona Balogha w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 Sg1—f3 e7—e6 c2—c4 Sf6—e4.

64. System Przepiórki w P. ind.

1 d2—d4 Sg8—f6, 2 Sg1—f3 g7—g6, 3 g2—g3.

65. Partia van t'Kruisa (skrót P. v K.).

1 e2—e3.

66. Partia fianchetto hetmańskie w ob.onie.

1 e2—e4 b7—b6.

67. Partia Nimcowicza.

1 e2—e4 Sb8—c6.

68. Partia Caro-Kann (skrót. P. C. K.).

1 e2—e4 c7—c6.

69. Obrona Caro-Masiego w P. C. K.

1 e2—e4 c7—c6, 2 d2—d4 Sg8—f6.

70. Partia sycylijska (skrót. P. s.).

1 e2—e4 c7—c5.

71. Gambit sycylijski.

1 e2—4 c7—c5, 2 b2—b4.

72. Obrona scheveningeńska w P s.

1 e2—e4 c7—c5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 d2—d4 c5×d4, 4 Sf3×d4 Sg8—f6, 5 Sb1—c3 d7—d6, 6 — — e7—e6.

73. Obrona Smocza w P. s.

1 e2—e4 c7—c5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 d2—d4 c5×d4, 4 Sf3×d4 Sg8—f6, 5 Sb1—c3 d7—d6, 6 — — g7—g6.

74. System Maroczego w P .s.

1 e2—e4 c7—c5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 d2—d4 c5×d4, 4 Sf3×d4 g7—g6, 5 c2—c4.

75. Obrona Paulsena w P. s.

1 e2—e4 c7—c5, 2 Sg1—f3 e7—e6, 3 d2—d4 c5×d4, 4 Sf3×d4 a7—a6, 6 — — Hd8—c7.

76. Obrona Klaczkina w P. s.

1 e2—e4 c7—c5, 2 Sg1—f3 Sg8—f6.

77. Partia skandynawska skrót P. skand.

1 e2—e4 d7—d5.

78. Gambit Leonhardta w P. skand.

1 e2—e4 d7—d5, 2 e4×d5 Hd8×d5, 3 Sb1—c3 Hd5—a5, 4 b2—b4.

79. System kiloński w P. skand.

1 e2—e4 d7—d5, 2 e4×d5 Sg8—f6.

80. Partia francuska skrót P. fr.

1 e2—e4 e7—e6.

81. System Czygoryna w partii franc.

1 e2—e4 e7—e6, 2 Hd1—e2.

82. System Laskera w P. fr.

1 e2—e4 e7—e6, 2 d2—d4 d7—d5, 3 Sb1—c3 d5×e4.

83. Obrona Maroczego — Nimcowicza w P. fr.

1 e2—e4 e7—e6, 2 d2—d4 d7—d5, 3 Sb1—c3 Gf8—b4

84. Obrona Rubinsteina w P. fr.

1 e2—e4 e7—e6, 2 d2—d4 d7—d5, 3 Sb1—c3 Sg8—f6, 4 Gc1—g5 d5×e4.

85. Atak Aljechina w P. fr.

1 e2—e4 e7—e6, 2 d2—d4 d7—d5, 3 Sb1—c3 Sg8—f6. 4 Gc1—g5 Gf8—e7, 5 e4—e5 Sf6—d7, 6 h2—h4.

86. System Mac Cutche'ona w P. fr.

1 e2—e4 e7—e6, 2 d2—d4 d7—d5, 3 Sb1—c3 Sg8—f6, 4 Gc1—g5 Gf8—b4.

87. System Svenoniusa w P. fr.

1 e2—e4 e7—e6, 2 d2—d4 d7—d5, 3 Sb1—c3 Sg8—f6, 4 e4×d5.

88. System Gunsberga w P. fr.

1 e2—e4 e7—e6, 2 d2—d4 d7—d5, 3 Sb1—c3 Sg8—f6, 4 e4—e5 Sf6—d7, 5 Sc3—e2 z dalszym ciągiem 6 c2—c3 . . . . 7 f2—f4 . . . . 8 Sg1—f3 . . . . 9 g2—g3.

89. Atak Gledhilla w P. fr.

1 e2—e4 e7—e6, 2 d2—d4 d7—d5, 3 Sb1—c3 Sg8—f6, 4 e4—e5 Sf6—d7, 5 Hd1—g4.

90. System Steinitza w P. fr.

1 e2—e4 e7—e6, 2 d2—d4 d7—d5, 3 Sb1—c3 Sg8—f6, 4 e4—e5 Sf6—d7, 5 f2—f4.

91. System Alapina w P. fr.

1 e2—e4 e7—e6, 2 d2—d4 d7—d5, 3 Gc1—e3.

92. System Morphy'ego w P. fr.

1 e2—e4 e7—e6, 2 d2—d4 d7—d5, 3 e4×d5.

93. System Paulsen-Nimcowicza w P. fr.

1 e2—e4 e7—e6, 2 d2—d4 d7—d5, 3 e4—e5.

94. Partia wiedeńska skrót P. w.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sb1—c3.

95. Gambit Steinitza w P. w.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sb1—c3 Sb8—c6, 3 f2—f4 e5×f4, 4 d2—d4.

96. Gambit Pierce'a w P. w.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sb1—c3 Sb8—c6, 3 f2—f4 e5×f4, 4 Sg1—f3 g7—g5, 5 d2—d4.

97. Gambit Hampe—Allgaiera w P. w.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sb1—c3 Sb8—c6, 3 f2—f4 e5×f4, 4 Sg1—f3 g7—g5, 5 h2—h4 g5—g4, 6 Sf3—g5 h7—h6, 7 Sg5×f7 Ke8×f7, 8 Gf1—c4+

98. Obrona Andersena w P. w.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sb1—c3 Gf8—c5.

99. Gambit wiedeński.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sb1—c3 Sg8—f6, 3 f2—f4.

100. System Kaufmana w P. w.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sb1—c3 Sg8—f6, 3 f2—f4 d7—d5, 4 f4×e5 Sf6×e4. 5 Sg1—f3 Gc8—g4, 6 Hd1—e2.

101. Partia w centrum.

1 e2—e4 e7—e5, 2 d2—d4.

102. Gambit w centrum.

1 e2—e4 e7—e5, 2 d2—d4 e5×d4, 3 Sg1—f3.

103. Gambit nordycki skrót G. n.

1 e2—e4 e7—e5, 2 d2—d4 e5×d4, 3 c2—c3.

104. Obrona Sörensena w G. n.

1 e2—e4 e7—e5, 2 d2—d4 e5×d4, 3 c2—c3 d7—d5.

105. Obrona Schlechtera w G. n.

1 e2—e4 e7—e5, 2 d2—d4 e5×d4, 3 c2—c3, d4×c3, 4 Gf1—c4 c3×b2, 5 Gc1×b2 d7—d5.

106. Obrona Svenoniusa w G. n.

1 e2—e4 e7—e5, 2 d2—d4 e5×d4, 3 c2—c3 Sg8—e7.

107. Paria Spielmana (skrót P. Sp.)

1 e2—e4 e7—e5, 2 Gf1—c4.

108. Atak klasyczny w P. Sp.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Gf1—c4 Gf8—c5, 3 c2—c3.

109. Partia berlińska skrót P. b.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Gf1—c4 Sg8—f6.

110. Gambit Ponzianiego w P. b.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Gf1—c4 Sg8—f6, 3 d2—d4.

111. Gambit Greco w P. b.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Gf1—c4 Sg8—f6, 3 f2—f4.

112. Partia Alapina.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—e2.

113. Partia trzech skoczków.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 Sb1—c3.

114. Partia czterech skoczków (skrót P. 4 s.)

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 Sb1—c3 Sg8—f6.

115. System szkocki w P. 4 s.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 Sb1—c3 Sg8—f6, 4 d2—d4.

116. System włoski w P. 4 s.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 Sb1—c3 Sg6—f6, 4 Gf1—c4.

117. System hiszpański w P. 4 s.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 Sb1—c3 Sg8—f6, 4 Gf1—b5.

118. System Rubinsteina w P. 4 s.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 Sb1—c3 Sg8—f6, 4 Gf1—b5 Sc6—d4.

119. Obrona Svenoniusa w P. 4 s.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 Sb1—c3

Sg8—f6, 4 Gf1—b5 Gf8—b4, 5 0—0 0—0, 6 d2—d3 Gb4×c3, 7 b2×c3 d7—d5.

120. System Metgera w P. 4 s.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 Sb1—c3 Sg8—f6, 4 Gf1—b5 Gf8—b4, 5 0—0 0—0, 6 d2—d3 d7—d6, 7 Gc1—g5 Gb4×c3, 8 b2×c3 Hd8—e7, 9 Wf1—e1 Sc6—d8.

121. System Maroczego w P. 4 s.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6. 3 Sb1—c3 Sg8—f6, 4 Gf1—b5 Gf8—b4, 5 0—0 0—0. 6 d2—d3 d7—d6, 7 Sc3—e2.

122. Partia Ponzianiego.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 c2—c3.

123. Partia szkocka (skrót P. szk.)

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 d2—d4.

124. Gambit Goeringa w P. szk.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 d2—d4 e5×d4, 4 c2—c3.

125. Gambit szkocki.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 d2—d4 e5×d4, 4 Gf1—c4.

126. Gambit Relfsona w P. szk.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 d2—d4 e5×d4, 4 Gf1—b5.

127. Partia Tartakowera.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 Gf1—e2.

128. Partia węgierska.

1 e2—e4 e7—e5, 2 Sg1—f3 Sb8—c6, 3 Gf1—c4 Gf8—e7.

Ciąg dalszy podamy w kalendarzu następnym.

PRZEPISY GRY SZACHOWEJ MIĘDZYNARODOWEGO ZWIĄZKU SZACHOWEGO (F. I. D. E.)

§ 1. Określenie i cel.

1) Szachy są grą niehazardową, rozgrywaną na kwadratowej tablicy, zwanej szachownicą, o 64 polach, na przemian jasnych i ciemnych, pomiędzy dwoma partnerami, z którymi każdy rozporządza 16 bierkami: jeden białymi, drugi czarnymi.

2) Celem gry jest zamatowanie króla strony przeciwnej.

3) Gracz, który daje mata, wygrywa tym samym partię.

§ 2. O szachownicy.

1) Szachownica winna być ustawiona podczas gry w ten sposób, aby każdy z graczy miał po prawej ręce białe pole narożne.

2) Osiem rzędów pionowych nazywa się liniami pionowymi lub wprost: pionowemi; osiem rzędów poziomych — liniami poziomowymi lub wprost poziomowemi.

§ 3. Opis bierek.

Bierkami są:
jeden król koloru białego, jeden hetman, dwie wieże, dwa gońce, dwa skoczki, osiem pionów, jeden król kol. czarnego, jeden hetman, dwie wieże, dwa gońce, dwa skoczki, osiem pionów.

§ 4. O ustawieniu bierek.

1) Na początku partii bierki powinny być ustawione na szachownicy w sposób następujący:

CZARNE

BIAŁE.

2) Pierwsze posunięcie robią zawsze białe.

3) Obaj partnerzy robią kolejno po jednym posunięciu.

4) Partner, na którego przypada kolej gry, nazywa się „grającym“, ten zaś, na którego kolej nie przypada, nazywa się przeciwnikiem.

§ 5. O notacji.

1) Przepisy F. I. D. E. uznają tylko dwa najbardziej rozpowszechnione systemy notacji: opisowy i algebraiczny.

2) Każdy związek, należący do F. I. D. E. ma prawo wyboru pomiędzy tymi dwoma systemami.

SYSTEM OPISOWY.

3) Bierki oznacza się literą początkową ich nazwy. Dla odróżnienia wieży, skoczka i gońca na

skrzydle króla od figur na skrzydle hetmana dodaje się litery K i H. Osiem pionowych (licząc od strony lewej do prawej dla białych i odwrotnie dla czarnych) oznacza się, jak następuje:

Pionowa W Hetmana	(W H)	Pionowa Króla	(K)
„ S Hetmana	(SH)	„ G „	(GK)
„ G „	(GH)	„ S „	(SK)
„ Hetmana	(H)	„ W Króla	(WK)

Osiem poziomych określa się liczbami od 1 do 8, licząc z dołu do góry, zarówno dla białych, jak dla czarnych.*)

Przy zapisie oznacza się literą początkową grającej bierki i pole przybycia.

Przykład: H 4 GK = H posuwa się na 4 pole pionowej G króla.

Gdy dwie jednakowe bierki mogą być postawione na tym samym polu, wskazuje się pole wyjścia i pole przybycia. Tak np. W4SK — 2SK = ta z dwóch wież, która znajduje się na 4 polu pionowej SK, przenosi się na 2 pole tej samej pionowej.

Skróty:

Rosz. WK = roszada WK (krótka roszada)
Rosz. WH = roszada WH (długa roszada)
b lub : = bije
sz. lub + = szach
sz. mat = szach i mat.

---

*) Każde pole określa się więc w dwojaki sposób, w zależności od koloru, którym się gra. Tak np. pole c3 oznacza się GH3, grając białymi i GH6 grając czarnymi.

4) Bierki (z wyjątkiem pionów) oznacza się początkową literą ich nazwy. Piony nie są specjalnie oznaczone.

Osiem pionowych (dla białych od lewej strony ku prawej) oznacza się literami od a do h.

Osiem poziomych oznacza się cyframi od 1 do 8, licząc od strony białych.

(Zatem w pozycji początkowej bierki białe stoją na poziomych 1 i 2, czarne zaś na poziomych 7 i 8).

Każde pole jest więc niezmiennie określone połączeniem litery i cyfry.

Do początkowej litery bierki (z wyjątkiem piona), dopisuje się pole jej wyjścia i pole przybycia. Przy skróconej notacji nie zapisuje się pola wyjścia bierki.

Tak więc Gc1 — f4 oznacza, że goniec stojący na polu c1, został postawiony na polu f4; w notacji skróconej — Gf4. Inny przykład: e7 — e5 oznacza, że pion e7 został postawiony na pole e5; w notacji skróconej: e5.

Gdy na jedno i to samo pole możnaby postawić dwie jednakowe bierki, uzupełnia się notację skróconą w sposób następujący:

Gdy naprzykład dwa skoczki znajdują się na g1 i d2, posunięcie Sg1 — f3 w notacji skróconej przybierze postać Sg — f3; gdy dwa skoczki znajdują się na g1 i g5, posunięcie Sg1 — f3 przybierze postać skróconą S1 — f3.

Skróty:

0—0—0 = roszada Wa1 (długa roszada)
0—0 = roszada Wh1 (krótka roszada)

: albo × = bije
+ = szach
×+ = bije i daje szacha
++ = mat
×++ = bije i daje mata.

Skróty objaśniające.

! = dobre posunięcie
? = słabe posunięcie
!? = wątpliwe posunięcie.

§ 6. Wyrażenia potoczne.

Bierka — nazwa ogólna, która oznacza K, H, G, S, W i piona.

Figura — nazwa ogólna, która oznacza wszystkie bierki z wyjątkiem pionów.

Bierka związana — bierka, która jest pozbawiona częściowo lub zupełnie swobody ruchów wskutek konieczności zasłaniania króla przed szachem lub zapobiegania biciu figury, wyższej pod względem wartości od wiążącej figury przeciwnika.

Szach odsłonięty — szach królowi, który powstaje, kiedy linia działania atakującej figury, przesłonięta przez znajdującą się pośrodku bierkę, zostaje otwarta wskutek odejścia bierki.

Szach podwójny — szach jednoczesny dwiema figurami, który można otrzymać tylko zapomocą szacha odsłoniętego.

Wymiana — wzajemne bicie bierek o wartości jednakowej lub zbliżonej (G i S).

Zyskać lub stracić jakość — zamienić Gońca lub Skoczka na Wieżę, lub naodwrót.

§ 7. O ruchach bierek w ogólności.

1) Bierka może być postawiona na pole puste lub zajęte przez bierkę przeciwnika.

2) Żadna bierka nie może być postawiona na pole, zajęte przez inną bierkę tego samego koloru.

3) Żadna bierka nie może przekroczyć po drodze pola, zajętego przez jakąkolwiek inną bierkę.

4) Bierka, postawiona zgodnie z przepisami na pole, zajęte przez bierkę przeciwnika, bije ją; zabita bierka winna być zdjęta z szachownicy przez grającego.

§ 8. O ruchach poszczególnych figur.

Król.

Król, może się posuwać ze swego pola na dowolne pole sąsiednie; wyjątek stanowi roszada.

Roszada jest to łączny ruch króla i jednej z wież, uważany za jedno posunięcie. Król opuszcza pole początkowe i zajmuje najbliższe pole tej samej barwy na tej samej poziomej, wieża zaś, w której stronę posuwa się król, przeskakuje za niego na pole sąsiednie, również na tej samej poziomej.

Roszada jest niedozwolona, gdy król lub dana wieża zrobiły już posunięcie; nie wolno jej również wykonać, gdy jedno pole (lub kilka) pomiędzy K i W jest zajęte przez jakąkolwiek figurę; jeśli K znajduje się pod szachem wreszcie, gdy przy wykonywaniu roszady król musiałby przejść pole zaszachowane.

Hetman.

Hetman posuwa się po pionowych, poziomych i ukośnych, przechodzących przez pole wyjścia.

Wieża.

Wieża posuwa się po pionowych i poziomych, przechodzących przez pole wyjścia.

Goniec.

Goniec posuwa się po ukośnych, przechodzących przez pole wyjścia.

Skoczek.

Skoczek przy robieniu ruchu posuwa się o jedno sąsiednie pole, jak wieża, a następnie na jedno najbliższe pole, jak goniec, oddalając się przytem ciągle od pola wyjścia.

Pion.

Pion posuwa się z pola początkowego o jedno lub dwa pola na pionowej (z wyjątkiem bicia); następnie posuwa się tylko o jedno pole na tejże pionowej.

Pion bije bierkę przeciwnika, jeśli bierka ta znajduje się przed nim na jednym z dwuch najbliższych pól, położonych w kierunku ukośnym na sąsiednich pionowych.

Bicie w przelocie.

Pion, który posuwa się o dwa pola naprzód z pola początkowego, może być wzięty w najbliższym posunięciu przez piona partnera w ten sam sposób, jak gdyby posunął się nie o dwa, lecz o jedno pole. Bicie takie nazywa się biciem w przelocie („en passant").

Dorabianie figur.

Pion, który doszedł do ósmego pola, winien być zamieniony przez grającego na dowolną figurę (H, W, G lub S) tego samego koloru bez względu na to, jakie figury znajdują się na szachownicy.

§ 9. O szachu.

1) Król jest pod szachem, gdy pole, na którym stoi, jest atakowane przez bierkę przeciwnika, nawet jeśli bierka ta jest związana.

2) Istnieje zwyczaj oznajmiania partnerowi o zaatakowaniu króla słowem „szach".

3) Nie wolno stawiać swego króla pod szachem.

4) Nie wolno zatem stawiać swego króla na pole, sąsiadującego z królem nieprzyjacielskim.

5) Król winien być obroniony od szacha w najbliższym posunięciu.

6) Grający, którego król jest pod szachem i który robi posunięcie, nie broniące króla od szacha, winien to posunięcie cofnąć i bronić się przed szachem, w miarę możności zapomocą dotkniętej figury.

§ 10. O macie.

1) Mat jest to szach, od którego nie można się bronić i który jest końcem partii.

2) Zapowiedź mata i niespełnienie jej bezpośrednio lub w zapowiedzianej ilości posunięć nie pociąga za sobą żadnych następstw.

§ 11. O pierwszym posunięciu.

Losowanie lub umowa rozstrzyga o tem, kto ma zrobić pierwsze posunięcie. Poczynając od partii następnej, białe przypadają naprzemian obu przeciwnikom bez względu na wynik partyj. Partie unieważnione w myśl art. 12 nie wchodzą w rachubę.

§ 12. O partiach unieważnionych.

1) Jeżeli podczas partii lub po jej ukończeniu zostanie stwierdzone, że pozycja początkowa bierek

była nieprawidłowa lub że szachownica była źle ustawiona, partia zostaje unieważniona.

2) Jeśli podczas partii zostanie zmieniona w sposób niedozwolony ilość lub pozycja bierek, należy grę wznowić od tej pozycji, w której ta zmiana nastąpiła.

3) Jeżeli nie można odtworzyć właściwej pozycji, partia się nie liczy i winna być rozegrana od początku.

§ 13. O wykonywaniu posunięć.

Posunięcia uważa się za wykonane:

a) przy posunięciu bierki z jednego pola na drugie — gdy ręka gracza puściła bierkę.

b) przy biciu — gdy bierka, która ma być zabita, została zdjęta z szachownicy i gdy ręka grającego puściła własną bierkę.

c) przy roszadzie — gdy ręka grającego puściła wieżę.

d) przy dorabianiu figury — gdy grający postawił na danym polu wybraną przez siebie figurę.

§ 14. O poprawianiu bierek na polach.

1) Grający może poprawić jedną lub kilka własnych bierek na ich polach pod warunkiem, że uprzedzi o tem swego partnera. Zazwyczaj używa się wówczas wyrażenia: „poprawiam" („j'adoube").

2) Nie wolno poprawiać bierek partnera, który jednak jest obowiązany do poprawienia na żądanie grającego swych bierek na szachownicy.

3) Jeżeli bierki zostały przypadkowo rozrzucone, należy niezwłocznie zatrzymać zegary i ustawić bierki we właściwej pozycji pod nadzorem kierownika turnieju. Jeśliby podczas dalszej gry lub po ukończe-

niu partii okazało się, że pozycja została odtworzona mylnie, należy wznowić grę, poczynając od pozycji właściwej.

§ 15. O bierce dotkniętej.

Jeśli grający dotknie:

a) jednej ze swoich bierek — winien nią zrobić posunięcie,

b) bierki przeciwnika — winien ją zabić.

c) bierki własnej i bierki przeciwnika — winien dotkniętą bierką własną zabić bierkę przeciwnika.

W razie, gdy bicie jest niemożliwe, przeciwnik może żądać, aby partner zrobił posunięcie dotkniętą bierką, bądź też aby zabił przepisowo jedną z własnych bierek, dotkniętą bierkę strony przeciwnej. Grającemu, który się omylił, przysługuje prawo wyboru bierki, która ma dokonać bicia.

Gdy żadne z posunięć, wymienionych pod a), b) i c), nie może być wykonane zgodnie z przepisami, omyłka nie pociąga za sobą kary,

d) kilka własnych bierek — przeciwnik ma prawo oznaczyć bierkę, którą trzeba zrobić posunięcie,

Jeśli przepisy gry nie pozwalają na zrobienie posunięcia żadną z dotkniętych bierek, dotknięcie pozostaje bez następstw.

e) kilka bierek przeciwnika — musi zabić bierkę, którą mu przeciwnik wskaże.

Jeśli przepisy nie pozwalają na zabicie żadnej z tych bierek, dotknięcie pozostaje bez następstw.

§ 16. O nierozegranej

1) Partię uznaje się za nierozegraną (remis):

a) gdy grający nie może wykonać żadnego prawi-

dłowego posunięcia, przy czym król nie jest zaszachowany. Taka pozycja nazywa się „patem“;

b) gdy grający wykaże, że może dać wiecznego szacha;

c) wskutek powtarzania się pozycji, mianowicie gdy ta sama pozycja wytwarza się trzykrotnie, przy czym za każdym razem posunięcie przypada na tego samego gracza. Przy stosowaniu tej zasady nie rozróżnia się obu wież, obu skoczków, oraz innych jednakowych figur, z których jedna została dorobiona z piona. Uznania nierozegranej należy żądać bezpośrednio po wytworzeniu się pozycji po raz trzeci; gdy w wyniku dalszej gry pozycja ulegnie zmianie, żądania nierozegranej nie uwzględnia się;

d) za zgodą obu graczy, jednak nie wcześniej, niż po 30 posunięciach czarnych;

e) gdy jeden z graczy udowodni, że obie strony zrobiły po 50 posunięć, nie dając mata, nie bijąc żadnej bierki i nie posuwając pionów;

f) każdy z partnerów ma prawo w dowolnym momencie gry zażądać od przeciwnika, aby go zamatował w 50-ciu posunięciach w myśl warunków wymienionych pod e). Jeśli mat w ciągu 50-ciu posunięć nie nastąpi, partia zostaje uznana za nierozegraną. Jednak po każdym biciu bierki, oraz posunięciu pionem liczenie posunięć zaczyna się na nowo.

Wyjątek stanowią pewne pozycje, w których według teorii dla dania mata trzeba zrobić ponad 50 posunięć. W takich wypadkach wolno wykonać liczbę posunięć dwukrotnie większą od liczby, wskazanej przez teorię.

2) Należy żądać nierozegranej w momencie, gdy mają miejsce warunki, wymienione pod e) i f); żądanie późniejsze pozostaje bez uwzględnienia.

§ 17. O nieprawidłowych posunięciach.

Jeżeli jeden z partnerów zrobi nieprawidłowe posunięcie i jeżeli przeciwnik zauważy to przed dotknięciem swojej bierki dla odpowiedzi, posunięcie nieprawidłowe powinno być cofnięte, po czym należy postąpić w następujący sposób:

a) w wypadku, gdy nie chodzi o bicie bierki, grający, który popełnił błąd, winien zagrać w sposób prawidłowy tą samą bierką. Jeżeli bierka ta nie może zrobić przepisowego posunięcia, błąd pozostaje bez następstw;

b) w wypadku bicia bierki grający winien według uznania przeciwnika albo zabić jego bierkę w sposób przepisowy, albo też zrobić inne prawidłowe posunięcie dotkniętą bierką własną. Jeżeli ani jedno, ani drugie nie jest możliwe, błąd pozostaje bez następstw.

c) Jeżeli nieprawidłowe posunięcie zostało umieszczone w kopercie i błąd nie może być sprostowany z zupełną pewnością przez kierownika zawodów, partię należy uznać za przegraną dla sprawcy błędu;

d) Jeżeli w ciągu partii zostało ustalone, że zrobiono nieprawidłowe posunięcie i błędu nie poprawiono, należy przywrócić pozycję, która się wytworzyła bezpośrednio przed popełniem błędu, i wznowić grę od tej pozycji. Jeżeli pozycja ta nie może być odtworzona, partję się unieważnia.

§ 18. O karach.

1) Gracz ma prawo żądać zastosowania względem partnera kary jedynie wówczas, gdy sam nie poru-

szył jeszcze żadnej ze swych bierek.

2) Roszada nie może być nigdy stosowana jako kara.

3) Nie można żądać jako kary nieprawidłowego posunięcia pod sankcją utraty prawa reklamacji.

4) Przed zastosowaniem jakiejkolwiek kary należy odtworzyć pozycję, która poprzedzała błędnę posunięcie.

§ 19. O przegranej przymusowej.

Partia zostanie uznana za przegraną dla graczy.

1) który rozmyślnie wywraca szachownicę lub rozrzuca bierki;

2) który odmawia podjęcia przerwanej partii we właściwym czasie oraz zgodnie ze zwykłymi zasadami turniejów i spotkań indywidualnych;

3) który odmawia spełnienia regulaminowego żądania przeciwnika;

4) który podczas gry nie chcę się stosować do przepisów lub do zarządzeń kierownictwa turnieju;

5) który przekroczy czas, przeznaczony do namysłu, bez względu na to, czy jest obecny czy nie. Z wyjątkiem wypadków, spowodowanych siłą wyższą, uczestnicy turnieju winni pozostawać do dyspozycji kierownika turnieju.

§ 20. O posługiwaniu się zegarem.

1) Jeżeli partia rozgrywa się z ograniczeniem czasu do namysłu, obowiązują następujące przepisy:

a) każdy z graczy winien zrobić co najmniej 30 posunięć w ciągu pierwszych dwuch godzin, oraz po 15 posunięć w ciągu każdej następnej godziny.

b) liczby te mogą być zmienione regulaminem spotkania lub turnieju, w którym gracze biorą udział;

c) jeżeli zostanie udowodnione, że miał miejsce błąd (lecz nie niedbalstwo) w notowaniu czasu, omyłka winna być poprawiona;

d) z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w niniejszych przepisach, grającemu nie wolno zatrzymać swego zegara przed zrobieniem posunięcia;

e) jeżeli zachodzi powód do reklamacji, opartej na niniejszych przepisach, kierownik turnieju zatrzymuje oba zegary i puszcza je w ruch po ogłoszeniu rozstrzygnięcia.

2) Jeżeli gracz przekracza czas, wyznaczony do namysłu, kierownik turnieju winien bezwzględnie uznać partię za przegraną przez tego gracza, nawet gdyby sprzeciwiali się temu obaj partnerzy.

3) W wypadku, gdy przez nieuwagę lub rozmyślnie puszczony został w ruch zegar partnera, na którego nie przypada kolejność posunięcia, nie wolno niepokoić graczy zwracaniem im na to uwagi. Świadkowi wolno natomiast zakomunikować swe spostrzeżenie kierownikowi turnieju lub jego zastępcy, którzy postąpią w sposób właściwy.

4) Jeżeli uczestnik spotkania lub turnieju nie stawi się na godzinę, wyznaczoną do gry, należy puścić w ruch jego zegar z chwilą, gdy przypadnie na niego kolej posunięcia; czas, który upłynie do chwili jego przybycia, liczy się jako czas namysłu.

5) Gracz, który bez ważnej przyczyny spóźnia się o więcej niż godzinę, przegrywa partię.

6) Jeżeli obaj partnerzy spóźniają się więcej, niż o godzinę bez ważnej przyczyny, uznaje się partię za przegraną przez obu.

§ 21. O partiach przerwanych.

1) Przy przerwaniu partii, czy to granej z zegarem czy też bez ograniczenia czasu do namysłu, posunięcie zapisuje gracz, na którego przypada kolejność ruchu w chwili przerwania.

2) Gracz zapisuje posunięcie własnoręcznie, umieszcza zapis w kopercie, zakleja ją, podpisuje ją swoim nazwiskiem, po czym oddaje ją niezwłocznie kierownikowi turnieju. Zegar jego może być zatrzymany dopiero po zaklejeniu koperty.

3) Dopóki partia pozostaje w zawieszeniu, graczom nie wolno zaglądać do koperty, zawierającej zapis posunięcia.

4) W chwili przerwania partii obaj partnerzy winni się upewnić, że zarówno pozycja na szachownicy, jak i czas, wskazany przez oba zegary, zostały na kopercie dokładnie zapisane.

5) Z chwilą wznowienia partii, ustawienie pozycji na szachownicy, nastawienie zegarów na właściwy czas, otwarcie koperty zrobienie zapisanego posunięcia i puszczenia w ruch zegara partnera uskutecznia gracz, który zapisał posunięcie.

6) Koperty, zawierającej zapis posunięcia, nie wolno otwierać, jeżeli przeciwnik, który ma na to posunięcie odpowiedzieć, jest nieobecny. Jeżeli jednak nie stawi się on na godzinę, wyznaczoną dla wznowienia partii, kierownik turnieju puszcza w ruch jego zegar.

7) Jeżeli pozycja nie może być otworzona lub jeżeli (przy grze z zegarem) nie można ustalić czasu, który upłynął do chwili przerwy, partię się unieważnia

8) Jeżeli pozycja zostanie odtworzona niepoprawnie, należy unieważnić wszystkie późniejsze posunięcia i odtworzyć właściwą pozycję. Gdy to się okazało niemożliwe, partię się unieważnia.

§ 22. O partiach z wyrównaniem.

1) W serii partyj można dać przeciwnikowi wyrównanie w postaci ustąpienia prawa do pierwszego posunięcia we wszystkich partiach.

2) Gracz, otrzymujący wyrównanie w postaci jednego lub kilku posunięć, winien je zrobić na początku partii, gdy przypada na niego pierwsza kolej gry.

3) Jeżeli otrzymuje się wyrównanie w postaci kilku posunięć, liczą się one przy ewentualnym obliczeniu czasu za takąż ilość posunięć, za taką samą ilość posunięć liczy się pierwsze posunięcie gracza, dającego wyrównanie.

4) Graczowi, dającemu piona lub figurę wyrównania, przysługuje prawo zrobienia pierwszego posunięcia, o ile pierwsze posunięcie nie należy również do wyrównania.

5) Graczowi otrzymującemu wyrównanie nie wolno przekroczyć bierkami linii środkowej szachownicy.

6) Jeżeli wyrównaniem jest pion, albo pion i jedno lub kilka posunięć, należy zdjąć z szachownicy piona królewskiego gońca.

7) Jeżeli daje się wieżę, gońca lub skoczka wyrównania, zdejmuje się zwykle figurę że skrzydła hetmana, o ile nie było innej umowy.

8) Gracz, dający wieżę wyrównania, może roszować w stronę wieży, jak gdyby figura ta stała na swoim polu, byleby pole tej wieży nie było zajęte przez inną figurę.

§ 23. O zapisywaniu partyj.

1) Każdy gracz winien zapisywać partię w sposób jasny i zrozumiały.

2) Gdy zachodzi niezgodność między liczbą posunięć, zanotowanych przez obu partnerów, mogą oni zatrzymać zegary na czas poprawienia błędu. Aby skorzystać z tego prawa, każdy z nich winien zanotować swoje ostatnie posunięcie.

3) Gracz wygrywający (a w razie nierozegranej obydwaj partnerzy) winien natychmiast po ukończeniu partii doręczyć kierownikowi jej zapis poprawny i czytelny.

§ 24. O kwestiach spornych.

1) Spór, dotyczący stanu faktycznego, może być, za zgodą obu partnerów, poddany rozstrzygnięciu niezainteresowanego widza; orzeczenie jego obowiązuje bezapelacyjnie obie strony.

2) Jeżeli idzie o wypadek specjalny, nieprzewidziany niniejszymi przepisami, lub też jeżeli zachodzi niezgodność między partnerami w sprawie interpretacji i stosowania przepisów, spór zostaje poddany orzeczeniu:

a) arbitra, który poweźmie decyzję natychmiastową i bezapelacyjną.

b) komisji kierowniczej, o ile partia była rozgrywana na turnieju.

W obu wypadkach partia ulega zawieszeniu aż do decyzji arbitra lub komisji.

§ 25. O interpretacji i stosowaniu przepisów.

Biuro F. I. D. E. uznaje się za kompetentne do rozstrzygania oficjalnie i bezapelacyjnie komunikowanych mu wątpliwości, tyczących się stosowania i interpretacji przepisów.

DODATEK.

O zachowaniu się graczy.

1) Podczas trwania partii graczom nie wolno posługiwać się notatkami, dotyczącemi partii, zarówno drukowanemi jak i pisemnemi, nie wolno również zasięgać rad i opinii osób postronnych.

2) Analizowanie partyj na salach turniejowych jest wzbronione.

3) Gracze winni się wstrzymywać od wszelkich uwag, dotyczących posunięć jednej lub drugiej strony.

4) Niewolno wskazywać palcem lub dotykać pól szachownicy by ułatwić sobie obliczenie możliwych posunięć.

5) Nie wolno nigdy cofać zrobionego posunięcia.

6) Posunięcie należy wykonać, stawiając dotkniętą bierkę bezpośrednio na właściwe pole, poczem należy ją niezwłocznie puścić z ręki.

Przy biciu należy natychmiast zdjąć z szachownicy zabitą bierkę.

7) Do zapisu, włożonego do koperty, nie wolno dołączać ani uwag, ani zgłoszenia poddania partii lub propozycji nierozegranej.

8) Gracz, który dostrzeże, że zegar idzie w niewłaściwym czasie na szkodę przeciwnika, winien poczuwać się do obowiązku zwrócenia mu na to uwagi.

9) Rozpraszanie uwagi przeciwnika lub niepokojenie go w jakikolwiek bądź sposób, jest wzbronione.

Niżej podpisany, któremu Walne Zgromadzenie F. I. D. E. poruczyło zgłoszenie przepisów, uznaje tekst niniejszy za zgodny z redakcją ostateczną, ustaloną przez Walne Zgromadzenie VI Kongresu w Wenecji 1929 roku.

Haga, 10 grudnia 1929.

Prezes (—) **Rueb.**

REGULAMIN TURNIEJÓW POLSK. ZW. SZACH.

1) Ogólnopolskie turnieje są jednokołowe. Biorą w nich udział gracze wyznaczeni przez Polski Związek Szachowy oraz Związki Okręgowe i Kluby zrzeszone. Uczestnik legitymuje się ważną legitymacją Polsk. Zw. Szach. Każdorazowy zwycięzca turnieju eliminacyjnego zostanie dopuszczony do następnego turnieju o mistrzostwo Polski.

2) W razie wystąpienia wzgl. wykluczenia gracza z turnieju skreśla się uzyskane przez niego wyniki, o ile gracz w danej chwili nie rozegrał jeszcze połowy partii. W wypadku zaś gdy już rozegrał połowę partii zalicza się resztę partii nie granych i niedokończonych na korzyść pozostałych jego przeciwników

3) Tempo gry normalnie wynosi 18 posunięć na godzinę, przyczem pierwsza kontrola czasu odbywa się po upływie 2-ch godzin dla każdego gracza, poczem kontrola następuje co godzina. Gra odbywać się będzie wedle ogłoszonego kalendarza gry.

4) Ostatnie posunięcie obowiązujące przed kontrolą czasu winno być zrobione przed opadnięciem

chorągiewki. Opadnięcie chorągiewki w momentach krytycznych jest bezspornym dowodem przekroczenia czasu.

5) Obaj gracze obowiązani są do czytelnego prowadzenia zapisu partii. Tylko partner mogący się wykazać czytelnym i dokładnym formularzem partii, może reklamować przekroczenia czasu u przeciwnika, o ile ono rzeczywiście zaistniało. Poza tym kierownik turnieju może takie przekroczenia czasu stwierdzić z urzędu.

6) Przerwanie gry ogłasza kierownik turnieju za pomocą dzwonka. Gracz, na którego przypada kolejność posunięcia w chwili przerwania partii, obowiązany jest zadecydowane posunięcie zapisać do specjalnej koperty, którą wręcza kierownictwu turnieju. Na kopercie muszą być napisane nazwiska grających, data, runda turnieju, pozycja oraz zużyty czas. Dane te, zapisane przez gracza, który zapisuje posunięcie, mogą być sprawdzone przez partnera, a następnie winny być wręczone kierownikowi turnieju. Na kopercie powinien się podpisać tylko gracz, który zapisał ostatnie posunięcie. Termin dokończenia niedokończonych partii wyznacza kierownik turnieju.

7) Przed rozpoczęciem gier ostatniej rundy, wszystkie poprzednie partie muszą być bezwzględnie dokończone.

8) Zabronione jest w czasie trwania partii posługiwanie się, czy to notatkami, czy podręcznikami szachowymi, i zasięganie rad u osób trzecich. Po przerwaniu partii zabronione jest jej analizowanie w lokalu turniejowym.

9) Wygrywający partię oddaje obydwa formularze kierownikowi turnieju. W razie nierozegranej, grający białymi oddaje obydwa formularze. Zaliczenie uzyskanych punktów może nastąpić jedynie po otrzymaniu partii przez kierownictwo turnieju. Formularze muszą być podpisane przez obu partnerów.

10) Zwracanie się do partnera w czasie jego namysłu w jakiejkolwiek bądź formie, lub w jakiejkolwiek bądź sprawie jest niedopuszczalne.

11) W razie zdobycia przez uczestników równej ilości punktów, o kolejności zadecyduje system oceny Berger-Sonneborn.

12) Wszystkie sprawy rozstrzyga w pierwszej instancji kierownik turnieju lub jego zastępca. Od rozstrzygnięć tych można apelować na piśmie do Komisji Arbitrów.

13) W turniejach obowiązują przepisy gry szachowej Międzynarodowego Zw. Szachowego (F.I.D.E.) jako przyjęte przez Polski Związek Szachowy.

REGULAMIN TURNIEJÓW

Śląskiego Okręgowego Stowarzyszenia Szachistów.

§ 1. Rodzaje turniejów

I. Wewnętrzno oddziałowe: a) indywidualne
b) różne inne.

II. Okręgowe: a) indywidualne
b) drużynowe

III. Różne dowolne.

§ 2. Szczegóły turniejów.

I. Wewnętrzno oddziałowe.

Kierownictwo oddziału może przeprowadzić turnieje:

a) **indywidualne obejmujące**

1. turnieje o mistrzostwo oddziału
2. „ o nagrody
3. „ klasyfikacyjne
4. „ z wyrównaniem (forami)
5. „ błyskawiczne.

1. Turnieje o mistrzostwo oddziału odbywają się z początkiem każdego roku kalendarzowego i rozgrywane są w klasach. Przydział do klas odbywa się zasadniczo na podstawie wyników turnieju klasyfikacyjnego. Członek nowoprzyjęty do oddziału zostaje przydzielony zasadniczo do najniższej klasy o ile mistrz oddziału i kierownik gier nie przydzielą go do wyższej klasy, na skutek rozegranych z nim partyj próbnych. W turnieju o mistrzostwo obowiązani są brać udział wszyscy członkowie. Zwycięzca najwyższej klasy otrzymuje tytuł mistrza oddziału. Mistrzowie poszczególnych klas otrzymują dyplomy. Gracz uzyskujący w swej klasie I miejsce, wchodzi do klasy wyższej na miejsce ostatnie, zaś gracz uzyskujący ostatnie miejsce w swej klasie spada do niższej, na miejsce pierwsze. Gracze nie biorący udziału w turnieju spadają do klasy niższej, o ile kierownik gry nie postanowi inaczej tj. zarządzi przymusowe gry eliminacyjne. Mistrzowie Polski, Śląska i Okręgu nie spadają w żadnym wypadku do niższej klasy oddz. W razie zdekompletowania klas uzupełnia się je następnymi graczami według kolejności.

2. Turnieje o nagrody odbywają się zwykle w jesieni każdego roku lub w miarę możności i funduszów. Turniej może być przeprowadzony w poszczególnych

klasach lub w jednej ogólnej grupie. Nagrody otrzymują zawsze najlepsi z każdej klasy t. zn. że nagrody przeznaczone dla danej klasy otrzymują gracze tej samej klasy. Rodzaj turnieju, wysokość i ilość nagród ustala przed turniejem zebranie członków lub zarządu. Przymus brania udziału nie obowiązuje.

Często urządza się turnieje o nagrody z okazji jakiegoś jubileuszu, (skąd **turniej jubileuszowy)** oraz turnieje do których zaprasza się graczy innych oddziałów, (skąd **turniej gościnny).**

3. Turnieje klasyfikacyjne odbywają się przy założeniu oddziału lub w razie potrzeby, przyczym wszyscy członkowie grają między sobą w jednej grupie. Na podstawie tych wyników ustala się kolejność graczy i przeprowadza się podział na klasy.

4. W turnieju z wyrównaniem gracze silniesi dają słabszym z góry, przez kierownictwo ustalone „fory" w postaci posunięć lub bierek (np. najsilniejsi — najsłabszym, wieżę, słabszym tylko skoczka, słabym — piona itp.). Wyrównanie posunięć ujęto w przep. FIDE § 22.

5. Turnieje błyskawiczne bywają również stosowane przy turniejach, w których chodzi o szybkie zakończenie turnieju. Zazwyczaj używa się tu zegarów, które co dziesięć sekund wybijają sygnał. W tych to granicach dziesięciu sekund każdy gracz jest zobowiązany zrobić posunięcie, gdyż w przeciwnym razie przegrywa partię. Błyskawiczne partie można grać również przy użyciu normalnych zegarów szachowych. W tym wypadku przed rozpoczęciem turnieju kierownictwo ustala najdłuższy czas trwania partii.

Jeżeli rozstrzygnięcie partii nie nastąpi w oznaczonym czasie, partię przegrywa ten, którego czas jest zakończony, — mimo wygranej pozycji. Zegar można zastąpić liczeniem do dziesięciu przez partnera, który w danej chwili czeka na posunięcie. W ten sposób gracze kontrolują się nawzajem.

b) różne inne jak: 1. wewnętrzno drużynowe
2. przyjacielskie.

1. Wewnętrzno drużynowe turnieje.

Wszystkich członków oddziału dzieli się na kilka drużyn, stawiając zawsze na czele drużyny najsilniejszych. Resztę graczy dzieli się tak, aby wszystkie drużyny były mniej więcej równej siły. Turniej ten poleca się przeprowadzić celem podniesienia żywotności oddziału.

2. Przyjacielskie drużynowe.

U siebie na skutek zaproszenia innych oddziałów, lub u innych na skutek otrzymanego zaproszenia. Turnieje takie urządza się najczęściej z okazji jakiegoś jubileuszu lub mistrzostwa miasta, miejscowości itp.

II. Okręgowe.

Zarząd Śl. Okręg. Stow. Szach. przeprowadza:

a) t u r n i e j e i n d y w i d u a l n e w g r u p i e:

1) mistrzów o nagrody

2. o mistrzostwo Śląska i Zagłębia Dąbr

3. o mistrzostwo Okręgu

4. kwalifikacyjnej

Turnieje indywidualne urządza się przy końcu każdego roku w miejscowości ustalonej przez Walny Zjazd Delegatów.

1. W grupie mistrzów

grać mogą mistrzowie Śląska i Zagłębia oraz mistrzowie Polsk. Zw. Szachowego. Mistrzowie Śląska i Zagłębia tytułu i praw raz zdobytych nie tracą. Gry przeprowadza się w jednej grupie.

2. W grupie o mistrzostwo Śląska i Zagłębia

grać mogą mistrzowie okręgowi oraz gracze dopuszczeni, specjalną uchwałą zarządu Stowarzyszenia i to tytułem próby. Uczestnicy, którzy nie uzyskują 1/3 p. zwycięzcy tracą tytuł mistrza okręgu i prawo do gry w tej grupie. Zwycięzca tej grupy otrzymuje tytuł mistrza Śląska i Zagłębia. Uprawnieni do grania w tej grupie, którzy nie biorą udziału w turnieju, tytułu i praw zdobytych nie tracą. W razie gdyby turniej mistrzów nie mógł dojść do skutku z jakichkolwiek względów, łączy się turniej mistrzów z turniejem o mistrzostwo „Śląska i Zagłębia". W połączonym tym turnieju gracze, którzy zdobyli conajmniej 2/3 punktów możliwych do zdobycia, nabywają prawo grania próbnie w turnieju mistrzów, jednak nie otrzymują tytułu mistrza „Śląska i Zagłębia". Tylko zwycięzca turnieju połączonego zdobyć może tytuł mistrza Śląska i Zagłębia i wszelkie przynależne prawa, jeżeli przed tym ich nie posiadał. Jeżeli gracz dopuszczony na podstawie pow. przepisu próbnie do turnieju mistrzów w tym turnieju zdobędzie conajmniej 1/3 punktów możliwych do zdobycia, wówczas nabywa tytuł mistrza „Śląska i Zagłębia" i wszelkie związane z tym prawa.

3. W grupie o mistrzostwo okręgu

grać mogą wszyscy mistrzowie oddziałów oraz gracze, którzy w poprzednich turniejach zdobyli 1/3 p.

zwycięzcy, jak również zwycięzca grupy kwalifikacyjnej z ubiegłego roku. Zarząd Śl. Okr. może również dopuścić do grania w tej grupie innych znanych graczy. Uczestnicy tej grupy, którzy nie uzyskają 1/3 p. zwycięzcy, tracą prawo do gry w tej grupie. Zwycięzca otrzymuje tytuł mistrza okręgu.

4. W grupie kwalifikacyjnej

mogą grać wszyscy inni gracze Śl. Okr. Stow. Szach. W razie wielkiej ilości zgłoszonych, dzieli się graczy na tyle grup, ile zachodzi potrzeba. Zwycięzca każdej grupy zdobywa prawo grania w roku następnym w grupie o mistrzostwo okręgu.

b) Turnieje drużynowe: 1) o mistrzostwo grup
2) o „ okręgu

Zarząd Śl. Okr. Stow. Szach. rozpisuje corocznie na wiosnę turniej o mistrzostwo drużynowe okręgu. Przy grach o mistrzostwo drużyna składa się z 6 graczy i 4 rezerwowych.

1. Zależnie od ilości drużyn biorących udział w turnieju, przeprowadza się podział na grupy bezpośrednio przed rozpoczęciem turnieju, na zwołanym zebraniu prezesów. Turniej przeprowadza się w dwuch klasach. W klasie I grają drużyny silniejsze, które w poprzednich latach grały w kl. I, oraz zwycięzca kl. II z poprzedniego roku, jeżeli dany oddział nie jest w kl. I reprezentowany. Zaś w kl. II grają drużyny słabsze oraz drugie drużyny. Zwycięzca turnieju otrzymuje dyplom i tytuł mistrza grupy oraz prawo grania w turnieju o mistrzostwo okręgu.

2. Po mistrzostwach w grupach rozgrywa się turniej o mistrzostwo okręgu w którym mają prawo gra-

nia wszyscy drużynowi mistrzowie grup. Turniej przeprowadza się w dwuch klasach, jeżeli w grupach mistrzostwa były grane też w dwuch klasach. Zwycięzca kl. I otrzymuje, prócz pucharu wędrownego, dyplom z tytułem „mistrz drużynowy Śl. Okr. Stow. Szach". Zwycięzca kl. II otrzymuje dyplom i tytuł mistrza okr. kl. II.

III. Różne — dowolne.

Poza wyżej wymienionymi turniejami mogą oddziały, sekcje oraz Okr. Stow. urządzać turnieje:

a) reprezentacyjne: — gdzie walczą reprezentacje ośrodków szachowych z innymi ośrodkami, reprezent. miast i miejscowości z reprezent. innych miast i miejscowości, reprezent. okręgu z reprezent. innych okręgów itp.

b) jubileuszone — z uprzywilejowanymi prawami i ewent. mniejszą opłatą, aby dać możność grania szerokim masom. Turnieje te, przeprowadzane co kilka lat dają możność wybicia się nowym graczom do wyższych grup.

c) błyskawiczne — jak w § 2, I, a. 5.

d) gościnne — na które zaprasza się graczy silnych z innych ośrodków itp.

e) kompozycji lub rozwiązywania zadań

f) i inne tymu podobne turnieje i rozgrywki.

§ 3. Prawo grania w turniejach.

W wszystkich przed tym wymienionych turniejach mają prawo grania członkowie oddz. pisemnie zgłoszeni do Śl. Okr. Stow. Szachistów, oraz osoby specjalnie zaproszone przez zarząd. Graczom, zgłoszonym w kwestionariuszu do okręgu przez dany oddział, wol-

no w ciągu tego roku kalendarzowego grać w turnieju tylko z ramienia tego oddziału.

§ 4. Wpisy.

Zgłoszenia pisemne wszystkich uczestników z wyszczególnieniem nazwisk i do jakich grup, zaś przy turniejach drużynowych spis drużynowy kolejno według siły gry wraz z rezerwowymi, należy złożyć do kierownictwa turnieju w terminie przed tym podanym do wiadomości okólnikiem, na zebraniu lub ogłoszeniem w gazetach.

Wpisy są ważne jeżeli termin został zachowany oraz gdy zostały uiszczone wpisowe i zastaw. Poza tym o dopuszczeniu do turnieju decyduje zarząd ścisły.

§ 5. Sprawy organizacyjne.

Organizacja i urządzenie turniejów należy do zarządów. Zarząd ustala czas rozpoczęcia turnieju, system turnieju, ilość partyj mających być granych w jednym dniu, dni i pory rozgrywek jak również wysokość wpisu i zastawu dla każdego turnieju oddzielnie. Oddział tej miejscowości w której mają się odbyć turnieje, współdziała z zarządem urządzającym turnieje.

Zastaw służy jako gwarancja stosowania się uczestników turnieju do regulaminu i jest zwrotny po rozegraniu w zupełnym porządku wszystkich swoich gier, oddanie choćby jednej tylko partii, a w drużynowych rozgrywkach trzech partyj powoduje utratę zastawu.

Z powyższego pokrywa się wydatki organizacyjne.

Na zwołanym zebraniu ogólnym przed otwarciem turnieju lub w dniu otwarcia turnieju, przeprowadza

się losowanie, zapoznaje się z regulaminem i ustala się porządek turnieju.

Drużynowy mistrz okręgu otrzymuje nagrodę wędrowną, w postaci pucharu, który przechodzi na własność danego oddziału po 3 krotnym bezpośrednio po sobie następującym, lub też po 5-cio krotnym niekolejnym zdobyciu go.

Poza tym zarząd ustala ilość i wysokość nagród dla każdego turnieju oddzielnie.

§ 6. Kierownictwo turnieju.

Wszystkimi turniejami kieruje w zasadzie kierownik gier lub jego zastępca. Na podstawie przepisów gry i obowiązującego regulaminu rozstrzyga on wszystkie sprawy. Od decyzji kierownika turnieju można się odwołać do sądu polubownego. Zatargi wszelkie załatwia sąd polubowny do którego każda ze stron wybiera 2 zastępców, którzy wspólnie wybierają piątą osobę jako przewodniczącego. W razie braku zgody na przewodniczącego mianuje go zarząd. Rozstrzygnięcia sądu polubownego są nieodwołalne.

§ 7. Kalendarz rozgrywek.

Dla dalszej współpracy oddziałów z okręgiem i P. Z. Sz. ustalono jednolity „roczny program“ dla wszystkich członków okręgów i P. Z. Sz.

Program ten ogłoszono na str. 69 niniejszego kalendarza.

Większe turnieje i mecze należy zgłosić do okręgu.

Zamiar przeprowadzenia turniejów, powinien być powzięty przez zarząd dwa do czterech tygodni przed tym i członkom podany do wiadomości na zebraniu lub okólnikiem. Zawiadomienie powinno zawierać ter-

miny nadsyłania zgłoszeń, otwarcia turnieju, losowania oraz rozpoczęcia rozgrywek.

§ 8. Przepisy.

Rozgrywki grane są według przepisów gry FIDE. Losowanie i kojarzenie graczy uskutecznia się według ogólnie przyjętej tablicy kojarzeń: Wynik losowania i kolejność rund ogłasza się natychmiast po przeprowadzeniu losowania. Przy grach drużynowych kolory bierek są zmienne. Na nieparzystych szachownicach mają białe bierki goście, na parzystych gospodarze. W razie jakichkolwiek przeszkód, drużyny uzupełnia się. Jeśli w drużynie grającej w jednej klasie zabraknie np. gracza wyznaczonego na 3-cie miejsce, wówczas na jego miejscu może grać gracz z 4-tej szachownicy itd., a na 6-tą szachownicę wchodzi pierwszy gracz z rezerwy. Jeśli oddział gra w 2 klasach, a w pierwszej drużynie zabraknie gracza na szachownicy np. 2-giej, wówczas na jego miejsce wchodzi jak zwykle gracz 3-ci i wszyscy przesuwają się o jedno miejsce wyżej, a na ostatnich miejscach gra rezerwa lub gracz pierwszy z kl. II. W drużynie kl. II. następują przesunięcia jak wyżej i znowu na ostatniej szachownicy gra rezerwowy. Na wypadek gdy drużyna nie ma możności skompletowania drużyny graczami rezerwowymi, wtenczas odnośne miejsca może oddać walkowerem, a więc w pow. przykładzie szach. 3-cią.

Kierownicy obu drużyn są zobowiązani wymienić równocześnie przed grą składy drużyn. W razie zmiany terminu gry lub lokalu rozgrywek należy drużynie gości to podać do wiadomości. Gry jednej rundy mu-

szą być bezwzględnie do następnej rundy zakończone. Usprawiedliwienie o zmianie wysyła się najpóźniej 4 dni przed danym terminem do kierownika turnieju i do partnera lub drużyny. Przesunięcie terminu gier ostatniej rundy jest niedopuszczalne. Wcześniejsze rozegranie ostatniej rundy jest dozwolone. Osobiste umawianie się, jakoteż różnego rodzaju poczynania z dobrymi obyczajami turniejów niezgodne i cel tychże obniżające, powodują wykluczenie z bieżącego turnieju oraz ew. niedopuszczenie do dalszych. O wykluczeniu decyduje zarząd.

---

§ 9. Kontrola czasu.

Turnieje zasadniczo rozgrywa się przy zegarach szachowych, które winny być tak ustawione, by obaj gracze mogli je obserwować. W żadnym wypadku nie można odmówić gry przy zegarach, o ile takowe są do dyspozycji.

Ustala się do wszystkich gier 36 posunięć na pierwsze 2 godziny, oraz 18 na każdą dalszą godzinę. Stwierdzenie przekroczenia czasu musi nastąpić przed 36, 54 itd. posunięciem, gdyż w przeciwnym razie przekroczenia czasu nie uznaje się. Kierownictwo turnieju orzeka, czy przekroczenie rzeczywiście nastąpiło.

W razie niestawienia się do gry w oznaczonej porze jednego lub obu partnerów, kierownik drużyny lub turnieju puszcza w ruch zegar tego gracza, na którego w danej chwili przypada kolejność posunięcia.

Spóźnienie jednego, względnie obu partnerów o więcej niż godzinę, powoduje dla tegoż, względnie

tychże utratę partii. Uzasadnione poprzednio usprawiedliwienie się może być uwzględnione tylko w razie ważnych przyczyn niemożliwości przybycia.

Po nad godzinne spóźnienie się dostatecznie umotywowane może być przez kierownika uwzględnione. Kierownicy ustalają, razem z obu partnerami nowe terminy.

Przy grach bez zegarów czas czekania wynosi pół godziny, licząc od godziny wyznaczonej na rozpoczęcie rozgrywek. Niestawienie się do gry drużyny, względnie poszczególnych graczy, powoduje utratę tych partyj bez gry.

Gry finałowe rozgrywane są bezwzględnie przy zegarach. Na gospodarzach ciąży obowiązek postarania się o zegary, pod groźbą utraty punktów walkowerem: w takim wypadku przeciwnik powinien odmówić grania partyj konkursowych, a zgodzić się jedynie na spotkanie przyjacielskie.

§ 10. Notowanie partyj.

Wszystkie gry o mistrzostwo muszą być notowane. Przymus notowania partii obowiązuje w finale drużynowym, w grupie A, mistrzów, o mistrz. Śląska i Zagłębia, o mistrz. okręgu. Gracze zobowiązani są najpóźniej pół godziny po ukończeniu partii oddać kierownikowi turnieju właściwą, oraz poprawnie i czytelnie napisaną notację partii. W wypadku kilkakrotnego i umyślnego nie oddania notacji, gracz może być ukarany utratą kaucji. Dla weryfikacji obowiązany jest gospodarz tj. oddział przyjmujący przeciwnika u siebie, w terminie do 5 dni po rozgrywkach przesłać

zarządowi okręgu szczegółowy wynik z dokładnym spisem graczy i wszystkimi notacjami. Wszystkie notacje partii granych w turniejach okręgowych są własnością okręgu i bez zezwolenia okręgu nie mogą być opublikowane. Obowiązuje notacja systemem algebraicznym.

§ 11. Partie przerwane.

Upłynięcie czasu kontroli i przerwanie gry ogłasza kierownik. Partie niedokończone zostają zawieszone. Gracz, na którego przypada kolejność posunięcia, w chwili przerwania partii, obowiązany jest zadecydowane posunięcie napisać i notację swą wraz z notacją przeciwnika i spisaną sytuację partii oddać kierownikowi turnieju w zaklejonej kopercie.

Czas zużyty wypisują na kopercie obaj przeciwnicy, względnie kierownik turnieju. Termin dokończenia zawieszonych partyj wyznacza kierownik turnieju. Gracz powodujący zawieszenie jest zobowiązany przyjechać do przeciwnika w terminie przewidzianym w § 8. W lokalu gry, — zabrania się analizowania zawieszonych partyj. Również zabrania się na sali gry, analizowania partyj będących w toku gry. Analizowanie karane będzie utratą tejże partii na rzecz przeciwnika.

Oddanie posunięcia przy zawieszonej partii, dwuznacznego, wieloznacznego lub niewyraźnie napisanego, jak również nie oddanie posunięcia, powoduje utratę danej partii na rzecz przeciwnika. Partie w drużynowych mistrzostwach, które z jakichkolwiek bądź powodów nie mogą być dokończone, mogą być na żą-

danie jednej strony oddane do okręgu do oszacowania. Za zgodą obu graczy mogą być i inne partie oddane do oszacowania. W razie grania bez zegarów podlegają oszacowaniu wszystkie partie po 5 godzinach gry, chyba, że obaj gracze godzą się grać dalej. W razie sprzeciwu oddania do oszacowania gry przez przeciwnika, ciąży na nim obowiązek wyjazdu do ukończenia gry na miejsce zamieszkania żądającego oszacowania.

Wynik oszacowania jest ostateczny.

§ 12. Weryfikacja gier.

Suma punktów rozstrzyga o kolejności miejsc i gier. Przy równej ilości punktów — nagrody dzieli się; ponadto w turniejach o mistrzostwo, w wypadku wyłonienia się do pierwszego miejsca dwuch lub więcej kandydatów o równej ilości punktów zarządza się dodatkowe rozgrywki i to: jeżeli jest dwuch kandydatów, to dodatkowa rozgrywka jednej partii, aż do rozstrzygnięcia, względnie za obopólną zgodą — dodatkowy mecz z kilku partii. Natomiast jeśli jest więcej kandydatów, urządza się między nimi mały turniej. Zarząd oznacza termin dodatkowego meczu, względnie turnieju.

Z braku czasu przeprowadza się weryfikację według systemu Sonneborn-Berger. W razie równej ilości punktów na dalszych miejscach obowiązuje weryfikacja również systemem powyższym

Przy grach drużynowych obowiązuje punktacja ilościowa wszystkich punktów wszystkich graczy; drużyna uzyskująca największą ilość punktów jest zwycięzcą.

§ 13. Sprawy sporne.

Każdy uczestnik turnieju, jak również każdy członek obecny w lokalu gry, obowiązany jest o spostrzeżonych wykroczeniach przeciwko regulaminowi, donieść natychmiast kierownikowi turnieju, względnie kierownikowi drużyny, który natychmiast zgłasza ustny protest. Na zarządzenie kierownika turnieju należy grać dalej sporną partię. Protest ustny musi być do trzech dni wniesiony na piśmie. Protesty spóźnione, choć słuszne w ogóle nie będą rozpatrywane. Protesty rozstrzyga w pierwszym rzędzie kierownictwo turnieju; odwołania zaś sąd polubowny, którego rozstrzygnięcia są ostateczne.

Nieznajomość regulaminu nie jest argumentem usprawiedliwiającym.

§ 14. Ustąpienie od turnieju.

Jeżeli gracz ustąpi po losowaniu, ale przed rozpoczęciem turnieju, odbywa się losowanie na nowo. Gracz ustępujący po rozpoczęciu rozgrywek bez ważnych powodów, nie będzie dopuszczony do przyszłych turniejów. Ostateczna decyzja w tej sprawie należy do zarządu. W razie wystąpienia, względnie wykluczenia gracza z turnieju, skreśla się w tabeli jego nazwisko oraz uzyskane przez niego wyniki, jeżeli gracz ten w danej chwili nie rozegrał jeszcze połowy przewidzianych partyj. W wypadku rozegrania połowy partyj zalicza się niedokończone i pozostałe partie na korzyść jego przeciwników.

Ustępującymu bez ważnej przyczyny, jako też

wykluczonymu z turnieju przepada zastaw, na rzecz urządzającego turniej.

Wykluczenie z turnieju następuje na skutek trzykrotnego nie stawienia się, jak również spóźnień do gry.

§ 15. Obszar ważności regulaminu.

Niniejszy regulamin obowiązuje wszystkich członków zrzeszonych w Śl. Okr. Stow. Szachistów. Wszelkie uchybienia przepisom wyżej podanym będą karane: utratą partii, kaucji lub wykluczeniem z turnieju.

Poprawki i zmiany niniejszego regulaminu może uchwalić tylko zebranie prezesów oddziałów; projektowane poprawki i zmiany należy wnieść na piśmie do zarządu okręgu w dwa tygodnie przed zebraniem prezesów.

Łącznie z niniejszym regulaminem obowiązują wszystkie §§ międzynarodowych przepisów gry FIDE ze zmianami lokalnymi. Zmiany te w niniejszym regulaminie muszą być uwzględnione.

§ 16. Termin ważności.

Regulamin niniejszy został przyjęty na zebraniu prezesów, dnia 31.III.1935 r. i obowiązuje od dnia 14.IV.1935 r.

FÉDERATION INTERNATIONALE DES ECHECS.

Międzynarodową Federację Szachową założono 20 lipca 1924 r. w Paryżu. Protokół konstytucyjny podpisali reprezentanci 15 państw m. in. i Polski. Poza celem jednoczenia wszystkich związków szachowych różnych państw całego świata, federacja dba o rozwój gry szachowej i powierza organizowanie, przeprowadzonych co dwa lata, stałych rozgrywek o drużynowe mistrzostwo świata. Walne zgromadzenie z roku 1929 uchwaliło ostatecznie międzynarodowe przepisy gry szachowej, które obecnie stosowane są przez wszystkie związki należące do FIDE. W roku 1933 wydano drukiem oficjalną nomenklaturę debiutów. Zarząd federacji czyni starania o przejęcie prawa urządzania indywidualnych meczy o mistrzostwo świata, gdyż jak wiadomo, prawo to obecnie przechodzi z mistrza na mistrza. Gdyby starania F.I.D.E. zakończyły się sukcesem, mielibyśmy również częste i regularne mecze o indywidualne mistrzostwa świata.

Dział niniejszy opiszemy szerzej w następnym kalendarzu. Narazie podajemy tylko zarząd i niektórych członków federacji oraz alfabetyczny spis państw, których związki są członkami F.I.D.E.

Komitet Centralny.

Prezes: Dr. A. Rueb, van Speykstraat 1, Den Haag (Holandia). Wice-Prezes: M. S. Kuhns, Suite 1815 South La Sallestreet, Chicago (U. S. A). Skarbnik: Prof. M. Nicolet, 10 Rue Pourtales, Neuchatel, (Szwajcaria).

Członkowie honorowi: Leonard P. Rees (Anglia), Pierre Vincent (Francja), F. G. Hamilton-Russell (Anglia), D. Przepiórka (Polska), L. Collijn (Szwecja), Dr. M. Euwe (Holandia).

Komisja Arbitrów.

Prof. Dr. O. Naegeli — Szwajcaria
Sir George A. Thomas — W. Brytania
Dr. W. Fick — Holandia
S. Rosselli del Turco — Włochy
Just Lund — Dania
Dr. A. Aljechin — Francja
Oldrich Duras — Czecho-Słowacja

Komisja zarządzająca funduszem żelaznym.

F. G. Hamilton Russell — W. Brytania
Dr. E. St. John Mildmay — Włochy
Dr. Hajek — Szwajcaria

Członkowie

Anglia, Argentyna, Australia, Belgia, Brazylia, Bułgaria, Costa Rica, Czecho-Słowacja, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Guatemala, Holndia, Hiszpania, Irlandia, Islandia, Jugosławia, Kanada, Litwa, Łotwa, Meksyk, Niemcy, Norwegia, Palestyna, Paragwaj, Peru, Polska, Portugalia, Puerto Rico, Rumunia, Szkocja, Szwajcaria, Szwecja, Urugwaj, Węgry, Włochy, Stany Zjednoczone.

W związku z mającą się odbyć w miesiącu lipcu br. olimpiadą, którą organizuje związek argentyński, następujące związki zostaną najprawdopodobniej przyjęte w poczet członków FIDE: Boliwia, Chile, Ekwador, Kuba, Panama, Salwador, Wenezuela i Porto Rico.

POLSKI ZWIĄZEK SZACHOWY

Warszawa 1, ul. Królewska 23

zał. w r. 1926. wg. W. Zgrom. z dn. 26.II.39

Rada Naczelna:

Członkowie honorowi: Gen. Broni K. Sosnkowski — pułk. dypl. K. Glabisz — Dyr. Dep. N. I. K. dr. B. Nakoniecznikow-Klukowski — Radca Kazimierz Piłsudski — D. Przepiórka — Dyr. J. Rogoziński — S. Rosenblat oraz z wyboru: Nacz. Dyr. Z. U. S. T. Dybowski — Prezes P. K. O. dr. H. Gruber — K. Irzykowski — Wojew. J. Paciorkowski — Gen. S. Zahorski.

Prezesem Rady Naczelnej jest: Gen. Broni K. Sosnkowski — sekretarzami: płk. dypl. dr. M. Steifer.

Zarząd: Prezes: Minister W. Grabowski, Wiceprezesi: K. Piłsudski, D. Przepiórka, płk. dypl. dr. M. Steifer. Sekretarz: kpt. J. Sternak, Skarbnik T. Pawowski. Kapitan Związku: mjr. dypl. S. Zaleski. Referent finansowy: St. Siarkiewicz. Zastępca sekretarza: J. Madfels.

Członkowie Zarządu: dyr. dep. K. Bieńkowski, F. Głogoszewski, E. Gross, dr. G. Raciążek, H. Rewkiewicz, J. Rosiński, S. Strumph-Wojtkiewicz.

Komisja Techniczna: J. Danneman, K. Makarczyk, inż. K. Piltz, inż. H. Salzman, T. Suchoński, oraz z urzędu wiceprezes D. Przepiórka i kapitan związkowy mjr. S. Zaleski.

Komisja Arbitrów: B. Domosławski, red. J. Kleczyński, K. Makarczyk, Z. Marienstrass, Wł. Michalski oraz z urzędu jeden z wprezesów i sekretarz związku.

Sąd Rozjemczy: inż. St. Kruszewski, adw. A. Stawski, dyr. J. Żabiński.

STATUT POLSKIEGO ZWIĄZKU SZACHOWEGO.

I. Nazwa, siedziba, teren działalności.

§ 1.

Stowarzyszenie nosi nazwę „POLSKI ZWIĄZEK SZACHOWY“. W stosunkach z zagranicą Związek używa obok nazwy polskiej i nazwy francuskiej: „FEDERATION POLONAISE DES ECHECS“. Związak używa pieczęci z napisem: „POLSKI ZWIĄZEK SZACHOWY“.

§ 2.

Siedzibą Polskiego Związku Szachowego jest Warszawa.

§ 3.

Działalność Polskiego Związku Szachowego obejmuje obszar Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 4.

Językiem urzedowym Związku jest język Polski.

§ 5.

Polski Związek Szachowy jest osobą prawną i korzysta z tego tytułu z prawa posiadania własnego majątku nieruchomego i ruchomego, nabywania i zbywania majątku, zawierania wszelkiego rodzaju umów i kontraktów oraz występowania w sądzie przez odpowiednio upoważnionych pełnomocników.

II. Cele i środki.

§ 6.

Celem Związku jest rozwój i rozpowszechnienie gry oraz kompozycji szachowej w Polsce.

§ 7.

Do celu tego dąży Związek z zachowaniem obowiązujących praw i przepisów przez:

a) urządzanie turniejów narodowych i międzynarodowych, wszelkiego rodzaju zawodów i imprez szachowych oraz kongresów szachowych,

b) współdziałanie w tworzeniu stowarzyszeń szachowych i zrzeszeń takich stowarzyszeń (związków okręgowych),

c) wydawanie pism poświęconych grze i kompozycji szachowej oraz przez propagandę szachów,

d) udzielanie opieki i pomocy wszelkim poczynaniom, zmierzającym do spopularyzowania gry i kompozycji szachowej,

e) wysyłanie szachistów polskich za granicę i opiekę nad szachistami polskimi, biorącymi udział w turniejach zagranicznych,

f) organizację i ogólne kierownictwo turniejową grą szachową,

g) reprezentację należących do Związku zwolenników gry szachowej i potrzeb związanych z rozwojem gry szachowej w stosunkach z instytucjami rządowymi i społecznymi,

h) utrzymywanie łączności z zagranicznymi organizacjami szachowymi,

i) organizowanie i popieranie wytwórni przedmiotów potrzebnych do gry szachowej, jak szachy, zegary turniejowe, druki itp.

III. Członkowie Związku.

§ 8.

Członkami Związku mogą być

A. osoby pojedyńcze oraz

B. zrzeszenia szachistów.

Niezależnie od tego rozróżnia się:

a) członków honorowych,
b) członków wspierających,
c) członków zwyczajnych.

§ 9.

Godność członka honorowego nadaje Walne Zgromadzenie Polskiego Związku Szachowego na wniosek Zarządu Związku w głosowaniu bez dyskusji.

Członkiem honorowym Związku może zostać każda osoba fizyczna, która położyła szczególne zasługi bądź dla Związku, bądź dla celów i zadań, będących przedmiotem działalności Związku.

§ 10.

Członkiem wspierającym może zostać osoba fizyczna, nieposzlakowanej czci, a przyjęta przez Zarząd Polskiego Związku Szachowego. Składka członka wspierającego wynosi 250 zł., wpłaconych jednorazowo lub najwyżej w pięciu ratach rocznych.

§ 11.

Członkiem zwyczajnym może być stowarzyszenie szachowe lub zrzeszenie stowarzyszeń, albo wreszcie każda osoba pełnoletnia, nieposzlakowanej czci, po przyjęciu przez Zarząd Polskiego Związku Szachowego

Zasadniczo Zarząd Polskiego Związku Szachowego nie przyjmuje bezpośrednio na członków zwyczajnych — stowarzyszeń działających na terenie, gdzie istnieje już zrzeszenie stowarzyszeń, będące członkiem Polskiego Związku Szachowego, o ile nie przemawiają za tym nader ważne powody. To samo odnosi się do przyjmowania na członków zwyczajnych poszczególnych osób fizycznych, które nie będą przyjmowane — przez Zarząd Polskiego Związku Szachowego, o ile nie przemawiają za tym szczególnie ważne powody.

§ 12.

Opłaty członków zwyczajnych obliczane są i wpłacane do kasy Polskiego Związku Szachowego zależnie od ilości osób faktycznie zrzeszonych w poszczególnych stowarzyszeniach lub też zrzeszeniach stowarzyszeń.

Walne Zgromadzenie Polskiego Związku Szachowego ustala podstawową składkę od jednej osoby. Opłaty wnoszone przez członków zwyczajnych są podstawą dla obliczenia głosów oraz prawa głosowania, przysługującego członkom na Walnym Zebraniu. Opłaty dla osób pojedyńczych, będących wprost członkami zwyczajnymi Związku ustala Walne Zebranie odrębnie.

IV. Prawa i obowiązki członków.

§ 13.

Członkowie Polskiego Związku Szachowego mają prawo uczestnictwa z głosem decydującym w Walnych Zebraniach Związku, czynne i bierne prawo wyborcze do władz związkowych, prawo udziału w kongresach, turniejach i imprezach szachowych, organizowanych przez Związek oraz prawo korzystania z urządzeń Związku.

W wypadku, gdy członkiem Związku jest Stowarzyszenie szachowe lub też zrzeszenie stowarzyszeń— wówczas swe prawo uczestnictwa i głosowania na Walnych Zebraniach Związku wykonywa ono przez delegatów. O ilościach wysyłanych delegatów i rozmiarach ich pełnomocnictw decyduje odnośne stowarzyszenie, przy czym mogą oni reprezentować tylko taką ilość członków, od której składki zostały należycie wpłacone do kasy P. Z. Szach.

§ 14.

Członkom Polskiego Związku Szachowego przysługuje prawo żądania zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, o ile reprezentują oni przynajmniej 1/3 zrzeszonych w Polskim Związku Szachowym osób.

§ 15.

Obowiązkiem członków jest terminowe uiszczanie opłat do Związku oraz stosowanie się do jego statutów i regulaminów.

§ 16.

Osoby nie należące do Polskiego Związku Szachowego oraz członkowie zawieszeni w swych prawach przez władze związkowe — wykluczeni są od udziału w imprezach, urządzanych przez Związek, jak turnieje, mecze itp.

§ 17.

Członkiem przestaje się być na skutek:

a) wystąpienia,

b) wykluczenia.

Wystąpienie członka jest jednostronnym dobrowolnym aktem, przy czym nie zwalnia ono od obowiązku opłacenia wszystkich zaległych do chwili wystąpienia opłat.

Wykluczyć członka może jedynie Walne Zebranie Związku po uprzednim zawieszeniu go przez Zarząd w prawach członkowskich i na wniosek Zarządu, po uprzednim wysłuchaniu opinii Sądu Rozjemczego za szkodliwą dla Związku działalność, niespełnianie obowiązków wzgl. czyny niehonorowe.

§ 18.

Polski Związek Szachowy jest członkiem F.I.D.E. (Federation Internationale Des Echecs), skutkiem czego podlega ustawom i regulaminom Fide, o ile nie stoją one w sprzeczności z ustawodawstwem państwowym Polskim.

V. Władze Polskiego Związku Szachowego.

§ 19.

Władzami Związku są:

a) Walne Zgromadzenie,
b) Rada Naczelna,
c) Zarząd,
d) Komisja Rewizyjna,
e) Komisja Techniczna,
f) Sąd Rozjemczy,
g) Komisja Arbitrów.

§ 20.

Najwyższą władzą Polskiego Związku Szachowego jest jego Walne Zgromadzenie.

Prawo udziału w Walnych Zgromadzeniach i prawo głosowania posiadają wszyscy członkowie Związku Prawo to wykonywują osobiście lub przez pełnomocników (delegatów) stosownie do § 13. Pełnomocnik musi być członkiem Związku i nie może reprezentować mniej niż 25 członków osób fizycznych, chyba, że liczba członków danego stowarzyszenia wynosi mniej, niż 25 osób. Reprezentowanie więcej niż jednego zrzeszenia stowarzyszeń przez jedną i tę samą osobę jest niedopuszczalne.

§ 21.

Walne Zgromadzenie jest prawomocne przy udzia-

le co najmniej 1/4 uprawnionych do głosowania. W razie braku quorum odbywa się Zgromadzenie w drugim terminie, w godzinę później i jest ważne bez względu na ilość obecnych uprawnionych do głosowania.

§ 22.

Uchwały zapadają zwykłą większością głosów z wyjątkiem:

a) Uchwał o zmianie statutu i rozwiązaniu Związku, wymagających 3/4 głosów obecnych, reprezentujących przytym conajmniej 2/5 wszystkich zrzeszonych członków Związku,

b) Uchwał dotyczących rozszerzenia porządku dziennego, wymagających 3/4 głosów obecnych.

§ 23.

Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Związku. Zawiadomienia o terminie i miejscu Walnego Zgromadzenia muszą być rozesłane najmniej na 3 tygodnie przed terminem, przy czym winny zawierać porządek dzienny i streszczenie wniosków. Walne Zgromadzenie może uchwalić, że zawiadomienie o Zgromadzeniu może być podane do wiadomości drogą komunikatu wydrukowanego w wybranym organie urzędowym Związku.

§ 24.

Walne Zgromadzenie otwiera Prezes Zarządu lub jego zastępca. Pierwszym punktem każdego Walnego Zgromadzenia jest wybór Przewodniczącego z pośród osób nie wchodzących w skład Zarządu, ani Komisii Rewizyjnej Związku — dwóch assesorów i sekretarza — oraz sprawdzenie pełnomocnictw delegatów.

§ 25.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbywa się co-

rocznie w ciągu dwu miesięcy po zakończeniu roku budżetowego. Do stałego porządku dziennego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia należą:

1. Wybór Przewodniczącego, assesorów i sekretarza, oraz sprawdzenie pełnomocnictw.

2. Odczytanie i zatwierdzenie protokółu poprzedniego Walnego Zgromadzenia.

3. Przyjęcie do wiadomości sprawozdań Zarządu i Komisji Rewizyjnej za rok ubiegły oraz udzielenie absolutorium Zarządowi.

4. Wybór Rady Naczelnej, Zarządu, Komisji Technicznej, Arbitrów, Rewizyjnej oraz Sądu Rozjemczego.

5. Zatwierdzenie preliminarza budżetowego na rok najbliższy i planu działalności.

6. Wnioski Zarządu oraz wnioski członków zgłoszone na piśmie do Zarządu najmniej na dwa tygodnie przed datą Walnego Zgromadzenia.

§ 26.

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie zwołuje Zarząd Związku:

a) Z własnej inicjatywy

b) Na żądanie Komisji Rewizyjnej

c) Na żądanie członków, reprezentujących conajmniej 1/3 ogółu członków.

W wypadkach b) i c) Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie winno być zwołane w terminie 6 tygodniowym od daty złożenia Zarządowi pisemnego żądania. Do porządku dziennego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia należą sprawy, które spowodowały jego zwołanie.

§ 27.

Prawo przemawiania na Walnych Zgromadzeniach mają:

a) członkowie honorowi Związku,

b) pełnomocnicy (delegaci) członków wzgl. członkowie należący bezpośrednio do Związku,

c) członkowie Zarządu Związku, Komisji Rewizyjnej i innych Komisyj przewidzianych w § 19 i Sądu Rozjemczego, oraz

d) osoby, dopuszczone do głosu przez Prezydium.

§ 28.

Do wyłącznej kompetencji Walnych Zgromadzeń należy:

a) Zatwierdzanie regulaminów uzupełniających niniejszy Statut oraz przepisów względnie komentarzy uzupełniających.

b) Zmiana niniejszego Statutu i likwidacja Związku

c) Wybór członków honorowych

d) Rozpatrywanie odwołań członków zawieszonych w prawach przez Zarząd i wykluczanie członków.

§ 29.

RADA NACZELNA.

Rada Naczelna składa się z 5-ciu członków wybieranych przez Walne Zgromadzenie na lat 3. Ponad to w skład Rady Naczelnej wchodzą:

a) wszyscy członkowie honorowi Polskiego Związku Szachowego, o ile posiadają obywatelstwo Polskie,

b) Prezes Zarządu Polskiego Związku Szachowego z urzędu:

c) jeden z wiceprezesów, delegowany przez Zarząd, jako sekretarz Rady.

Rada Naczelna wybiera ze swego grona Przewodniczącego. Uzupełnienie Rady w razie zdekompletowania następuje w drodze kooptacji uchwałą Rady do końca kadencji.

§ 30.

Do zakresu działalności Rady Naczelnej należy:

a) Ogólne kierownictwo działalnością Polskiego Związku Szachowego i koordynowanie działalności poszczególnych organów Związku,

b) reprezentowanie Polskiego Związku Szach.

§ 31,

Zebrania Rady Naczelnej odbywają się w miarę potrzeby i uznania Przewodniczącego. Z urzędu zwołuje je Przewodniczący na żądanie 3-ch członków Rady oraz na prośbę Zarządu lub komisji Rewizyjnej.

Metodę i tok swojej pracy reguluje Rada Naczelna we własnym zakresie.

§ 32.

ZARZĄD.

Zarząd składa się: z Prezesa, trzech Wiceprezesów, Sekretarza, Zastępcy Sekretarza, Skarbnika, Referenta Finansowego, Kapitana Związkowego, Kronikarza oraz czterech członków ławników i czterech zastępców.

Zwyczajne Walne Zgromadzenie obiera Zarząd zwykłą większością głosów z pośród członków Związku. Kadencja Zarządu trwa 3 lata. Co roku w drodze losowania dokonanego przez Zarząd na ostatnim posiedzeniu przed Walnym Zgromadzeniem, ustępuje 1/3 czonków Zarządu. Wylosowany członek Za-

rządu może być przez Walne Zgromadzenie ponownie wybrany w skład Zarządu. Mandat Prezesa trwa 3 lata.

§ 33.

Prezes, Wiceprezesi, Sekretarz, Skarbnik i Kapitan Związkowy stanowią Prezydium Zarządu.

Posiedzenia Prezydium Zarządu winny odbywać się przynajmniej raz na miesiąc. Pełny Zarząd odbywa posiedzenia conajmniej raz na kwartał. Posiedzenia Zarządu są prawomocne przy udziale conajmniej 7 członków. Posiedzenia Zarządu zwołuje przewodniczący lub jego zastępca z własnej inicjatywy albo na żądanie 5 członków Zarządu.

W razie zdekompletowania Zarządu przez ustąpienie członków w czasie trwania kadencji, wchodzą na ich miejsce zastępcy. W razie dalszego zdekompletowania Zarząd ma prawo kooptacji do liczby, przewidzianej statutem.

§ 34.

Zadaniem Zarządu jest reprezentowanie Związku nazewnątrz i kierowanie jego życiem oraz pracami w granicach postanowień niniejszego statutu i uchwał Walnych Zgromadzeń Związku.

W szczególności Zarząd:

1. przyjmuje i zawiesza członków Związku, prowadzi ich szczegółową listę. Członkom zawieszonym przysługuje prawo odwołania się do Walnego Zgromadzenia;

2. stawia wnioski o wybór członków honorowych;

3. zarządza funduszami Związku w ramach uchwalonych preliminarzem;

4. administruje majątkiem Związku i prowadzonymi przezeń przedsiębiorstwami;

5. zawiera imieniem Związku umowy i inne akty prawne, przyczym winne one być podpisane przez Przewodniczącego lub jego zastępcę i 2ch członków Zarządu,

6. opracowuje na Walnych Zgromadzeniach projekty, ustalające planową działalność w zakresie celów i zadań Związku,

7. dba o zachowanie i ożywienie kontaktu między poszczególnymi członkami Związku,

8. organizuje zawody, imprezy szachowe oraz udziela opieki i poparcia imprezom organizowanym przez członków,

9. opracowuje przepisy i regulaminy dotyczące gry, kompozycji szachowej, turniejów i klasyfikacji graczy.

Podział kompetencji, organizację i metodę pracy Zarządu reguluje regulamin.

§ 35.

W miarę potrzeby tworzy Zarząd dla wykonania poszczególnych zadań czasowe własne Komisje o ustalonym przez siebie zakresie sposobie pracy. Komisjî winien przewodniczyć jeden z członków Zarządu.

Członkowie tych Komisji nie posiadają uprawnień członków Komisyj, przewidzianych w § 19 niniejszego statutu.

§ 36.

Komisja Techniczna, składa się z Przewodniczącego, którym jest z urzędu jeden z wiceprezesów, zastępcy przewodniczącego, którym jest Kapitan Związkowy, oraz z 5-ciu członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie z poza członków Zarządu.

Do jej zakresu działania należy kierownictwo Związkowych imprez szachowych i kontrola nad imprezami, organizowanymi przez członków Związku, klasyfikacja graczy, sprawy regulaminowe i sprawy sprzętu szachowego. Dla przeprowadzenia poszczególnych prac może ona dzielić się na sekcje.

Pracę jej normuje szczegółowo wewnętrzny regulamin prac Zarządu.

§ 37.

Komisja Arbitrów składa się z Przewodniczącego, którym jest z urzędu jeden z wiceprezesów, zastępcy w osobie Sekretarza Generalnego, oraz 5-ciu członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie z poza członków Zarządu. Do kompetencji jej należy rozstrzyganie sporów powstałych w związku z turniejami Związkowymi, jak również rozstrzyganie sporów kompetencyjnych między władzami Związku. Orzeczenia w sprawach sporów związanych z turniejami, Komisja wydaje po wysłuchaniu opinii Kapitana Związkowego. Zasady jej pracy normuje szczegółowo wewnętrzny regulamin prac Zarządu.

§ 38.

Komisja Rewizyjna składa się z trzech członków i dwu zastępców wybranych przez zwyczajne Walne Zgromadzenie zwykłą większością głosów. Sprawuje ona kontrolę nad gospodarką finansową Zarządu, sprawdzając książki przynajmniej raz do roku i składając sprawozdania na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu.

Przewodniczący Komisji Rewizyjnej lub delegowany przezeń członek Komisji ma prawo udziału z głosem doradczym w posiedzeniach Zarządu, lub przewi-

dzianych w § 19 statutu Komisji i jest w tym celu zawiadamiany o każdym z tych posiedzeń.

Członkowie Komisji Rewizyjnej nie mogą piastować żadnych innych mandatów w Związku.

§ 39.

Kapitan Związkowy jest z urzędu Kierownikiem turniejów i imprez urządzanych przez Związek, oraz Kierownikiem drużyn reprezentacyjnych i ekspedycji Związku.

§ 40.

Sąd Rozjemczy składa się z 3-ch osób, wybranych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwykłą większością głosów. Rozpatruje on sprawy wynikłe między członkami Związku na tle działalności Związku, na żądanie stron zainteresowanych. Rozpatruje on ponad to sprawy dyscyplinarne skierowane przez Zarząd. Sądowi Rozjemczemu nie podlegają członkowie Związku, oficerowie służby czynnej wzgl. podoficerowie zawodowi, którzy posiadają własne sądy honorowe.

Członkowie Sądu nie mogą piastować żadnych innych mandatów Związku.

VI. FUNDUSZE ZWIĄZKU.

§ 41.

Na fundusze Polskiego Związku Szachowego składają się:

a) Wpisowe i składki członkowskie,

b) Zasiłki społeczne i rządowe, zapisy i ofiary dobrowolne,

c) Dochody z majątku posiadanego przez Związek z przedsiębiorstw i wydawnictw prowadzonych przez Związek

d) Dochody z imprez organizowanych przez Związek oraz procenty od dochodów z imprez, urządzanych przez członków za zgodą i zezwoleniem Związku,

e) Fundusz żelazny z którego dochody przeznaczone są na opędzenie stałych i zwyczajnych wydatków kancelaryjno-administracyjnych.

Wpisowe dla nowowstępujących członków ustala Walne Zgromadzenie. To samo odnosi się do składek członkowskich.

Wszelkie imprezy dochodowe członków Związku podlegają opodatkowaniu na rzecz Związku, którego wysokość ustala Walne Zgromadzenie.

VII. UPRAWNIENIA DYSCYPLINARNE.

§ 42.

Zarząd Polskiego Związku Szachowego posiada wobec swych członków następujące uprawnienia dyscyplinarne:

a) Upomnienie,

b) Kary pieniężne,

c) Zawieszenia w prawach, oraz

d) Zawieszenia w działalności aż do zatwierdzenia przez Walne Zgromadzenie jako wkluczenie członka.

Członkom przysługuje prawo odwołania się do Walnego Zgromadzenia.

VIII. ROZWIĄZANIE I LIKWIDACJA ZWIĄZKU.

§ 43.

Rozwiązanie i likwidacja Związku uchwala Walne Zgromadzenie specjalnie w tym celu zwołane, w sposób przewidziany w § 22 pkt. a). Zgromadzenie to decyduje również o sposobie przeprowadzenia likwidacji.

Śląskie Okręgowe Stowarzyszenie Szachistów.

założ. 27.IV.1924 Stow. zarej. nr. 317. P.K.O. 307776 obejmuje teren Wojew. Śląskiego i Zagł. Dąbrowskiego.

Walny Zjazd delegatów, odbyty dnia 22.I.1939 r. wybrał nast. zarząd: Prezes: dr. Józef Potyka, dyr. Spółki Brackiej, Tarnowskie Góry, I WPrezes: Feliks Głogoszewski, Katowice, ul. Wodna 4 I p., II WPrezes: Roman Bąk, Chorzów I, ul. Konopnickiej 7. Sekretarz: Ignacy Lebioda, Katowice II, ul. Krakowska 115, Skarbnik: Jerzy Poloczek, Katowice II, ul. Klasztorna 20, Kapitan okr.: Sylwester Jałowiecki. — Ławnicy: Franciszek Gralka, Antoni Szyler, Paweł Kener. Komisja Rewizyjna: Sylwan Sidwa, inż. J. Fiszer, P. Bugdol.

Lwowski Okręgowy Związek Szachowy

założ. 1933 r.

(przed tem od 1930 r. Liga Rozgrywek Międzyklub.).

Walny Zjazd delegatów, odb. dnia 18.XII.1938 wybrał nast.zarząd: Prezes: Juliusz Jaszczuk, Lwów, Brajerowska 16 Z. U. S. I WPrezes: inż. H. Pulkrabek, Lwów, Kochanowskiego 91. II WPrezes: J Szczygieł, Lwów Ossolińskich 11, Sekretarz: Józef Ratajczak, Zimna Woda, k. Lwowa. Zast. sekretarza: Jan Rudnicki — skarbnik: Franciszek Kleis. zast. skarbn.: Kaszczuk — członkowie zarządu: J. Hawrysz, Omyłko, M. Głowacki, Swietlik, Cencora. Komisja rewizyjna: Raczek, Hawrysz, Rudnicki. Kolegium sędziowskie: dr. Roman i po jednym przedst. k. klubu.

Pomorski Okręgowy Związek Szachowy.

Walny Zjazd delegatów, odbyty dnia 5.II.1939

wybrał nast. zarząd: Prezes: mgr. Kulla, Toruń — Ratusz. WPrezes: inż. Mikołaj Tomaszewicz, Bydgoszcz, Litewska 2. Sekretarz: Niemczewski, Toruń — Skarbnik: Rozwadowski. Członkowie zarz.: nacz. Wojciechowski, Fr. Konarkowski, Woźniak, Sieradzan, st. sierż. Krzemiński, st. ogn. Stasiaczek. Komisja rewizyjna: dyr. Motylewicz, Meder, Wyrwicz, Piątkowski, Sperski. — Sąd Rozjemczy: Szałajda, st. sierż. Trela Link.

Łódzki Okręgowy Związek Szachowy

adres lokalu: ul. Piotrkowska 154.

Walne zgromadzenie, odbyte dnia 8.V.1938 wybrało nast. zarząd: Prezes: T. Regedziński. WPrezes: M. Spektor, Łódź, ul. 11-go listopada 72. Sekretarz i kronikarz: K. Wróblewski. Skarbnik: E. Oelke, — gospodarz: Manikowski. Członkowie zarządu: J. Natanson, S. Grycuk, Heilman G. Komisja rewizyjna: Torens Śmiech, Berthold. Sąd koleżeński: inż. Szymanowski, Fijałkowski.

Warszawski Okręgowy Związek Szachowy.

Warszawa, ul. Królewska 23.

Wybrany na Walnym Zgromadzeniu Zarząd ukonstytuował się w składzie następującym: Prezes: Siarkiewicz Stanisław, I Wiceprezes: Deperasiński Władysław, II Wiceprezes: inż. Toporow Wacław, Skarbnik: Pawłowska Janina, Sekretarz: Andrzejewski Paweł.

Sekcja Techniczna: Suchoński, Wolfgram, Gadaliński, Trokenheim, Gawlikowski.

Komisja Rewizyjna: Wolfgram, Jarecki, Turski, Starzycki.

Komisja Arbitrów: pułk. Budkiewicz, Ligowski, Markowski, Gilowski, Manczarska, Ryftin, Mingajło.

Poznański Okręgowy Związek Szachowy.

Plac św. Krzyski 2 (kaw. „Ludwiżanka").

Walne Zgromadzenie, odbyte dnia 26.III.1939 wybrało nast. zarząd: Prezes: inż. Seweryn Piskorski, Poznań, ul. G. Wilda 48 m. 10. I WPrezes: inż. Stan. Radomiński, Poznań, ul. Różana 23 m. 3. II WPrezes: Kazimierz Czyndacki, Poznań, ul. G. Wilda 51 m. 4. Sekretarz: Zbigniew Kaczorowski, Poznań, St. Rynek 80 m. 8. Skarbnik: Stanisław Siadak, Poznań, ul. Wiśniowa 70. Kapitan Zw.: Roman Gabryelewicz. — Ławnicy: Kaz. Lewandowski, Z. Gaworski, Łucjan Wiatr, M. Sianowski. Komisja rewiz.: (5 osób). Sąd honorowy: (3 osoby).

Okręgowy Związek Ziem Północno Wschodnich.

Wilno, Gdańska 1 m. 5.

Krakowski Klub Szachistów.

zał. 1893 r. adres lokalu: ul. Felicjanek 6.

Prezes: płk. M. Dienstl—Dąbrowa. WPrezes: Mieczysław Gałuszka, Rynek gł., Bk. Gosp. Kraj. Sekretarz: mgr. Edward Arłamowski, Bochnia. Skarbnik: Górkiewicz, Filarecka 8. Referent techn.: Czesław Błaszczak. — Bibliotekarz: Jan Szmek. Członkowie wydz.: Hobot, Skolarczyk.

Krakowskie Towarzystwo Miłośników Gry Szachowej

zał. 1928 r. im. Józefa Dominika Rynek gł. 34 II p.

Prezes: dr. Józef Bannet, Starowiślna 6. WPrezes: dr. Wilhelm Porański, Sławkowska 28. Sekretarz:

dypl. inż. Bernard Willer, Żuławskiego 1. Skarbnik. dyr. Henryk Metallam, Morsztynowska 1. Członkowie wydz.: dyr. Józef Himmelblau, dr. Ameisen, por. Piekarski, S. Tiefenbrun, A Tigner.

Łódzkie Towarzystwo Zwolenników Gry Szachowej
zał. 1903 r. adres lokalu: ul. Piotrkowska 74.

Prezes: M. A. Weinreich, Łódź, Gdańska 74. WPrezesi: M. Ch. Halpern, J. Leszczyński, Sekretarz: Ach. Frydman, Żeromskiego 22. Członkowie Zarządu: D. Fuks, P. Loewenstein, A. Tempelhof, K. Poznański, H. Małachowski, J. Warszawski. Komisja rewiz.: Blum, N. Folman, Cz. Rabinowicz.

Warszawskie Towarzystwo Zwolenników Gry Szachowej

zał. w r. 1899. Adres lokalu: Królewska 23.

Prezes: D. Przepiórka.

Warszawski Klub Szachowy

Warszawa, Nowogrodzka 40.

Prezes: H. Rewkiewicz.

Częstochowski Klub Szachowy

Częstochowa, P. Marii 14.

Prezes: J. Siemiatycki.

CZŁONKOWIE (KLUBY, SEKCJE i ODDZIAŁY) okręgów Lwowskiego, Pomorskiego, Śląskiego, Warszawskiego oraz niektóre większe kluby innych okręgów, prócz bezpośrednich członków P.Z. Sz.

Białystok. Klub Szachowy; zał. w r. 1924; lokal: ul. Sienkiewicza 12; prezes — D. Lerner, sekret. — A. Zabłudowski.

Bielsko. Bielsko-Bialski Klub Szachowy; prezes — inż. Fussgänger, sekret. J. Rusek.

Wolny lokal gry: Kawiarnia Grand, ul. Dworcowa.

Borysław. Klub Szach.; prezes: S. Limbach, sekret.: Pomeranz.

Bydgoszcz. Sekcja K.P.W. ul. Zygmunta Augusta (obok dworca kolejowego).

Sekcja P.P.W. ul. Hermana Frankego 11.

Sekcja T. G. „Sokół“, ul. Toruńska 30 (Sokolnia).

Bydgoski Klub, Hotel „Pod Orłem“.

Sekcja Podofic. Garn. bydgoskiego — 62 p. p.

Sekcja K. P. W. Ognisko Dyrekcyjne Śląsk — Bałtyk, ul. Dworcowa 63.

Chełm Lubelski. Sekcja Polskiego Klubu Społecznego; sekr.: J. Guirard.

Chorzów. Sekcja Stow. Kult. Ośw. „Ognisko“; zał. 5.VI.1926; lokal: Kasyno Dyr. Gen. Spółki Skarboferm, Pl. Marsz. Piłsudskiego 12; gry w środy i piątki; prezes: R. Bąk, sekret. A. Grolik.

Sekcja K. S. „Chorzów“, Prac. Zj. Fabr. Zw. Azot. czł. Śl. Okr. od r. 1929; lokal: Dom Ludowy, ul. Sienkiewicza; gry: wtorki i piątki; prezes: P. Kelner, sekret. T. Mikulski.

Oddział „1916“ Chorzów-Batory; lokal: Rest. „Pod Strzechą“; prezes: E. Wyrtki, sekret. Drobisz.

Cieszyn. Cieszyński Klub; lokal: Hotel „Grand“; prezes: dyr. Gibiec, sekret. J. Kukuczka.

Chorzów. Wolne lokale gry: Kawiarnia Kubina ul. Wolności, kawiarnia Klupsch.

Dąbrowa Górnicza. Sekcja „Resursa“· lokal: 3-go Maja; prezes: dr St. Szaniawski.

Godula. Sekcja Oddz. Młodz. Powst.; kier.: Fr. Burczyk.

Gdynia. Klub Polskiej YMCA; lokal: Sędzickiego 1?

Sekcja Tow. Ośw. „Bałtyk“ przy Warszt. Port Mar. Woj. Gdynia III.

Sekcja Podofic. Floty: lokal: kasyno Podof. Floty.

Sekcja K. P. W. ul. Jana z Kolna, dom KPW.

Sekcja Zw. Zaw. Prac. Miejsk., Komisariat Rządu.

Grudziądz. Grudziądzkie Tow. Zwol. Gry Szach. Hotel „Królewski Dwór“.

Sekcja Ogniska Podofic. Garniz. Grudziądzkiego ul. Piłsudskiego 59.

Inowrocław. Inowr. Klub; lokal: kawiarnia „Ziemiańska“.

Sekcja Garnizonu Inowrocław; 4 p. a. l.

Janów Śl. Oddział „Wieża“; zał. w r. 1925; lokal klub cykl. „Rekord“; prezes: E. Olej.

Katowice. Sekcja K.P.W.; czł. okr. od r. 1933; lokal: Ognisko Dyrekcyjne, Gmach Dworcowy; prezes Fr. Kika, sekret. Szymocha.

Sekcja P.P.W.; czł. okr. od r. 1936; lokal: Gmach Głównej Poczty, ul. Pocztowa IV. p., kierownik: F. Głogoszewski.

Oddz, „Wujek“; czł. okr. od r. 1934; prezes: inż. Fiszer, sekret. Koza A.

Katowickie Koło; lokal: pl. Wolności (Izba Rzemieśln.); prezes: J. Lebioda, sekret., Lelek R.

Wolne lokale gry: Kawiarnia, Kalinowski, ul. Dworcowa.

Karwina (Zaolzie). Sekcja K. S. „Polonia“; lokal „Proletariuszy“; kier.: Stoszek P.

Lwów. Sekcja T. S. L.; lokal: Lwów, Lewandówka (budynek T. S. L.); kier.: J. Hawrysz.

Sekcja Ż. T. G. „Dror“, ul. Sykstuska 14 I p.; kier.: Burstin, sekret.: Zimerman.

Klub, ul. 3-go Maja 16; prezes: Pulkrabek, sekret. Friedman.

Sekcja Z. Z. K. „Hełm“; lokal: ul. Kętrzyńskiego 54-56; kier.: J. Jaszczuk, sekret.: Jurczyszyn.

Ognisko Kult. Oświat. „Snopków“; lokal: ul. Snopkowska 79; prezes: M. Głowacki, sekr.: A. Zworycz.

Łazy (Zaolzie). Kółko Szachowe; prezes: A. Ryba, sekret.: J. Bystroń.

Michałkowice Śl. Oddz. „Hetman“; lokal: Stary dom Sypialnia kopalni; prezes: P. Zogata, sekret.: Słabik, czł. okr. od r. 1933.

Nowy Bytom. Oddz. „Huta Pokój“; czł. okr. od r. 1931; lokal: Kasyno hutnicze; prezes: Fr. Gralka, sekret.: R. Maruszczyk.

Poznań. Klub „Pion“; zał. w r. 1937; lokal: ul. Wielka 5, kawiarnia „Maleńka“; prezes: Ł. Wiatr, sekret.: E. Michalski.

Pruszków. Sekcja Tow. Cyklistów.

Radzionków. Oddz. „Szach Mat“; czł. okr. od r. 1936; prezes: W. Lokiez.

Rembertów. Sekcja szachowa P. Z. L.

Sosnowiec. Sekcja Zw. Zaw. Prac. Inst. Ub. Sp.; czł. okr. od r. 1936; prezes: Z. Rakieć, sekr.: Z. Hess.

Sucha Dolna (Zaolzie) Oddz. Śl. okr. od r. 1938; prezes: Byrtek.

Szopienice Śl. Oddz. Rozdzień - Szopienice; czł. okr. od r. 1924; lokal: Rest. „Zacisze“, ul. Warszawska 1.

Świętochłowice - Zgoda. Sekcja Zw. Strzel.; czł. okr. od r. 1936; prezes: T. Płaczek.

Tarnowskie Góry. Klub Szachowy; zał. w r. 1931; lokal: kawiarnia „Rynkowa“; prezes dyr. Palik, sekr.: Mikutowski.

Tczew. Sekcja Stow. „Rodzina Urzędnika“; kier. prof. Gruziński.

Toruń. Klub Szachistów; lokal: Cukiernia „Pomorzanka“, ul. Szeroka.

Sekcja Zw. Zaw. Prac. Miejskich, Ratusz; prezes: mgr. Kulla.

Sekcja Podofic. Kasyna Garniz., ul. Przedzamcze.

Sekcja K.P.W. „Pomorzanin“ Dyr. Okr. Kolei Państwowej.

Włocławek. Włocł. Klub Szachistów, ul. Żabia 13.

Warszawa. Sekcja P.P.W. Warszawa I, ul. Warecka

Koło Szachowe Pań, ul. Królewska 23; prezes: Manczarska, sekret.: H. Niciakowa.

Klub „Laur 29“, ul. Polna 30.

Sekcja Prac. Monop. Tyton., Nowy Świat 4.

Sekcja Urzędn. Skarb. (Ministerstwo Skarbu), ul. Rymarska.

Sekcja „Okęcie“, Warszawa Okęcie, dom fabryczny 8.

Sekcja Fort Bema, Warszawa Powązki, W. A. Nr. 1

Klub „Ursus“, Ursus k. Warszawy.

Sekcja Prac. P.K.O., ul. Jasna 7.

Sekcja Urzędn. Min. Rolnictwa, ul. Senatorska 15.

Klub Szachowy Podoficerów, Kasyno Podoficerskie, Al. Ujazdowskie 31.

C. W. S. P. Z. Inż., ul. Terespolska 1/3.

Sekcja KPW. Dyr. Okr. Kolei Państw., ul. Wileńska
F. D. A., ul. Akademicka 5.
Sekcja Y.M.C.A., ul. Konopnickiej 6.
Sekcja „Hatechijah“, ul. Zamenhofa 13.

Zimna Woda k. Lwowa. Sekcja Zw. Strzel.; gry wt. czw., sob.; prezes: dr Wohl, kier.: Ratajczak.

UWAGA: Upraszamy wszystkie kluby, sekcje i oddz. tak zrzeszone jak i niezrzeszone w okręgach wzgl. P. Z. Szach., o łaskawe podanie nam swych danych według danych „Chorzów — sekcja Stow. Kult. Ośw. „Ognisko“, abyśmy dział niniejszy mogli skompletować już w następnym kalendarzu. Ogłoszenia te są bezpłatne.

JAK ZAŁOŻYĆ KLUB SZACHOWY?

Klub szachowy może powstać w formie stowarzyszenia zwykłego lub też stowarzyszenia zarejestrowanego. Założenie stowarzyszenia zwykłego jest mniej kosztowne i nie wymaga zbyt dużo formalności, stowarzyszenie zwykłe nie może jednakże:

a) zakładać oddziałów,

b) łączyć się w związki stowarzyszeń, c) przyjmować w poczet swoich członków osoby prawne, d) korzystać z ofiarności publicznej, albo z zapomóg, udzielanych przez władze lub instytucje publiczne.

Stowarzyszenia zwykłe powinno się więc zakładać jedynie w małych miejscowościach, gdzie jest niewielka ilość szachistów. Stowarzyszenie zwykłe mogą założyć już 3 osoby, które zgłaszają o tym na piśmie powiatowej władzy administracji ogólnej (starostwo) miejsca przyszłej siedziby stowarzyszenia.

Zgłoszenie winno zawierać:

1) nazwę stowarzyszenia, jego cel i środki działania,

2) teren działalności oraz siedzibę stowarzyszenia

3) swoje imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania,

4) sposób powoływania zarządu,

5) sposób wstępowania i ustępowania członków

6) sposób rozwiązania się stowarzyszenia.

W ciągu 4 tygodni od zgłoszenia, stowarzyszenie może rozpocząć działalność, jeśli władza w tym czasie nie zakazała założenia stowarzyszenia.

W ciągu 2 tygodni od rozpoczęcia działalności stowarzyszenia jego zarząd obowiązany jest podać do wiadomości władzy, swój skład oraz miejsce zamieszkania jego członków a także adres lokalu stowarzyszenia.

Stowarzyszenia zarejestrowane.

W miejscowościach większych powinno się zakładać stowarzyszenia zarejestrowane.

Kluby chcące przystąpić do związku Okręgowego powinny być stowarzyszeniami zarejestrowanymi.

Sposób powstania: Osoby w liczbie conajmniej 15, wzgl. stowarzyszenie zwykłe, liczące conajmniej 15 członków, pragnące założyć stowarzyszenie, posiadające osobowość prawną wzgl. uzyskać prawa takiego stowarzyszenia, wnoszą za pośrednictwem starostwa (właściwego dla miejsca siedziby stowarzyszenia pisemne podanie do Urzędu wojewódzkiego o zarejestrowanie stowarzyszenia, dołączając 4 egzemplarze projektu statutu.

W statucie muszą być uwidocznione:

a) nazwa stowarzyszenia, odróżniająca je wyraźnie, od innych stowarzyszeń zarejestrowanych w obrębie tego województwa, tudzież od władz i urzędów rządowych i samorządowych, b) teren działalności i siedziba, c) cel stowarzyszenia i środki działania, d) sposób wstępowania i ustępowania członków, oraz ich prawa i obowiązki, e) sposób ustanowienia składek członkowskich, f) władze stowarzyszenia (zarząd, walne zgromadzenie, komisja rewizyjna itd.), sposób ich tworzenia i uzupełnienia, oraz zakres kompetencz; g) sposób reprezentowania stowarzyszenia nazewnątrz oraz warunki ważności jego uchwał i pism; h) sposób załatwiania sporów, wynikających w obrębie stowarzszenia; i)sposób zaciągania przez stowarzyszenie zobowiązań majątkowych; j) sposób zmiany statutu; k) warunki lub sposób rozwiązania się stowarzyszenia. Nadto w statucie musi być uwidoczniony stosunek stowarzyszenia do właściwego okręgowego Związku Szachowego, wzgl. do Polskiego Związku Szachowego.

W ciągu 2 tygodni od rozpoczęcia działalności stowarzyszenia jego zarząd obowiązany jest podać do wiadomości władzy rejestracyjnej (województwa) za pośrednictwem bezpośredniej władzy nadzorczej (starostwa), skład zarządu oraz miejsce zamieszkania jego członków a także adres lokalu stowarzyszenia.

Na terenie województwa śląskiego mogą powstawać stowarzyszenia szachowe jako oddziały Śląskiego Stowarzyszenia Szachistów, którego statut przewiduje możność powstawania oddziałów.

Pozostałe Okręgowe Związki Szachowe w Polsce mają wkrótce otrzymać jednolite statuty, które rów-

nież będą przewidywały możność tworzenia oddziałów.

Przed założeniem stowarzyszenia szachowego należy się porozumieć z właściwym Okręgowym Związkiem Szachowym lub z Polskim Związkiem Szachowym w Warszawie, Królewska 23.

Szachiści członkowie zarejestrowanych stowarzyszeń zawodowych, samopomocowych, sportowych itp., którzy chcieliby brać udział w międzyklubowych rozgrywkach szachowych, lub też tylko korzystać z pomocy i opieki Okręgowych Związków Szachowych, powinni w łonie swego stowarzyszenia stworzyc sekcję szachową, po czym Towarzystwo ich zgłasza przystąpienie do właściwego Okręgowego Związku Szachowego.

W tym wypadku nie jest wymagane dopełnienie jakichkolwiek formalności prawnych.

Wszystkie Okr. Zw. Szachowe, stowarzyszenia szachowe zarejestrowane i zwykłe, winny po każdym Walnym Zgromadzeniu przesłać Władzy administracyjnej skład nowo-obranego Zarządu.

Skład władz nowego Zarządu należy również podać do wiadomości Polskiemu Związkowi Szachowemu w Warszawie oraz do swojego Okręg. Związku.

ORGANIZACJA TURNIEJÓW.

Zbyteczną rzeczą byłoby opisywania wszystkich formalności dotyczących organizacji turniejów, wzgl. rozgrywek wewnętrzno-klubowych, oddziałowych. Zebranie plenarne oddziałów względnie pogadanka specjalna pozwoli na przedyskutowanie i uchwalenie wszystkich, choćby najdrobniejszych kwestyj.

Chcąc przeprowadzić turnieje o mistrzostwo miast, miejscowości, a zwłaszcza z udziałem graczy niezrzeszonych, trzeba również dobrze opracować cały program, którego najważniejsze punkty chcę tutaj bliżej określić.

Zasadniczo oddziały, kluby, okręgi zrzeszone w Polsk. Zw. Szach., a więc zarejestrowane, mają pierwszeństwo w zorganizowaniu rozgrywek o mistrzostwo na terenie swojego działania. Gdy w danej miejscowości jest kilka oddziałów zrzeszonych, wtedy zarząd jednego z nich zaprasza do siebie zarządy wszystkich innych oddziałów, celem wyboru komisji turniejowej, ustalenia odpowiedniego regulaminu, w którym m. i. należy ująć punkt dotyczący prawa względnie kolejności urządzania tych turniejów w przyszłości. Przy opracowaniu regulaminu można się po części wzorować na niektórych tu zamieszczonych regulaminach. Sekcje szachowe przy innych związkach i organizacjach, jeżeli nie są członkami P. Zw. Szach. uważane są za niezrzeszonych. Kluby, sekcje wzgl. oddziały zrzeszone mogą odstąpić prawo przeprowadzania rozgrywek oficjalnych-publicznych o mistrzostwo na dany rok, również niezrzeszonym.

Urządzanie publicznych turniejów o nagrody lub turniejów towarzyskich, nie jest ograniczone. Takie turnieje mogą być przeprowadzane również przez sekcje niezrzeszone. Branie udziału w nich, oddziałom i członkom zrzeszonym nie jest zakazane.

Przyjmujący na siebie obowiązki organizatora, a więc często i gospodarza, przynajmniej na 2 tygodnie przed ustalonym terminem, ogłasza zamiar urzą-

dzenia turnieju, ustalony termin nadsyłania zgłoszeń, wysokość wpisowego i kaucji, termin losowania rozpoczęcia, czas i miejsce rozgrywek, za pośrednictwem dzienników, okólników lub miesięczników.

W dniu rozpoczęcia rozgrywek zarząd gospodarzy wzgl. komisja turniejowa powinny już godzinę przed otwarciem turnieju przyjmować ostatnie zgłoszenia i opłaty. Otwarcia turnieju dokonywa przewodniczący komisji turniejowej wzgl. prezes. Można również powierzyć otwarcie turnieju osobie specjalnie zasłużonej. Po części uroczystej, ktoś z grona zarządu lub komisji powinien podać do wiadomości uczestników turnieju, uchwały komisji, przepisy i regulamin gier dokładny czas rozpoczęcia gier, wzgl. puszczenie zegarów w ruch, jeżeli takowe będą użyte, itp. formalności, które opisujemy dokładnie w innych działach tego kalendarza. Następnie prowadzenie obejmuje kierownik turnieju, który powinien być stale obecny na sali rozgrywek. W razie jego nieobecności wszystkie sprawy załatwia zgóry ustalony zastępca. Za tym poleca się wybierać kierownika gier z graczy nie biorących udziału w rozgrywkach.

Kierownik zarządza losowania. Gracze losują według alfabetycznej kolejności nazwisk. Kartek jest tyle ile samych uczestników. Zaraz też po losowaniu rozpoczyna się gra pierwszej rundy, kojarząc graczy według przyjętych tabel kojarzeń.

W czasie gry kierownik może sporządzić tabelę wyników i terminarz rozgrywek. Obecna przy rozpoczęciu turnieju komisja turniejowa powinna również ustalić odrazu, a najpóźniej jednak po pierwszej

rundzie, ilość nagród, jeżeli takowe są przewidziane.

Różnych samo przez się zrozumiałych warunków turniejowych jak: spokój na sali itd. nie powtarzamy. Energiczny kierownik chyba zawsze będzie wiedział jak postąpić i co robić, aby w każdym wypadku zadowolić przede wszystkim graczy. Przy grach drużynowych gracze zwracają się najpierw do swojego kierownika drużyny, a ten dopiero do gospodarza wzgl. kierownika turnieju. Taką drogą załatwia się również spory i protesty.

W myśl przepisów F.I.D.E., oraz różnych regulaminów, spory załatwia i rozstrzyga, od razu kierownik turnieju. Pomimo tego zdarzyć się mogą odwołania, które załatwia komisja arbitrów.

Protestujący w swoim rozgoryczeniu jest często subiektywny i drobnostkami,czasami nieracjonalnymi, utrudnia pracę komisji. Chociaż rozgrywki szachowe odbywają się bardzo często bez jakichkolwiek zgrzytów, należy tzw. gorączkę protestów „hamować". Zaleca się ustalić pewną kaucję, którą wpłaca protestujący przy wnoszeniu protestu do komisji arbitrów. W razie uwzględnienia protestu, protestującemu zwraca się wpłaconą kaucję. W przeciwnym razie kaucja przepada na rzecz urządzającego turniej.

W czasie trwania turnieju i po jego zakończeniu należy wysyłać wyniki do różnych dzienników i miesięczników szachowych.

Zakończenie turnieju powinno być bezwzględnie uroczyste! Uroczyste wręczenie dyplomu i nagród powinny zachęcić pokonanych do doskonalenia się, a nawet nie biorących udział w turnieju, do hołdowania tej szlachetnej grze.

O SYSTEMACH ROZGRYWEK.

Najczęściej stosowanym w rozgrywkach szachowych systemem jest taki, **w którym każdy z uczestników turnieju rozgrywa** po jednej, lub też po dwie partie **z każdym** z pozostałych uczestników. Ostateczny wynik turnieju ustala się, zaliczając za każdą partię wygraną po 1 punkcie, za każdą nierozegraną po ½ punktu, a za przegraną 0 punktów; przy czym kolejność miejsc układa się zależnie od ogólnej ilości zdobytych punktów. Rozgrywki takie odbywają się w ten sposób, że przy parzystej ilości uczestników, wszyscy uczestnicy turnieju w każdym dniu rozgrywek łączą się w pary i każda para rozgrywa ze sobą partię. Przy nieparzystej — w pary łączą się wszyscy, prócz jednego. Sposób łączenia par w ten sposób, aby w rezultacie grał każdy z każdym i aby dana partia się nie powtarzała, ujęty jest w specjalnych tablicach kojarzeń, zestawionych z cyfr. Tablice takie zestawione są oddzielnie dla każdej ilości uczestników. Dla korzystania z nich, przeprowadza się przed rozpoczęciem turnieju losowanie uczestników, ustalające ich kolejność, poczem układa się na dany dzień rozgrywkę w ten sposób, że kolejne numery uczestników odpowiadają liczbom, zawartym w tabeli kojarzeń. Białymi gra ten uczestnik, który w zestawieniu par na dany dzień wymieniony jest w tabeli kojarzeń na pierwszym miejscu. Przy grach drużynowych drużyna wymieniona na pierwszym miejscu jest gospodarzem, a drużyna wymieniona na drugim miejscu jest obowiązana wyjechać do lokalu przeciwnika. Jeśli każdy z uczestników rozgrywa z każdym po 2 partie, tj.

jeśli odbywa się turniej dwurundowy, (dwukolejkowy) to pierwsza jego połowa (kolejka) odbywa się tak, jak wyżej wskazano, w drugiej zaś ma miejsce zmiana, polegająca na tym, że ten, co grał poprzednio białymi, gra daną partię w drugiej połowie (kolejce) czarnymi.

Turnieje szachowe przy dużej ilości uczestników, a małej czasu przeznaczonego na rozgrywki, można rozgrywać w kilku grupach, na jakie dzielą się uczestnicy. Po zakończeniu rozgrywek w poszczególnych grupach na tych zasadach, jakie wyżej podano, po kilku (dwóch lub trzech) zwycięzców (finaliści) poszczególnych grup, łączy się w jedną grupę zwycięzców, która rozgrywa między sobą turniej (finał) znowu na tych samych zasadach, wynik ostatniej rozgrywki decyduje o kolejności miejsc zwycięzców.

Prawie nieużywany w rozgrywkach szachowych jest często stosowany w sporcie system tzw. **pucharowy**, polegający na tym, że uczestników łączy się pierwszego dnia w pary (na zasadzie losowania, lub tp.), poczem zarówno pierwszego dnia, jak każdego następnego, przegrywający partię wzgl. mecz odpada, tak, że ilość uczestników zmniejsza się pierwszego dnia do połowy, drugiego do 1/4 i td., aż w końcu dwóch ostatnich pozostałych uczestników rozgrywa partię wzgl. mecz o pierwsze miejsce. W razie nierozegranej o odpadnięciu musi decydować losowanie. System taki można stosować raczej przy rozgrywkach, mających charakter zabawy, gdyż wyniki na dalszych miejscach poza pierwszym, nieraz są zupełnie przypadkowe.

Sposobym rozgrywania turnieju z wielką ilością uczestników w stosunkowo krótkim czasie jest **system szwajcarski.**

Tam, gdzie czas nie pozwala na rozegranie normalnego turnieju, a podział na kilka mniejszych grup jest kłopotliwy, wtedy system szwajcarski w 7 — 8 rundach przyczynia się do wykazania najlepszego i najlepszych graczy. Liczba uczestników musi tu być zawsze parzysta. Losowanie odbywa się tylko przed pierwszą rundą i ustala odrazu przeciwników i kolory bierek w pierwszej rundzie. Następne kojarzenie załatwia kierownik turnieju, który w tym turnieju grać nie może.

Zazwyczaj grają ze sobą gracze o równej lub przybliżonej ilości punktów, z tym że nigdy nie mogą się spotkać gracze po raz drugi. Kolory bierek wyznacza kierownik lub losowanie. W tym systemie nie powinno być partyj zawieszonych.

Gdyby jednak takowe były, kierownik turnieju pyta w zaufaniu każdego z tych graczy czy zgadza się na remis. Jeżeli gracze propozycji tej nie zaakceptują, kierownik zalicza każdemu, jednak tylko do czasu ostatecznego zakończenia partii, tyle, ile dany gracz chce. Po całkowitym dokończeniu partii należy prowizorycznie wpisany wynik skreślić a wpisać wyniki faktyczne. Może się zdarzyć, że po ostatniej rundzie kilku graczy osiągnie równą ilość punktów. Jeżeli wtedy nie ma czasu na rozgrywanie decydujących gier, kierownik ustala kolejność miejsc ewtl. wg systemów ocen.

Podajemy kilka gotowych tabel kojarzeń.

Dla 3—4 graczy

1. Runda 1—(4), 2—3
2. ,, (4)—3, 1—2
3. ,, 2—(4), 3—1

dla 5—6 graczy

1. Runda 1—(6), 2—5, 3—4
2. ,, (6)—4, 5—3, 1—2
3. ,, 2—(6), 3—1, 4—5
4. ,, (6)—5, 1—4, 2—3
5. ,, 3—(6), 4—2, 5—1

dla 7—8 graczy

1. Runda 1—(8), 2—7, 3—6, 4—5
2. ,, (8)—5, 6—4, 7—3, 1—2
3. ,, 2—(8), 3—1, 4—7, 5—6
4. ,, (8)—6, 7—5, 1—4, 2—3
5. ,, 3—(8), 4—2, 5—1, 6—7
6. ,, (8)—7, 1—6, 2—5, 3—4
7. ,, 4—(8), 5—3, 6—2, 7—1

dla 9—10 graczy

1. Runda 1—(10), 2—9, 3—8, 4—7, 5—6
2. ,, (10)—6, 7—5, 8—4, 9—3, 1—2
3. ,, 2—(10), 3—1, 4—9, 5—8, 6—7
4. ,, (10)—7, 8—6, 9—5, 1—4, 2—3
5. ,, 3—(10), 4—2, 5—1, 6—9, 7—8
6. ,, (10)—8, 9—7, 1—6, 2—5, 3—4
7. ,, 4—(10), 5—3, 6—2, 7—1, 8—9
8. ,, (10)—9, 1—8, 2—7, 3—6, 4—5
9. ,, 5—(10), 6—4, 7—3, 8—2, 9—1.

dla 11—12 graczy

1. Runda 1—(12), 2—11, 3—10, 4—9, 5—8, 6—7
2. ,, (12)—7, 8—6, 9—5, 10—4, 11—3, 1—2
3. ,, 2—(12), 3—1, 4—11, 5—10, 6—9, 7—8

UWAGA: **Przy nieparzystej ilości graczy należy skreślić najwyższą liczbę, ujętą w nawiasie, zaś gracz, skojarzony z tą liczbą jest wolny od gry.**

4. „ (12)—8, 9—7, 10—6, 11—5, 1—4, 2—3
5. „ 3—(12), 4—2, 5—1, 6—11, 7—10, 8—9
6. „ (12)—9, 10—8, 11—7, 1—6, 2—5, 3—4
7. „ 4—(12), 5—3, 6—2, 7—1, 8—11, 9—10
8. „ (12)—10, 11—9, 1—8, 2—7, 3—6, 4—5
9. „ 5—(12), 6—4, 7—3, 8—2, 9—1, 10—11
10. „ (12)—11, 1—10, 2—9, 3—8, 4—7, 5—6
11. „ 6—(12), 7—5, 8—4, 9—3, 10—2, 11—1

dla 13—14 graczy

1. Runda 1—(14), 2—13, 3—12, 4—11, 5—10, 6—9, 7—8
2. „ (14)—8, 9—7, 10—6, 11—5, 12—4, 13—3, 1—2
3. „ 2—(14), 3—1, 4—13, 5—12, 6—11, 7—10, 8—9
4. „ (14)—9, 10—8, 11—7, 12—6, 13—5, 1—4, 2—3
5. „ 3—(14), 4—2, 5—1, 6—13, 7—12, 8—11, 9—10
6. „ (14)—10, 11—9, 12—8, 13—7, 1—6, 2—5, 3—4
7. „ 4—(14) 5—3, 6—2, 7—1, 8—13, 9—12, 10—11
8. „ (14)—11, 12—10, 13—9, 1—8, 2—7, 3—6, 4—5
9. „ 5—(11), 6—4, 7—3, 8—2, 9—1, 10—13, 11—12
10. „ (14)—12, 13—11, 1—10, 2—9, 3—8, 4—7, 5—6
11. „ 6—(14), 7—5, 8—4, 9—3, 10—2, 11—1, 12—13
12. „ (14)—13, 1—12, 2—11, 3—10, 4—9, 5—8, 6—7
13. „ 7—(14), 8—6, 9—5, 10—4, 11—3, 12—2, 13—1

dla 15—16 graczy

1. Runda 1-(16), 2-15, 3-14, 4-13, 5-12, 6-11, 7-10, 8-9
2. „ (16)-9, 10-8, 11-7, 12-6, 13-5, 14-4, 15-3, 1-2
3. „ 2-(16), 3-1, 4-15, 5-14, 6-13, 7-12, 8-11, 9-10
4. „ (16)-10, 11-9, 12-8, 13-7, 14-6, 15-5, 1-4, 2-3
5. „ 3-(16), 4-2, 5-1, 6-15, 7-14, 8-13, 9-12, 10-11
6 „ (16)-11, 12-10, 13-9, 14-8, 15-7, 1-6, 2-5, 3-4
7. „ 4-(16), 5-3, 6-2, 7-1, 8-15, 9-14, 10-13, 11-12
8. „ (16)-12, 13-11, 14-10, 15-9, 1-8, 2-7, 3-6, 4-5
9. „ 5-(16), 6-4, 7-3, 8-2, 9-1, 10-15, 11-14, 12-13

10.	„	(16)-13, 14-12, 15-11, 1-10, 2-9, 3-8, 4-7, 5-6
11.	„	6-(16), 7-5, 8-4, 9-3, 10-2, 11-1, 12-15, 13-14
12.	„	(16)-14, 15-16, 1-12, 2-11, 3-10, 4-9, 5-8, 6-7
13	„	7-(16), 8-6, 9-5, 10-4, 11-3, 12-2, 13-1, 14-15
14.	„	(16)-15, 1-14, 2-13, 3-12, 4-11, 5-10, 6-9, 7-8
15.	„	8-(16), 9-7, 10-6, 11-5, 12-4, 13-3, 14-2, 15-1

dla 17—18 graczy

1.	R-da	1-(18), 2-17, 3-16, 4-15, 5-14, 6-13, 7-12, 8-11, 9-10
2.	„	(18)-10, 11-9, 12-8, 13-7, 14-6, 15-5, 16-4, 17-3, 1-2
3.	„	2-(18), 3-1, 4-17, 5-16, 6-15, 7-14, 8-13, 9-12, 10-11
4.	„	(18)-11, 12-10, 13-9, 14-8, 15-7, 16-6, 17-5, 1-4, 2-3
5	„	3-(18), 4-2, 5-1, 6-17, 7-16, 8-15, 9-14, 10-13, 11-12
6.	„	(18)-12, 13-11, 14-10, 15-9, 16-8, 17-7, 1-6, 2-5, 3-4
7.	„	4-(18), 5-3, 6-2, 7-1, 8-17, 9-16, 10-15, 11-14, 12-13
8.	„	(18)-13, 14-12, 15-11, 16-10, 17-9, 1-8, 2-7, 3-6, 4-5
9.	„	5-(18), 6-4, 7-3, 8-2, 9-1, 10-17, 11-16, 12-15, 13-14
10.	„	(18)-14, 15-13, 16-12, 17-11, 1-10, 2-9, 3-8, 4-7, 5-6
11.	„	6-(18), 7-5, 8-4, 9-3, 10-2, 11-1, 12-17, 13-16, 14-15
12.	„	(18)-15, 16-14, 17-13, 1-12, 2-11, 3-10, 4-9, 5-8, 6-7
13	„	7-(18), 8-6, 9-5, 10-4, 11-3, 12-2, 13-1, 14-17, 15-16
14.	„	(18)-16, 17-15, 1-14, 2-13, 3-12, 4-11, 5-10, 6-9, 7-8
15.	„	8-(18), 9-7, 10-6, 11-5, 12-4, 13-3, 14-2, 15-1, 16-17
16.	„	(18)-17, 1-16, 2-15, 3-14, 4-13, 5-12, 6-11, 7-10, 8-9
17.	„	9-(18), 10-8, 11-7, 12-6, 13-5, 14-4, 15-3, 16-2, 17-1

SYSTEMY OCEN.

Często, a zwłaszcza w turniejach rozegranych systemem szwajcarskim, kilku graczy zdobywa jednakową ilość punktów. Czasami kierownik turnieju zarządza rozegranie dodatkowych partyj rozstrzygających. Można jednak bez potrzeby rozgrywania takich

partyj ocenić wyniki poszczególnych graczy i ustalić ostateczną kolejność.

Do tego celu służą różne systemy ocen, a największe zastosowanie zyskał system Sonneborn-Bergera. Jest on najbardziej sprawiedliwy, a w ciągu długich lat tylko raz mogliśmy zanotować fakt, gdzie ocena według tego systemu dała obu graczom równą ilość punktów.

Pierwszy system oceny wprowadził Gelbfuhs w roku 1873. Polegał on na wstawieniu na miejscu wygranego punktu całej sumy, a na miejscu gry nierozstrzygniętej połowę sumy punktów przeciwnika. Sonneborn i Berger ulepszyli system ten o tyle, że prócz powyższych punktów dodaje się jeszcze całą względnie połowę swojej własnej sumy. Kratka przegranej gry zostaje pustą.

	A	B	C	D	E	F	G	razem
A		½	1	1	1	1	1	5½
B	½		½	½	1	1	1	4½
C	0	½		1	1	1	1	4½
D	0	½	0		½	1	1	3
E	0	0	0	½		½	½	1½
F	0	0	0	0	½		1	1½
G	0	0	0	0	½	0		½

Jeżeli więc tabela według normalnej punktacji ma wygląd wyżej podany, to według Gelbfuhsa będzie ona miała wygląd, jak przykład drugi, a według systemu Sonneborn—Bergera jak przykład trzeci.

Sporządzanie całych tabel jest jednak niepotrzeb-

ne, gdyż chodzi o ustalenie lepszego z pośród mających równą ilość punktów. Ograniczamy się zatym do zestawienia i zliczenia punktów danych graczy i przyznajemy lepsze miejsce temu, który według tej punktacji ma większą ilość punktów.

	A	B	C	D	E	F	G	razem
A		$2\frac{1}{4}$	$4\frac{1}{2}$	3	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$13\frac{1}{4}$
B	$2\frac{3}{4}$		$2\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	10
C	—	$2\frac{1}{4}$		3	$1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	$9\frac{3}{4}$
D	—	$2\frac{1}{4}$	—		$\frac{3}{4}$	$1\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}$	6
E	—	—	—	$1\frac{1}{2}$		$\frac{3}{4}$	$\frac{1}{4}$	$2\frac{1}{2}$
F	—	—	—	—	$\frac{3}{4}$		$\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{4}$
G	—	—	—	—	$\frac{3}{4}$	—		$\frac{3}{4}$

	A	B	C	D	E	F	G	razem
A		$2\frac{1}{4}+2\frac{3}{4}$	$4\frac{1}{2}+5\frac{1}{2}$	$3+5\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}+5\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}+5\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}+5\frac{1}{2}$	$43\frac{1}{2}$
B	$2\frac{3}{4}+2\frac{1}{4}$		$2\frac{1}{4}+2\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{2}+2\frac{1}{4}$	$1\frac{1}{2}+4\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}+4\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}+4\frac{1}{2}$	$30\frac{1}{4}$
C	—	$2\frac{1}{4}+2\frac{1}{4}$		$3+4\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}+4\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}+4\frac{1}{2}$	$\frac{1}{2}+4\frac{1}{2}$	30
D	—	$2\frac{1}{4}+2\frac{1}{4}$	—		$\frac{3}{4}+1\frac{1}{2}$	$1\frac{1}{2}+3$	$\frac{1}{2}+3$	$15\frac{3}{4}$
E	—	—	—	$1\frac{1}{2}+\frac{3}{4}$		$\frac{3}{4}+\frac{3}{4}$	$\frac{1}{4}+\frac{3}{4}$	$4\frac{3}{4}$
F	—	—	—	—	$\frac{3}{4}+\frac{3}{4}$		$\frac{1}{2}+\frac{1}{2}$	$3\frac{1}{2}$
G	—	—	—	—	$\frac{3}{4}+\frac{1}{4}$	—		1

Z przykładów podanych widzimy, że punktacja według Gelbfuhsa i Sonneborn-Bergera, dają zawsze taką samą kolejność miejsc.

NIEKTÓRE Z WAŻNIEJSZYCH WYNIKÓW
zagranicznych turniejów międzynarodowych.

Amsterdam (6.XI—27.X.38) Na czoło wszystkich najważniejszych wydarzeń w świecie szachowym wysunął się turniej holenderskiego Towarzystwa Radiowego AVRO. Przez cały czas trwania turnieju wszyscy mieli na ustach pytanie „Kto zwycięży"? Zainteresowanie posunęło się nawet tak daleko, że kilka miesięczników rozpisało konkursy pod tym hasłem, a nagrody były bardzo wartościowe. Po rozegraniu pierwszej kolejki, nie można było na to pytanie odpowiedzieć z całą dokładnością, gdyż grało tutaj ośmiu doskonałych matadorów szachownicy, którzy przecież zawsze umieją dobrze zagrać.

Ostatecznie palmę pierwszeństwa zdobył, najmłodszy z uczestników, bo 22 letni, genialny Estończyk, Paweł Keres, który razem z młodym Finem zdobył równą ilość punktów. Resztę niechaj opowie poniższa tabela.

	1	2	3	4	5	6	7	8	Razem
1. Keres		1 ½	½ ½	½ ½	1 ½	½ ½	1 ½	½ ½	8½
2. Fine	0 ½		1 ½	1 0	1 0	1 1	½ ½	1 ½	8½
3. Botwinnik	½ ½	0 ½		½ 0	1 ½	1 ½	½ 1	½ ½	7½
4. dr Euwe	½ ½	0 1	½ 1		0 ½	0 ½	0 1	1 ½	7
5. Rzeszewski	0 ½	0 1	0 ½	1 ½		½ ½	½ ½	1 ½	7
6. dr. Aljechin	½ ½	0 0	0 ½	1 ½	½ ½		½ 1	½ 1	7
7. Capablanca	0 ½	½ ½	½ 0	1 0	½ ½	½ 0		½ 1	6
8. Flohr	½ ½	0 ½	½ ½	0 ½	0 ½	0 ½	½ 0		4½

Australia Południowa. Mistrzostwo zdobył **Kosznicki,** osiągając 7 p. z 7-miu partii. Drugą nagr. zdobył Crowel 5 p.

Kosznicki jest z pochodzenia Polakiem, synem emigranta polskiego.

Boston. Stany Zjednoczone. (Lipiec 1938). Turniej o mistrz. Am. Zw. Szach. zakończył się wspólnem zwycięstwem Horowitza i Kashdana, pochodzących podobno z Polski.

Harzburg (26.VI.—3.VII.). Turniej wygrał Pirc 6,5 p. przed Bogolubowem 6 p. i Kieningerem 5,5 p. Dopiero na IV m. znalazł się Eliskases, który z Heinickem zdobył po 5 p. VI. i VII. m. zajęli Lokvenc i Petrów po 4,5 p. VIII m. Sähmisch 4 p. Richter 3,5 p., a ostatnie Preusse 0,5 p.

Hastings (27.XII.37.—5.I.38). Rozegrany w czasie świąt turniej międzynarodowy zakończył się zwycięstwem Rzeszewskiego, który zdobył 7 p. Drugą i trzecią nagrodę podzielili Alexander i Keres 6,5 p. Fine i Flohr zdobyli po 6 p. Mikenas 5 p. Sir Thomas 3 p. Tylor 3 p. Fairhurst 1 p. A. Thomas 1 p. W pierwszym turnieju „B“ I nagrodę zdobyli König i Luckis po 7 p. Trzecią i czwartą nagr. dzielili Koltanowski i Sergeant 6 p. W drugim turnieju „B“ zwyciężył Landau 7,5 p.

Hastings. Turniej świąteczny 1938 r. był również małą niespodzianką. Zwyciężył młody L. Szabo, który zdobył 7,5 p. Drugą nagr. uzyskał dr Euwe mając 6,5 p., a trzecią i czwartą Landau i Pirc po 6 p. V. Klein i Milner Barry po 4,5 p. VII. m. Golombek VIII Sir Thomas 2.5 p. IX. Tylor 2 p. i ostatnie Sergeant 1,5 p. W grupie „Rezerwa A“ I m. zdobył König 6 p

W grupie „B" Perlmutter i A. Thomas po 6 p. W turnieju tym brało udział 130 graczy.

Lublana Rozegrany w drugiej połowie miesiąca kwietnia turniej o mistrz. Jugosławii zakończył się zwycięstwem B. Kostica. Szczegółowy wynik był następujący: **Kostić** 10,5 p., Szabo 10 p., dr Tartakower i L. Steiner po 9,5 p., dr Astalos, dr Trifunowić i dr Vidmar po 8,5 p., Pirc 8 p., Vidmar jun. i Bröder po 7,5 p.,**Foltys** 7 p., Nedeljkowic 6 p., Furlani i Tot po 5,5 p., Preinfalk 5 p., Sorli 3 p.

Margate (20.IV—29.IV.38). Tegoroczny turniej, zdaniem wielu, był słabo obsadzony. To też dr Aljechin wygrał lekko I nagrodę. Wynik cyfrowy był następujący: dr. Aljechin 7 p., Spielman 6 p., Petrów 5,5 p., Böök i Milner Bary po 5 p., Golombek 4,5 p., O'Alexander 4 p., Sergeant 3,5 p., Wiera Menchik 3 p., Sir G. Thomas 1,5 p.

Silniej natomiast były obsadzone turnieje poboczne tzw. „Premier Reserves". Każda grupa składała się z 10-ciu graczy. Wyniki były następujące:

grupa A. Klein 7 p., Najdorf 6,5 p., Abrahams i Rossolimo po 6 p. itd.

grupa B. Landau 7,5 p., Kolanowski 7 p., Prins 6,5 p., Opoceński 6 p., König 5 itd.

grupa C. Doesburgh i Meyer po 6,5 p., Schefhout 5,5 p. Najdorf przegrał dwie gry z słabszymi graczami z powodu niedoczasu.

Nordvijk (8.—22.VI.38). Wielką sensacją było zwycięstwo Eliskasesa w przeprowadzonym tu turnieju. Eliskases zdobył 7,5 p., Keres 6,5 p., Pirc 5,5 p., dr Euwe 5 p., Bogolubow i Landau po 4,5 p., Thomas

4 p., a dr Tartakower, Spielman i Schmidt zdobyli po 2,5 p. zajmując ostatnie miejsce.

Nowy York. Ciekawą a przy tym ciężką była walka w turnieju o szampionat Stanów Zjednoczonych Po raz wtóry zdobył go Rzeszewski z 13 p. przed Finem 12,5 p. Simonsonem 11 p. i Horowitzem 10 p. Kashdan zdobył 9,5 p. Dake i Polland po 9 p. Kupchik 8,5 p. Bernstein 7,5 Santasierre i Freysman po 7 p. Udział brało 17 uczestników.

Orebro. W turnieju o mistrz. Państw Północnych zwyciężył Stahlberg 9 p. przed Lundinem i Carlssonem po 7,5 p. Finlandczyk Salo zajął 6-te miejsce Duńczyk **Petersen** 11-te miejsce, a Norweg dr Storm ostatnie.

Plymouth. (5.—10.VII.38). Dużym sukcesem Sir Thomasa zakończył się turniej z udziałem dr Aljechina Równą ilość punktów (6) zdobyli mistrz świata i Thomas, bez przegranej. Za nimi List i Milner Barry po 3,5 p.

Rotterdam. Z końcem roku 1937 zakończył się mecz, jakich mało. Mistrz świata dr. Euwe po dwu letnim królowaniu został zdetronizowany przez exmistrza świata dr. Aljechina. Dr. Aljechin, wbrew twierdzeniu „oni nie wrócą", odzyskał utracony tytuł i jednocześnie zgodził się na rozegranie nowego meczu z zwycięzcą turnieju AVRO.

Z 30 granych partyj, dr. Aljechin wygrał partie 2, 6, 7, 8, 10, 14, 21, 22, 24, 25, 28, a zremisował 3, 4, 9, 11, 12, 15, 16, 18, 19, 20, 23, 26, 27, t.j. osiągnął wynik 17½. Tytuł mistrza świata zdobył dr. Aljechin właściwie już przy stanie 15½ : 9½.

Mecze symultanne.

dr Aljechin (Paryż) + 56 — 6 = 8
„ (w W. Bryt.) + 349 — 12 = 25*
„ (Żlin) + 26 — 7 = 2
„ (Wiedeń) + 20 — 0 = 10
„ (w Holandii) + 168 — 1 = 11*
Apszeneck (Ryga) + 80 — 12 = 8
dr Backer (San Franc.) + 343 —138 = 519
Razem 1000 gier granych równocześnie!!
Bogolubow (Berlin) + 4 — 1 = 1 (na ślepo)
„ (w Holandii) + 231 — 2 = 27*
Capablanca (Baden) + 29 — 0 = 2
dr. Euwe (w Holandii) + 200 — 1 = 9*
Fine („) + 257 — 3 = 5*
Flohr („) + 258 — 1 = 6*
„ (w Słowacji) + 639 — 13 = 65*
Keres (Talin) + 120 — 9 = 8*
„ (Tartu) + 31 — 0 = 4
Koltanowski (w Holandii) + 24 — 0 = 10 (na ślepo!!)
„ (Midleburgh) + 21 — 1 = 4
dr. Lasker (w Holandii) + 181 — 0 = 14*
Petrow (Baden) + 17 — 1 = 2
Sämisch (w Niemczech) + 55 — 7 = 8* (na ślepo!)
Snosko Borowski (w Francji) + 345 — 3 = 7*
Stahlberg (w Danii) + 225 — 17 = 29*
dr. Tartakower (w Holandii) + 214 — 9 = 22
Rzeszewski (w Holandii) + 30 — 1 = 4
dr. Weil (Hainburg) + 67 — 9 = 24
* Wynik łączny kilku symultanek

Mecze masowe (powyżej 50 gier).

Związek, Zurycki : Związek Robotn. Zurych 196:104.
Klub Stockholm : Klub „Waza“ 27 : 23.

POLSKA W DRUŻYNOWYCH MISTRZOSTWACH ŚWIATA.

Jeżeli przyjrzymy się historii szachów od czasów najdawniejszych, to spostrzeżemy, że siłami, które kształtowały charakter tej gry, były jednostki. Potężne indywidualności w rodzaju Philidora, Morphyego, czy Steinitza stanowiły o dziejach gry królewskiej.

Ale ostatnie lata do koncertu indywidualności dorzucają, początkowo nieśmiało i niepewnie, takie nowe pojęcia, jak drużyna, zespół, masa. Szachy przestały być rozrywką jednostek. Dziś obok wielkich turniejów, dostępnych arcymistrzom, pojawiają się mecze drużynowe reprezentacyj miast, związków i państw. Kronika notuje cały szereg takich imprez, jak mecz Wiedeń — Budapeszt, mecz Nadrenia — Holandia itp. Polska również ma do zanotowania dwa turnieje o mistrzostwo drużynowe Polski, urządzone przez Śląskie Okręgowe Stowarzyszenie Szachistów, i cały szereg turniejów międzymiastowych i międzyklubowych.

Okazuje się, że dzięki rozmaitym przyczynom ten typ spotkań stał się bardzo popularny. Przede wszystkim zezwala on amatorom na udział w grze z wielkimi, poza tym ogromem i rozmachem gry masowej porywa społeczność szachową, wreszcie wprowadza moment rywalizacji sportowej nie między jednostkami, lecz zespołami, reprezentującymi miasta, dzielnice i państwa. Ktokolwiek przeżywał emocje walk drużynowych, ten trafnie oceni i odczuje ton wysokiego napięcia i bojowości, jakich nie spotyka się choćby w największych turniejach mistrzów.

Te walki reprezentacyj znalazły wkrótce aprobatę F. I. D. E. i stały się najciekawszym punktem programu wszystkich kongresów Związku. Początkowo zespół stawał nieśmiało w cieniu turnieju indywidualnego, ale od roku 1927 turniej drużynowy państw o puhar Hamilton-Russella przybrał zdecydowane kształty

Drużyna, składająca się z czterech przedstawicieli danego państwa, stanowiła jednostkę bojową i systemem turniejowym w walce każdy z każdym musiała udowodnić w grze swą wyższość, by zdobyć na rok cenny puchar przechodni.

Pierwszy tego rodzaju turniej odbył się w r. 1927 w Londynie. Przy tym turniej w Paryżu w 1924 r., podczas którego został założony Międzynarodowy Związek Szachowy (F. I. D. E.), pomijamy, ponieważ amatorski ten turniej miał zupełnie inną konstrukcję. Polska drużyna w składzie: Daniuszewski, Kleczyński, Dr. Kon i Piltz dzieliła wówczas 7 miejsce z Francją. Aczkolwiek wspomniany turniej londyński był bardzo ważny, zarówno dlatego, że zapoczątkował walki o puchar, jak i ze względu na sposób rozgrywek, jest on dla nas mniej interesujący, gdyż Polska, jako nienależąca wówczas do F. I. D. E. nie brała w nim udziału. Do walki stanęło 16 państw. Pierwsze miejsce zdobyła bardzo pewnie drużyna węgierska, uzyskując 40 na 60 możliwych do zdobycia punktów (66,6%). Dalsze miejsca zajęły: 2) Dania 38½ pkt., 3) Anglia 36½ pkt., 4) Holandia 35 pkt., 5) Czechosłowacja 34½ pkt., 6) Austria i Niemcy po 34 pkt.

W drużynach spotykamy cały szereg mistrzów międzynarodowej klasy: Reti (Czechosłowacja), Euwe

(Holandia), Maroczy (Węgry), Kostic (Jugosławia), Tarrasch (Niemcy), Grünfeld (Austria).

Drugi turniej o drużynowe mistrzostwo F. I. D. E. odbył się w roku 1928 w Hadze. W tych walkach wzięła po raz pierwszy udział polska drużyna w składzie: Blass, Chwojnik, Frydman, Makarczyk, Regedziński. Turniej zgromadził na starcie 17 drużyn. Rozgrywki miały dla nas doniosłe znaczenie, chodziło bowiem o sprawdzenie poziomu gry mistrzów krajowych, którzy dotąd nie mieli sposobności wykazać swej klasy w grze z kolegami z zagranicy. Dobrze bowiem wiedzieliśmy o pozycji takich mistrzów, jak Rubinstein, dr. Tartakower, Przepiórka — drużyna natomiast, walcząca w Hadze, była wielką niewiadomą.

Możemy stwierdzić z przyjemnością, że do walk mocarstw szachowych Polska dorzuciła ważkie słowo i potwierdziła legendę o silnej grze polskich szachistów. Turniej stał, podobnie jak poprzedni, pod znakiem znacznej przewagi drużyny węgierskiej, która na 16 meczów przegrała tylko dwa spotkania i wyszła na pierwsze miejsce z wynikiem 44 punktów na 64 możliwe do osiągnięcia (68,75%). zdobywając po raz drugi cenne trofeum. Drugie miejsce zajęły Stany Zjednoczone, osiągając 39½ pkt. Trzecie miejsce Polski — 37 pkt. — było równie wielką niespodzianką dla nas, jak i dla zagranicy, zdobyła je bowiem drużyna, w której brak było wielkich znanych nazwisk szachowych. Startując po raz pierwszy na terenie zagranicznym, drużyna polska wykazała zarówno hart i odporność, jak talent i wiedzę, co wysunęło ją na jedno

z czołowych miejsc turnieju. Dalsze miejsca zajęły: Austria 36½ pkt., Czechosłowacja, Dania i Szwajcaria po 34 pkt., Argentyna 33½ pkt. oraz Holandia i Niemcy po 31½ pkt.

Wspomnieć tu wypada, że ze względu na ściśle amatorski charakter turnieju w Hadze, który nie dopuszczał mistrzów zawodowców do gry, puchar Hamilton Russella na wyraźne życzenie fundatora, nie stał się w tym roku nagrodą zwycięskiej drużyny.

W odbywającym się równocześnie turnieju indywidualnym F. I. D. E. reprezentant polski Przepiórka zdobył za Euwem (Holandia) — 12 pkt. zaszczytne drugie miejsce — 11 pkt., podkreślając tym samym dobitnie siłę gry naszych szachistów. Dalsze nagrody zdobyli: Mattison (Łotwa) — 10 pkt., Treybal (Czechosłowacja), Golmayo (Hiszpania) i Whitaker (U. S. A.) po 9½ pkt.

O ile turniej w Hadze był dla Polski dużym sukcesem, to następny turniej w Hamburgu w roku 1930 przyniósł nam wielki triumf. Turniej ten był o wiele ciekawszy, niż poprzednie. Złożyło się na to wiele powodów: rekordowa ilość zgłoszeń (18 drużyn). wyrównana klasa gry czołowych drużyn, wreszcie liczny udział mistrzów międzynarodowych, że wymienimy tylko dr. Alechina, Rubinsteina, dr. Tartakowera, Maroczego, Flohra, Marshalla czy Kashdana.

Polska drużyna wystąpiła w składzie najsilniejszym: Rubinstein, dr. Tartakower, Przepiórka, Makarczyk i Frydman.

Jak było do przewidzenia, walka o pierwsze miejsce rozegrała się między Polską, a Węgrami. Ważką

rolę w turnieju odegrały również drużyny Holandii, Czechosłowacji i Austrii. Pomimo przegranej z Polską w stosunku ½ : 3½ drużyna węgierska odzyskała stracony teren i do ostatniej rundy prowadziła z przewagą ½ pkt. Dopiero ostatni dzień przyniósł rozstrzygnięcie i Polska, mając 48½ pkt. na 68 możliwych (71,3% — rekord!), wysunęła się na pierwsze miejsce, zdobywając puchar i tytuł mistrzowskiej drużyny świata.

O ile wynik w Hadze był dla wszystkich niespodzianką, to w Hamburgu drużyna nasza ze względu na swój silny skład uchodziła za faworyta. Drugie miejsce zajęła doskonała drużyna węgierska — 47 pkt. dystansując znacznie Niemcy — 44½ pkt. Dalsze Austria 43½ pkt., Czechosłowacja 42½ pkt., U.S.A. 41½ pkt.

Zwycięstwo Polski było przede wszystkim zasługą arcymistrza Rubinsteina, który do dawnych sukcesów dorzucił jeszcze jeden triumf, zdobywając nagrodę za najlepszy wynik indywidualny (15 pkt. z 17 możliwych), wygrał on bowiem 13 partyj i 4 zremisował, nie przegrywając żadnej. Również i dr. Tartakower uzyskał wysokie miejsce, osiągając z 16 granych partyj 12 pkt. (9 wygranych, 6 remis i 1 przegrana). Przepiórka uzyskał 9 z 13 pkt., Makarczyk 7½ z 13 pkt. i Frydman 5 z 9 pkt.

Czwarty turniej drużynowy F. I. D. E. odbył się w r. 1931 w Pradze. Już z ilości samych zgłoszeń — 22 drużyny — widzimy, jakie znaczenie i popularność wyrobił sobie turniej drużynowy o mistrzostwo F. I. D. E. Na starcie stanęło 19 drużyn, a lista wielkich

mistrzów była jeszcze większa, niż w Hamburgu, gdyż do świetnego zespołu mistrzów, grających w poprzednim roku, dochodzą takie nazwiska, jak Bogolubow, Spielmann, Grünfeld, prof. dr. Vidmar, Mattison

Przed rozpoczęciem turnieju za faworytów uważano: Austrię, Jugosławię, Niemcy i Polskę. Każda z tych drużyn dysponowała reprezentacją wysokiej klasy. Dlatego to zwycięstwo Stanów Zjednoczonych należało uznać za niespodziankę. Młoda i zgrana drużyna amerykańska uzyskała 48 pkt. na 72 możliwe i tym samym zdobyła puchar przechodni. Na drugim miejscu znalazła się Polska — 47 pkt., przegrywając tylko 2 mecze z Łotwą i Anglią, remisując 5: ze Stanami Zjednoczonymi, Jugosławią, Szwajcarią, Austrią i Szwecją, a wygrywając z pozostałych 11. Drugą niespodzianką było trzecie miejsce Czechosłowacji — 46½ pkt., która grała równo i ambitnie. Czwarte zdobyła również słowiańska drużyna Jugosławii — 46 pkt., jeden z faworytów turnieju. Dalsze miejsca przypadły drużynom Niemiec, Łotwy i Szwecji — po 45½ pkt., przy czym piątą nagrodę otrzymały Niemcy, mające lepszy stosunek zwycięstw. Zawiodła natomiast Austria, która, mając bodaj że najbardziej renomowany zespół mistrzów, umieściła się dopiero na 8-ym miejscu mając — 45 pkt. To samo można powiedzieć o naszym wielkim konkurencie z turnieju hamburskiego, drużynie węgierskiej, która z 39½ pkt. wylądowała na 10 miejscu.

Przechodząc do oceny naszych graczy, z przyjemnością należy stwierdzić, że — podobnie, jak Rubinstein w Hamburgu — tak tu dr. Tartakower był

triumfatorem i wraz z dr. Alechinem (Francja) i Stoltzem (Szwecja) uzyskał najlepszy wynik indywidualny — 13½ pkt. z 18 partyj. Rubinstein uzyskał 9½ pkt z 16, Przepiórka 10 z 17, Makarczyk 8 z 12 i Frydman 6 z 9.

W r. 1933 po raz drugi Anglia podjęła się urządzenia turnieju narodów i w czerwcu tego roku 15 drużyn stanęło do walki o puchar przechodni.

Drużyna polska wystąpiła bez Rubinsteina i Przepiórki w składzie: dr. Tartakower, P. Frydman, Regedziński, Appel, Makarczyk.

Pierwszą nagrodę powtórnie zdobyła drużyna Stanów Zjednoczonych w składzie: Kashdan, Marshall, Fine, Dake, Simonson, osiągając 39 pkt. Druga nagroda stała się łupem silnej Czechosłowacji-37½ p. Trzecią nagrodę podzieliły drużyny Polski, Węgier i Szwecji, zdobywając po 34 pkt. Na dalszych miejscach znalazły się: Austria 33½ pkt., Litwa 30½ pkt., Francja 28 pkt.

Z polskich mistrzów wymienić należy dr. Tartakowera, który zdobył 9 pkt. z 14, wygrywając m. i. z mistrzem świata dr. Alechinem. Frydman osiągnął 7½ pkt. z 12, Appel 6 pkt. z 10, Makarczyk 7½ pkt z 13, Regedziński 4 pkt. z 7.

Dokładne wyniki olimpiady odbytej w r. 1935 w Warszawie zestawiono i wydano drukiem przez P. Zw. Szach. Tu wymienimy tylko trzecie miejsce naszej drużyny.

W turnieju nieoficjalnym w Monachium r. 1936 Polska zdobyła drugie miejsce za Węgrami. Tutaj

drużyny składały się z 8 graczy, a turniej ten zgromadził aż 21 drużyn.

Ostatnia oficjalna olimpiada w Sztokholmie r. 1937 zgromadziła 19 drużyn. Drużyna Polska zajęła znowu trzecie miejsce uzyskując 47 punktów, za Stanami Zjednoczonymi 54½ pkt. i Węgrami 48½ p. Polskę reprezentowali dr Tartakower, Frydman P., Najdorf, Friedman H. i Makarczyk.

Jeżeli teraz zsumujemy wyniki dotychczasowych turniejów o puchar Hamilton-Russela, to zobaczymy, że nasza drużyna zajmuje bardzo wysokie miejsce. Licząc za 1, 2, 3 itd. miejsca odpowiednio 1, 2, 3 itd pkt., otrzymamy następującą kolejność: Stany Zjedn. 12p., Polska 16 p., Węgry 23 p., Czechosłowacja 26 p. Jeżeli zaś zsumujemy punkty, uzyskane przez poszczególne drużyny w turniejach F. I. D. E., to kolejność będzie następująca: 1) Stany Zjedn. 276½ pkt., 2) Polska 265½ p., 3) Węgry 264 p., 4) Czechosłowacja 254½ p. itd.

NIEKTÓRE WYNIKI MECZÓW MIĘDZYPAŃSTWOWYCH ROZEGRANYCH W ROKU 1938.

Estonia — Litwa 8½ : 7½.
Anglia — Holandia 10½ : 9½.
Łotwa — Litwa 9½ : 7½.
Niemcy — Państwa Skandynawskie 29 : 9.
Szwajcaria — Włochy 12½ : 12½.
Estonia — Finlandia 9½ : 6½.
Dania — Meklemburgia 19 : 9.
Anglia — Holandia 9½ : 10½.

Dotychczasowe Olimpiady Szachowe.

Rok 1927 Londyn	1. Węgry 2. Dania 3. Anglia	brało udział 16 drużyn	Polska i Stany Zjednoczone nie były zastąpione.
Rok 1928 Haga	1. Węgry 2. U. S. A. 3. Polska	brało udział 17 drużyn	w Hadze o puchar Hamilton Russela nie grano.
Rok 1930 Hamburg	1. Polska 2. Węgry 3. Niemcy	brało udział 18 druzyn	U. S. A. na 6 miejscu a Szwecja na 9.
Rok 1931 Praga	1. U. S. A. 2. Polska 3. Czechosłowacja	brało udział 19 drużyn	Węgry na 10 miejscu Szwecja na 5–7.
Rok 1933 Folkestone	1. U. S. A. 2. Czechosłowacja 3. Polska	brało udział 15 drużyn	Polska wraz z Szwecją i Węgrami zajmuje 3 miejsce
Rok 1935 Warszawa	1. U. S. A. 2. Szwecja 3. Polska	brało udział 20 drużyn	Węgry na 4 miejscu a Czechosłowacja na 5 miejscu.
Rok 1936 Monachium	1. Węgry 2. Polska 3. Niemcy	brało udział 21 drużyn po 8 graczy	Turniej nieoficjalny, gdyż Niemcy nie były w tym czasie członkiem F.I.D.E.
Rok 1937 Sztokholm	1. U. S. A. 2. Węgry 3. Polska	brało udział 19 drużyn	Szwecja na 10 miejscu, a Czechosłowacja na 5 miejscu

WYNIKI KRAJOWE.

TURNIEJE O DRUŻYNOWE MISTRZOSTWO POLSKI urządzane staraniem Śląskiego Okr. Stow. Szachistów

PIERWSZY

Królewska Huta 5 do 7.IV. 1929 r.

	okręg	pkt	zwyc. dr.
1)	Warszawa	23	4,5
2)	Łódź	19,5	4
3)	Kraków	15,5	3
4)	Lwów	13	1
5)	Śląsk	10,5	2
6)	Poznań	8,5	0,5

DRUGI

Katowice, 10 do 14 V. 1934 r.

	1	2	3	4	5	6	7	8	pkt.	zwyc.
1. Warszawa		3	2,5	4	5	5	5,5	4,5	29,5	5,5
2. Łódź	3		3,5	4	5	4,5	5,5	3,5	29	6,5
3. Lwów	3,5	2.5		3	3	4,5	3,5	5	25	5
4. Kraków	2	2	3		2,5	5	3,5	5	23	3,5
5. Śląsk	1	1	3	3,1		3	3,5	3,5	18,5	4
6. Pomorze	1	1,5	1,5	1	3		3	4,5	15,5	2
7. Wilno	0,5	0,5	2,5	2,5	2,5	3		3	14,5	1
8. Poznań	1,5	2,5	1	1	2,5	1,5	3		13	0,5

Męskie Turnieje Indywidualne o mistrzostwo Polski.

Rok 1926 Warszawa	pkt.	Rok 1927 Łódź	pkt.	Rok 1935 Warszawa	pkt.
1. Przepiórka	13	1. Rubinstein	11,5	1. dr Tartakower	12
2. P. Frydman	12	2. Dr Tartakower	10,5	2. Najdorf	11
3. dr Kohn	11,5	3. Makarczyk	9	P. Frydman	
Kolski		4. Regedziński	8,5	H. Friedman	
Łowcki		5. P. Frydman	8	5 A. Frydman	9,5
Piltz		Chwojnik		Kolski	
Regedziński		Dr Kohn		Szpiro	
8. Blass	11	8. Blass	7,5	8. Sulik	8
Chwojnik		9. Kremer	6	Makarczyk	
10. Makarczyk	9,5	10. Daniuszewski	5,5	10. Appel	7,5
11. Kremer	8	11. Łowcki	5	Regedziński	
12. Appel	7	Kolski		12. Feinmesser	7
13. Kleczyński	6,5	13. H. Friedman	4,5	Kremer	
14. H. Friedman	6	14. Kleczyński	4	Schächter	
15. Konczyński	5	Hirszbajn		15. Gerstenfeld	5,5
				16. śp. Wojciechowski	4

Jurata

	1	2	3	4	5	6	7	8
1. dr Tartakower		½	½	½	1	1	½	½
2. G. Stahlberg	½		½	½	1	1	1	1
3. M. Najdorf	½	½		½	½	½	½	½
4. J. Appel	½	½	½		1	0	½	1
5. E. Steiner	0	0	½	0		½	½	0
6. V. Pirc	0	0	½	1	½		½	1
7. Regedziński	½	0	½	½	½	½		0
8. S. Szpiro	½	0	½	0	1	0	1	
9. J. Foltys	0	½	0	½	0	½	½	1
10. E. Gerstenfeld	0	0	1	½	1	½	1	½
11. A. Wojciechowski	0	½	0	0	½	½	½	0
12. H. Friedman	0	½	0	½	0	½	½	1
13. Andersen	0	½	0	½	0	0	0	0
14. Prof. Zawadzki	½	0	0	0	0	0	0	½
15. F. Apszeneck	0	0	½	0	0	½	½	1
16. L, Kremer	0	½	0	1	0	½	½	0
17. K. Piltz	½	½	0	0	0	0	0	0
18. M. Łowcki	0	0	0	1	0	0	0	½
19. J. Schächter	0	0	1	0	0	0	0	0
20. A. Frydman	0	½	0	0	0	½	½	0
21. J. Jagielski	½	0	0	0	0	0	0	0
22. L. Wiedermański	0	0	0	0	0	0	0	0

rok 1937

9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	
1	1	1	1	1	½	1	1	½	1	1	1	½	1	17 pkt.
½	1	½	½	½	1	1	½	½	1	1	½	1	1	16 pkt.
1	0	1	1	1	1	½	1	1	1	0	1	1	1	15 pkt.
½	½	1	½	½	1	1	0	1	0	1	1	1	1	14 pkt.
1	0	½	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	14 pkt.
½	½	½	½	1	1	½	½	1	1	1	½	1	1	14 pkt.
½	0	½	½	1	1	½	½	1	1	1	½	1	1	12½ pkt.
0	½	1	0	1	½	0	1	1	½	1	1	1	1	12½ pkt.
	1	½	½	0	1	½	½	1	1	½	½	1	1	12 pkt.
0		1	½	0	0	1	1	0	0	1	1	1	1	12 pkt.
½	0		½	1	½	1	0	½	1	1	1	1	1	11 pkt.
½	½	½		0	0	½	1	1	½	½	½	½	1	10 pkt.
1	1	0	1		1	½	½	1	0	1	½	0	1	9½ pkt.
0	1	½	1	0		1	½	1	0	0	1	1	1	9 pkt.
½	0	0	½	½	0		½	1	1	1	0	1	½	9 pkt.
½	0	1	0	½	½	½		0	1	0	1	½	1	9 pkt.
0	1	½	0	0	0	0	1		1	0	1	1	1	7½ pkt.
0	1	0	½	1	1	0	0	0		0	½	1	1	7½ pkt.
½	0	0	½	0	1	0	1	1	1		0	0	1	7 pkt
½	0	0	½	½	0	1	0	0	½	1		0	1	6½ pkt.
0	0	0	½	1	0	0	½	0	0	1	1		0	5½ pkt.
0	0	0	0	0	0	½	0	0	0	0	0	0		½ pkt.

Tabela wyników III. turnieju eliminacyjnego o mistrz. Polski
odbytego w Krakowie w czasie od 19 do 30 listop. 1938

L. Nazwisko, miejscowość	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	p.	Nagr.
1. I. Schaechter, Lwów		1	0	1	0,5	1	1	1	0.5	0,5	1	0,5	1	1	1	1	12	I
2. F. Tandetnik, Łódź	0		1	1	1	1	1	1	0	0	1	1	1	0,5	1	1	11,5	II
3. W. Grynfeld, Łódź	1	0		0,5	0	0,5	1	1	1	1	0,5	1	0	1	1	1	10,5	III
4. J. Gadaliński, W-wa	0	0	0,5		0,5	0	1	0,5	1	1	1	1	1	1	1	1	10,5	IV
5. Błaszczak, Kraków	0,5	0	1	0,5		0	0,5	0,5	0,5	0,5	1	0	1	1	1	1	9	V
6. K. Friedman, Kraków	0	0	0,5	1	1		0,5	1	0	0	1	0	1	1	1	1	9	VI
7. J. Danneman, W-wa	0	0	0	0	0,5	0,5		1	1	1	0,5	1	0,5	0,5	0,5	1	8	VII
8. K. Woźniak, Gdynia	0	0	0	0,5	0,5	0	0		1	1	1	1	0,5	0.5	0	1	7	
9. B. Borkum, Wilno	0,5	1	0	0	0,5	1	0	0		0,5	0	1	1	0,5	0,5	0	6.5	
10. P. Ulczok, Chorzów	0,5	1	0	0	0,5	1	0	0	0,5		0.5	0	0,5	0	1	1	6,5	
11. Październy, Kraków,	0	0	0,5	0	0	0	0,5	0	1	0,5		1	1	1	0,5	0,5	6,5	
12. K. Badylak, Toruń	0,5	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0		0,5	0,5	0	1	5,5	
13. B. Różański, Poznań	0	0	1	0	0	0	0,5	0,5	0	0,5	0	0,5		1	1	0,5	5,5	
14. E. Rubinstein, Kraków	0	0,5	0	0	0	0	0.5	0,5	0,5	1	0	0,5	0		0,5	0,5	4,5	
15. J. Lidski, Lida	0	0	0	0	0	0	0,5	1	0,5	0	0,5	1	0	0,5		0,5	4,5	
16. J. Rusek, Bielsko	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0,5	0	0,5	0,5	0,5		3	

Kobiece turnieje o mistrzostwo Polski.

Rok 1935 Warszawa.

1. Gerlecka 6, 2. Kuczewska 5.5, 3. Januszewska 4.5, 4. Dr. Hermanowa 4, 5. Kowalska 3.5, 6. Flerow-Bułhak 2, 7. Borowiczanka 2, 8. Wygodzka 0,5.

Rok 1937 Warszawa.

1. Gerlecka, Inowrocław 5.5, 2. Bułhakówna, Warszawa 5.5, 3. Obermillerowa, Toruń 4.5, 4. Mansówna, Lwów 4, 5. Manczarska, Warszawa 3.5, 6. dr. Hermanowa, Warszawa 2.5, 7. Sarbinowska, Chełm 1.5, 8. Małolepszowa, Poznań 1.

I Turniej eliminacyjny Łódź 1935.

1. H. Friedman, Lwów 9 p.
2. A. Frydman, Łódź 8,5 p.
   Gerstenfeld, Łódź
   Szpiro, Łódź
   Szächter, Lwów
6. Młynek, Warszawa 7 p.
7. Kahane, Łódź 6,5 p.
   śp. Wojciechowski, Pomorze
9. Zawadzki, Śląsk 6 p.
10. Nowodworski, Wilno 5,5 p.
11. Plater, Wilno 5 p.
12. Wiedermański, Poznań 4,5 p.
13. Popiel, Lwów 4 p.
14. Abraham, Kraków 3 p.

II Turniej eliminacyjny Częstochowa 1936.

1. Szpiro, Łódź 11,5 p.
2. Szächter, Lwów 9,5 p.

3. Gerstenfeld, Łódź
4. Arłamowski, Śląsk 9 p.
Młynek, Warszawa
6. Tandetnik, Łódź 8 p.
7. Wiedermański, Poznań 6,5 p.
Tytor, S., Stanisławów
9. Borensztajn, Warszawa 6 p.
Scheier, Kraków
11. Anioł J., Śląsk 5 p.
12. Trockenheim, Warszawa 3,5 p.
13. Lewi, Częstochowa 1 p.
14. Jemelita, Częstochowa 0 p.

Niektóre wyniki krajowych turniejów r. 1938.

Andrychów. Wynik IV turnieju o mistrzostwo klubu szachowego: I. Tonnak Michał (17-letni) 13 p. z 14 możliwych, II. Bizoń Jan 12.5 p., III.—IV. Brożena L. i Tomiak Al. po 10 p.

Turniej o mistrzostwo Zw. Strz. z udziałem 16 uczestn. zakończył się nast.: I. Matlok Stefan 12 p., II Bizoń Jan jun.

Baranowicze. Mistrzostwo miasta zdobył Krulisz Czesław 13,5. Dalsze wyniki: Szapiro 12, mjr. Rawski 11,5, prof. Lenard i Wołochowicz po 10,5, dyr Baszkiewicz 10. Dalsze miejsca: mjr. Wayda, Kuncewicz, mgr. Kloszek, mjr. Bedronek, Chwalko, Dąbrowski, Łyzicki, prof. Sikorski, red. Kejzik i rtm. Szostak.

Białystok (4—6 VI). Trzeci międzymiastowy turniej o drużynowe mistrzostwo Ziem Północno-Wschodnich: I. Białystok 8.5, II. Wilno 7.5, IV.—IV. Lida i Grodno po 4 punkty. Wyniki indyw.: na I szachown. Lidski i

Zabłudowski po 2.5 na II. sz. Kowalski 3, na III sz. Skidelski 2, na IV. sz. Barin 3 p.

(Grudzień 1937) II-gi turniej drużynowy o m. Białego stoku: I Klub Szachowy 21,5, II. T-wo Esperantystów 18, III. Zw. Klas Robotn. 11,5, IV. Podofic. 9,5, V PPW 7.5, VI Zw. Prac. U. Sp. 7 p.

(19.XII.37) Symultanka E. Kaufmana + 14 — 9 = 9
(20.XI.37) Symultanka Zabłudowskiego + 17 — 2 = 2

(Luty 1938) Turniej kwalifikacyjny Kl. Szach.: Janowicz 8, Brotmacher 6, Przetycki 5,5, Nowodworski 5.

(Maj 1938). Indywid. mistrz. miasta: I. A. Zabłudowski 10, II. B. Szuster 9.5, III prof. Kaufman 9, IV. Babkies 8, V. Barin 7,5, VI. Wisznia 7, VII Janowicz 7, Olian 5,5, Brożyński 4,5, Nosielski 4, Cylwik 2,5.

Bielsko. I. Krysta 14,5, II. Mendrok 13, III. Rusek 11,5, IV. Stokłosa 11, V.—VI. Pawlas i Fuchs po 9. Udział brało 16 gr.

Borysław (grudzień 1937) Symultanka dr. Stanisława Kohna + 13 — 1 = 4 (29.III.38) + 15 — 1.

Bydgoszcz. Mistrz. ind. miasta: I. inż. Wahl 4, II. Karnowski 3,5, III.—IV. dr. Pałkowski i Wyrwicz po 3, V. inż. Chołchowski 1,5, VI. Kolinka 0 p. Udział brało 18 graczy.

Mistrz. drużyn. miasta: I. PPW 8,5, II. Sokół 8, III. KPW 1,5 p.

Wyniki turn. trening.: I. Karnowski 5,5, II. inż. Tomaszewicz 5, III. Czerniaków 4,5, IV. Wyrwicz.

Chełm Lubelski. Mistrz P. Kl. Spół. I. Obolewski 16, II. J. Guirard 13,5, III. Zamojski H. 12,5, IV. prof. Drzewieniecki, V. Eliaszewicz, VI. dr. Maas.

Chorzów. Nieoficj. turn. o mistrz. m. I Ulczok 10 II Szefka 7,5 p.

Mistrzostwa PZP.: I. druż. kl. „Chorzów“, II. druż. PZP Skarboferme, III. druż. Wspólnoty Inter. Katowice. Udział brało ok. 40 graczy.

(Czerwiec) Sekcja „Ognisko“ kl. A. I. R. Bąk, II. Grolik, III.Wawrzynek, kl. „A“ g I. Gawenda, II. Paszkiewicz, III. Góralczyk, IV. Arendt, V—VI Ulczok i Kaleta. Kl. „B“ I. Gembalski H., II. Sidwa, III. Hajduk.

Turniej błyskawiczny: I. R. Bąk, II. Góralczyk, III. Paszkiewicz, IV. Wawrzynek, V. prof. Kozłowski, VI. Hajduk, VII. Dmochowski, VIII. Skóra, IX. Kelner. Udział brało 20 gr.

Turniej o mistrz. miasta: I. Ulczok, Mońka po 9 p. III. Wilczek, IV. Maruszczyk. V—VI Karch i Szmidt, VII. Makieł, VIII Góralczyk, IX. Arendt, X. Zroski. W meczu decyd. Ulczok pokonał Mońki 3:1.

Dąbrówka Wielka (kwiecień). I. Makieła 30, II. Machura 28,5, III. Bendkowski 28, IV. Kardasz 24,5, Terdyn 24, Kupiak 23,5. Udział brało 36 graczy w jednej wspólnej grupie.

Gdynia. Mistrzostwo miasta: I. Woźniak 8,5 przed Roszkowskim, Ostem, Sperskim i Granowskim.

Symultanki Woźniaka:

YMCA + 13 oraz + 14 — 2 = 1.

Gdyńskie T-wo Gry Szach. + 10.

W Zoppotach + 9 — 1 w KPW + 18 — 5 = 2.

Grudziądz (kwiecień). Ind. mistrz. m. zdobył Panowicz przed Łanieckim, Chajcem, Kosmaczem i Czubajem. Udział brało 24 graczy.

Inowrocław. Tytuł mistrza m. zdobył Nowack

przed Drogowskim, Hajkiem, Gornym i Kozłowskim.

Mistrzostw drużynowe zdobył Inowr. Klub przed sekcją Urzędn. Miejskich.

(28.VII.38) Symultanka R. Gerleckiej + 8 — 2 = 2

(Grudzień) Mistrz. Inowr. Klubu: T. Nowacki 8,5, II Chybicki 7,5, III. Górny 6,5, IV. Konarkowski 6, V. Hajek 5,5 p.

Mistrzostwo garnizonu Inowr. zdobył Ciesielski przed Stasiaczkiem.

Katowice (16.II—5.III). Turniej o mistrz druż. świetlic: I. „Jednośc—Śródmieście" 20.5, II. Kultura Bogucice 14, III. „Jutrzenka" Wełnowiec 9. W kl. „B" I. „Zorza", 18.5, II. „Jednośc II" 18., III. „Kultura"

W półfinale turnieju o druż. mistrz. PPW I. Cieszyn 7.5, II. Bielsko 5.5, gr. II. I. Chorzów 7,5, II. Chorzów RUTT gr. III. I. Katowice 10, II. Katowice RUTT

Turn. ind. mistrz. świetl. kl. „A" I. Kandzia 8, II. III. Froch, Szmidt po 7, IV. Klosa 5,5, V. Holewik 4,5. W kl. „B" I. Bogdol 7, II. Palka 6,5, III. Gruszka

Mistrz. kl. „Jedność" kl. „A" I. Gretka 8, II. Szmidt 5,5, III. Kandzia, Warzecha, Gorecki i Lelek po 4 p. W kl. „B" I. Lasek, II. Klaja, III. Pokorski.

Mistrz. sekcji KPW I. Hübner 7,5, II. Kika 7, III. Mierzwa 6,5, IV. Szymocha 6 p.

Kraków. Mistrz. Kr. Kl. im. Dominika I. Weisberg 12, II. Scheier 10,5, III. Friedman 9,5, IV. Weinberger 9, V. Rath, VI. Chmielek.

Turniej z okazji 45 letniego jubil. I. Arłamowski Błaszczak po 6, III. Berner 5.

Mistrz miasta: I. Scheier 10,5, II.—IV. Arłamowski Październy, Rubinstein po 10, V. VI. Friedman i Bass

9,5, VII. Błaszczak 9, VIII. Rath 8, IX. Weisberg 7

Krotoszyn. Ind. mistrz. powiatu I. Władysław Panter, II. Jan Hedrych, III. D. Kokociński, IV. dr. Pawłowski, V. Rogaliński. Udział brało 24 graczy.

Lwów. Mistrz druż. na rok 1937 I. ZZK „Hełm" 100 p.II. TSL Lewandówka 77 p. III. ŻKS „Rekord" 71,5 p. Udział brało 10 drużyn.

(16.III.) Wynik turn. elimin. I. Sulik Fr. 17,5, II. Schleyen III. IV. Kwitek i Pinkensohn po 14 p.

(26.XII.) Turn. błyskawiczny: I. J. Szächter, II. Szächter N. III. Rittel, IV. Schleyen V. VI. Zucker i Jaszczuk. (16 graczy).

(18.IV.) Turn. błysk.: I. Sulik, II. III. Rittel i Schönfeld.

Mistrz druż. na rok 1938 I. ZZK „Hełm" 77 p. II. Ogn. „Snopków" 72,5 p. III. TSL Lewandówka 61,5 p.

(26.XII.) Turn. błysk.: I. Schleyen, II. Zucker, III. IV. V. Jaszczuk, Schönfeld, Geppert.

(8.V.38). Mistrz m. I. Sulik Fr. 17, II. Szächter J. 16, III. V. Romanyszyn, Schleyen, Szewczyk po 12,5, Schönfeld 12, Sokołowski 11, Jaszczuk 10,5 p.

(17.VII.) Symultanka Sulika Fr. + 11 — 3 = 2.

(17.VII). Turn. błysk.: I. Sulik Fr. II. Lutman, III Jaszczuk, IV. Strusiński.

Łańcut. Mistrz m. I. Ignacy Silberman, II. Pelc, III. Kret. Udział brało 20 graczy.

(12.VI.) Symultanka H. Friedmana + 26—2=7.

Łuck. Mistrz Ł. Kl. Sz. I. Wł. Suchodolski 10, II. dr. Wiński 9,5, III. Ludowicz i Wyszatycki.

Łódź. (20.3.—3.4). II. Międzynarodowy turniej:

	ŁÓDŹ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	Pkt.
1	Pirc, Jugosławia		½	½	1	½	1	½	1	½	½	1	½	1	1	1	1	11½
2	dr Tartakower	½		½	½	½	0	1	1	1	1	½	1	½	½	½	1	10
3	Eliskases, Wiedeń	½	½		½	½	½	1	½	½	½	½	½	1	1	½	1	9½
4	Petrow, Łotwa	0	½	½		1	1	1	½	½	0	½	½	1	1	1	½	9½
5	Stahlberg, Szwecja	½	½	½	0		1	½	½	½	1	½	0	1	1	1	1	9½
6	Gerstenfeld, Łódź	0	1	½	0	0		1	0	1	1	1	½	0	½	1	1	8½
7	Frydman, W-wa	½	0	0	0	½	0		½	½	½	½	1	1	1	1	1	8
8	Appel, Łódź	0	0	½	½	½	1	½		0	½	½	1	½	0	1	1	7½
9	Steiner, Węgry	½	0	½	½	½	0	½	1		1	0	½	½	1	0	1	7½
10	Foltys, Czechosłow.	½	0	½	1	0	0	½	½	0		½	1	½	½	1	½	7
11	Kolski, Łódź	0	½	½	½	½	0	½	½	1	½		½	0	½	½	1	7
12	Najdorf, W-wa	½	0	½	½	1	½	0	0	½	0	½		1	½	½	1	7
13	Regedziński, Łódź	0	½	0	0	0	1	0	½	½	½	1	0		1	½	1	6½
14	Sulik, Lwów	0	½	0	0	0	½	0	1	0	½	½	½	0		1	½	5
15	W. Menszik, Anglia	0	½	½	0	0	0	0	0	1	0	½	½	½	0		0	3½
16	dr Seitz, Berlin	0	0	0	½	0	0	0	0	0	½	0	0	0	½	1		2½

Turn. kl. „B" I. K. S. Wima 23, II. K. P. Krusche-Ender (Pabianice) 21,5, III. Zw. Prac. Adm. Wojsk. i Postęp po 19 p.

Czwórmecz Zw. Prac. Bank. I. K. P. Zjednoczone 16 p., II. Zw. Prac. Bank. 9,5 p. III. K. S. Tramwajarzy

Mistrz. YMCA I. Regedziński (wygrane meczem symultannem +9=2), II. Radwański 9, III. Bertold 8

(Luty) Mistrz K. Mł. Spółdz. I. Mietelski 18,5, II. III. Mikuła i Gawryszczak po 16,5 p. Udział brało 26 graczy.

(Styczeń) Mistrz druż na r. 1937 I. Ł. Kl. Sz. 36,5, II. K. Mł. Spółdz. 34,5, III. „Jutrznia" 34. IV. YMCA 33 p. (9 drużyn).

Nowy Bytom. Turn. elimin. I. Koziołek 7,5, II. Stempień 5,5, III. Sus 4,5. W gr. II. I. Kozioł 7, II. Kowolik, Labus 6 p.

Poznań. (Czerwiec) Mistrz Wielkopolski I. Z. Gaworski 5,5, II. Wł. Wesołowski 5,5, Rożański 5, Wiedermański 4,5 Męsowicz 4, Czarnota 3,5 p.

Mistrz druż. Okr. Pozn. I. kl. „Pion" 28, II. Pozn. kl. 24,5 III. KPW 21, IV. Z. S. 18.5 p. V. II. C. P. 17,5 p. Udział brało 9 drużyn.

(21.XI) Symultanka K. Krokosa z czł. Z. U. PKO $11^1/_2 : 2^1/_2$ p.

(15.III.) Mistrz m. I. B. Stróżniak 11,5. II. Wiedermański 11, III. IV. Rożańskii i dr Rhode po 10,5, V.—VIII. Kubicz, Koczorowski, Gabryelewicz i Gaworski po 9 p. Udział brało 38 graczy.

(6.—13.XII.37) I. ogólnopolski podofic. druż. turn. o m. wojska I. OKI 23, II. OKX 22,5, OKVIII 20,5, OKV 20 p. Udział brało 10 drużyn. Najlep. wyniki ind. na 1 szachownicy kapr. Tabakiernik 8, na 2

Pomorski Okręg. (Toruń 2.—9.VII.38) Mistrz ind.

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Wynik ogólny
1	Badylak, Toruń		½	0	1	1	1	1	½	1	1	1	1	9
2	Woźniak, Gdynia	½		1	1	1	½	0	0	1	1	1	1	8
3	Chybicki, Inowrocław	1	0		1	0	1	1	0	1	1	½	1	7½
4	Granowski, Gdynia	0	0	0		1	0	1	1	1	1	1	½	6½
5	Karnowski, Bydgoszcz	0	0	1	0		1	1	1	1	0	0	1	6
6	Ziółkowski, Inowrocław	0	½	0	1	0		0	1	½	1	1	½	5½
7	Borchardt, Toruń	0	1	0	0	0	1		0	1	½	1	½	5
8	Hendrykowski, Toruń	½	1	1	0	0	0	1		0	0	1	0	4½
9	Dr Pałkowski, Bydgoszcz	0	0	0	0	0	½	0	1		½	1	1	4
10	Sieradzan, Włocławek	0	0	0	0	1	0	½	1	½		0	½	3½
11	Nowacki, Inowrocław	0	0	½	0	1	0	0	0	0	1		1	3½
12	Sperski, Gdynia	0	0	0	½	0	½	½	1	0	½	0		3

sz. sierż. Filipowicz 7,5, na 3 szachown. sierż. Groń 5,5, na 4 szachown. wachm. Koszmider 7 p.

(10—17.XII Łódź) II. ogólnopolski podofic. druż. turn. I. Lwów 20,5, II. Grodno 18,5, III. Łódź 18,5, IV. Kraków 18, V. Toruń 18, VI. Warszawa 17,5 p. Udział brało 9 drużyn.

Radzionków. Turn. ind. I. Lokiez przed Strzelczykiem, Żydkiem i Sykulskim.

Czwórmecz I. „Hetman", Michałkowice i „Szach Mat". Radzionków III. Tarn. Góry IV. Z. S. Zgoda.

(11.IX.—20.XI). Turn. o mistrz. I Sykulski 16,5. II Lokiez i Adamus 14,5, IV. Chmieliński 14 p.

Ruda Pabianicka (d. 20.V.) Turn. mistrz. m. I. Kozłowski 7,5, II Rybak 7, III. Gralewski 6,5.

W turn. mistrz. druż. m. I. Krąg Starszo-Harc. 19,5, II Zw. naucz. „Ognisko" 16 p.

Sosnowiec. Turn. sekcji Z. Z. P. I. U. S. kl. A I. Sadowski 16,5, II. Podsiadło 16,5, III. Bobrowski 14,5. Na dalszych m. Nawrocki, Jałowiecki, Musiał, Pyndzyn, Piliński, w kl. „B" I' Pająk 11, II. Kałuża 9, III. Górniak 8.

Starachowice (19.20.XI). Symultanki H. Friedmana „Resursa Urzędnicza" + 8 — 3 = 1.

Pracown. Fabr. Am. + 17 = 3.

Śląski Okręg (Chorzów — kongres r. 1937). Gr. mistrzów I. Pokorski 11, II. Anioł 10, IV. Sójka 9, IV. Ulczok 9, V. Balcerek 6,5, VI. Palka 4,5, VII Lokiez 3,5, VIII. Bąk 2,5 p. Gr. III. I Nath, II. Arendt. Gr. III A. I. Arendt 6.5, II. Gajda 5,5. III.—IV. Szmigielok, Tomanek 5, V. Marciniak 3,5. Gr. III. B I Nath 6, II. Olej 5,5, III. Borowiec 4, IV. Zroski 3,5 V. Syzler, VI, inż. Fiszer 2,5. W gr. IV. I. Szmidt 10,

II Szeiner 9, III. Maruszczyk 7,5, IV.—V. Mońka i Garbas.

Mistrz druż. Eliminacje wyłoniły nast. mistrzów grup „Wieża"", Janów, R. Szopienice, „Azoty", Chorzów, Tarn. Góry. Wyniki półfinałów gr. I. „Ognisko", Chorzów II. T. Góry. Gr. II. I. „Chorzów", Chorzów II „1916", W. Hajduki. Finał I. „Chorzów", II. „Ognisko", Chorzów. W kl. B. I. „Chorzów" II. PPW Katowice, III. „Hetman", Michałkowice. Udział brało 21 drużyn.

(Październik). Turn. nadzw. Katowice A I. Marciniak II—IV. Chrostek, Poloczek i Porala. Katowice B. I. Kandzia, II. Konopka, III. Gonsior. Chorzów I. Mońka, II. Wilczek III.—IV. Tomanek i Gajda, V. Kozler, VI. Maruszczyk. Nowy Bytom, I. Karch, II. Stempień, III. Harazim. Sosnowiec I. Grzesik i Szmigielok, III. dr. Łaniewski, IV. Jałowiecki. Radzionków: I. Sykulski, II. Chmieliński, III. Adamus. Tarn. Góry: I. Palik, II.—IV. inż. Waśniowski, dr. Potyka, prof. Babirecki. Udział brało 50 graczy.

(Katowice — kongres r. 1938). Grupa mistrzów: I. Anioł 4,5, II. Ulczok 3,5, III. Palik 2,5, IV Pokorski 1,5. Gr. o mistrz. okręgu I. Zogata 6,5, II. Mońka i Karch po 5, IV. Arendt 4,5, V.—VI. Szmigielok i Lokiez 3,5. Gr. III. I. Porala 7,5, II Maruszczyk 7, III. Chrostek 5,5, IV. Szmidt 5, V. Adamus 4,5. Gr. IV. I. Bartuś 4,5, II. Bednarczyk 3,5, III. Sodzawiczny Garbas po 3 p.

Toruń. Mistrz. m. I. Hendrykowski, II. Badylak, III. i IV Matowski i Zieliński.

Turn. sekcji Z. Z. Pr. M.: I. Borchardt, II Grzankowski.

Mistrz. s. podof. Kas. Garn.: I. st. sierż. Trella 16 II. st. sierż. Tabaczyński 12.5, III. st. sierż. Grenda 12 p.

Mistrzostwo sekcji PKW A. Malinowski.

Turn. druż. o mistrz. druż. m. I. T. Kl. Sz. II. sekcja Z. Z. Prac. M. II. sekcja „Sokół", Podgórze.

Turn. druż. garniz. sekcji I. Bydgoszcz 12, II. Toruń 12, III. Inowrocław 10,5, IV. Grudziądz 7,5 p.

Warszawa. Turn. trening. I. Terski i Pytlakowski po 5,5 III. Berłacki 4,5, IV.—V. Dannneman i Żupnicki po 4 p.

(19.III). III turn. druż. o mistrz. warsz. szkół średn. I. gimn. Batorego 29 p., II. gimn. Władysława IV 24 p., III. gimn. Collegium 18,5 p., IV. gimn. Zgrom. Kupców 14,5, V. Szkoła Techn. Kol. 14 p.

(19.III) Symultanka Tytora + 33 — 6 =5.

Mistrz. drużyn. okr. na r. 1937 I gr. I. Hatechijah II. YMCA, III. FDA, IV. KPW, V. Jedność. II gr. I. FDA. II. KPW, III. C.W.S. IV. Podofic. III. gr. I. FDA. II. KPW. III. CWS. IV. Ursus. IV. gr. I. Fort Bema II. Ursus, III. Zbrojownia. Udział brało 26 drużyn.

Mistrz. W. T-wa Zwol. I. Przepiórka 11,5. II. ś.p. Wojciechowski 10, III.Trockenheim 9,5, IV. Klepfisz 8. V. Bombach 7, Danneman 6,5, Szpiro 6.

Mecz trening. Sonia Graf — Młynek 2,5 : 7,5 p.

Turn. trening. W. Kl. Sz. I. L. Trokenheim 9, II. Gadaliński, Terski i Margolin po 7, V. Nowiński 6,5, II. S. Graf 6, VII.—VIII. Asterblum i Danneman po 5 p.

(15—17.X). Mistrz. druż. PPW I. Kraków, II. Lwów, III. Wilno, IV. Warszawa, V. Bydgoszcz, VI. Poznań.

(17.X). Symultanka Przepiórki + 18 — 4 = 3.

Wielkie Hajduki. Mistrz. m. I. Balcarek, II Wilczek, III. Mróz, IV. Nath, V, Adamek, VI. Maruszczyk, VII. Toms, VIII. Ćwięk.

Turn. druż. I. „1916“, II KSM, III. Tramwajarze.

Turn. jubil. I. Nath 9,5, II. Balcarek 8,5, III. Adamek 7,5, IV.—V. Lott i Wacławczyk po 6 p.

Mistrz. kl. „1916“ I. Adamek, II. Balcarek, III. Wacławczyk i Lott, W gr. II. I,—III. Drobisz, Ogon i Spałek.

Wilno. Mistrz, m. I. Z. S. II. ŻTGS. III. Ak. Kl. IV. Zw. Prac. M. V. PPW. Udział brało 8 drużyn.

(Grudzień 1937) Turn. o mistrz. ind. Ziem Półn. Wsch. I. Borkum, II. Łidski, III. Zabłudowski, IV. Wisznia, V. Nowodworski. Udział brało 9 graczy.

Zimna Woda. Turn. błysk. I. Jaszczuk i Lutman, III. Jurczyszyn, IV. dr. Wohl. Udział brało 25 graczy.

Turn. błysk. I Jaszczuk, II.—III. Drahus i Gimła, IV. Borkowski.

Turn. błysk. I. Sulik Fr. i Lutman, III Borkowski, IV. Głowacki. Uczestników 14-tu.

Mecze międzyokręgowe:*

(1.V.) Śląsk — Kraków 5,5 : 10,5.

(15.I.39). Kraków — Śląsk 11 : 5.

(15.V.38). Gdynia — Gdańsk 14 : 6.

międzymiastowe:*

(3.I.) Borysław — Drohobycz 2 : 4.

(IV). Bydgoszcz — Inowrocław 3 : 7.

Drohobycz — Borysław 6,5 : 1,5.

---

*) Prócz tych, które podano w wynikach ogólnych.

(28.VIII.) Inowrocław — Bydgoszcz 4 : 6.
Łódź — Pabianice 9,5 : 2,5.
Równe — Łuck 5 : 2.
(14.XI). Toruń — Bydgoszcz 6,5 : 4,5
(24.IV). „ — Inowrocław 5,5 : 4.5.
(9.X). „ — Bydgosz 4,5 : 4,5.
„ — Inowrocław 3 : 7.
Garn. podofic. Toruń—Garn. podof. Grudziądz 4:3.
KPW Toruń — KPW Bydgoszcz 7,5 : 1,5.

PARTIE:

1. Z Olimpiady nieoficj. w Monachium 1936 r.

Obr. Maroczego-Nimcowicza w p. Fr.

Białe: śp. Wojciechowski. (Polska) — Czarne: Weiss (Austria)

1. e4 e6, 2. d4 d5, 3. Sc3 Gb4, 4. Sge2 d×e4, 5. a3 G×c3+ (Bardziej przyjęta jest gra 5.... Ge7, 6. S×e4 Sc6! Tu zaskoczył dr. Aljechin swojego przeciwnika dr. Euwego w 7. partii meczu o mistrz. świata w r. 1935 pos. 7. g4 !?) 6. S×c3 f5 (Czarne posługują się ryzykowną obroną piona, przyczem opierają się na wariancie ulepszonym według Kotre—Gerschenkrona „Eröffnungen in der mod. Schachpartie". Zresztą i Nimcowicz miał tu nieprzyjemny wypadek z dr. Aljechinem (turn. w Bled) 7. f3! e×f3, 8. H×f3 Hh4+ (Nimcowicz zabił H×d4 i po 9. Hg3! otrzymał złą grę. Ale i ta nowość nie wystarcza, gdyż białe są świetnie rozwinięte) 9. g3 H×d4, 10. Ge3 Hg4, 11. Hg2 Sf6, 12. Ge2 Hg6, 13. 0—0—0 Sc6, 14. Sb5 Hf7, 15. Gc5! a6, 16. Gf3! Sd8, 17. Hd2 Sd5, 18. G×d5 a×b5, 19. Whe1 Gd7. 20. g4 Sc6, 21. g×f5 H×f5, 22. Gxe6 Gxe6, 23. Hd7+ i mat.

Uwagi: H. F.

2. Warszawa, 1935 r.

PARTIA HOLENDERSKA.

Białe: Glücksberg Czarne: Najdorf.

1. d2—d4 f7—f5 2. c2—c4 Sg8—f6 3. Sb1—c3 e7—e6 4. Sg1—f3 d7—d5 5. e2—e3 c7—c6 6. Gf1—d3 Gf8—d6 7. 0—0 0—0 8. Sc3—e2 Sb8—d7 9. Sf3—g5 (Biały atakuje piona e6. To co nastąpiło było jednak wielką niespodzianką). Gd6×h2+ 10. Kg1—h1 (W razie bicia gońca, nastąpiłoby Sg4+ a następnie H×g5) Sf6—g4 (gdyby teraz cz. grały S×e6, białe grałyby b. skutecznie Hh4!) 11. f2—f4 Hd8—e8 12. g2—g3 He8—h5 13. Kh1—g2 (z zamiarem zaatakowania gońca Wh1 oraz Sf3.) Gh2—g1! 14. Se2×g1 Hh5—h2+ 15. Kg2—f3 e6—e5, 16. d4×e5 Sd7×e5+! 17. f4×e5 Sg4×e5+, 18. Kf3—f4 Se5—g6+, 19. Kf4—f3 f5—f4 (grozi Se5 mat) 20. e3×f4 (gdyby teraz G×S wtedy nastąpiłoby Gg4+ a następnie H×g3, 22. Kh5 h7×g6+ 23. K×g6 Wf6+ 24. Kh5 Wh6 mat) Gc8—g4 21. Kf3×g4 Sg6—e5+ (siódma ofiara cz.) 22. f4×e5 h7—h5 mat.

---

3. Z turniejów korespond. D. S.

OBRONA SMOCZA w p. s.

Białe: J. Kukuczka Czarne: dr Chr. H. Meyer
Cieszyn

1. e2—e4 c7—c5, 2. Sg1—f3 Sb8—c6 3. d2—d4 c5×d4, 4. Sf3×d4 Sg8—f6 5. Sb1—c3 d7—d6, 6. Gf1—e2 g7—g6 7. 0—0 Gf8—g7, 8. Gc1—e3 0—0 9. Sd4—b3 Gc8—e6, 10. f2—f4 Sc6—a5 11. Kg1—h1

(Podczas gdy cz. obsadzają punkt c4, białe przygotowują atak na skrzydło królewskie).

11. ...Ge6—c4 (Lepsze było Sc4).

12. f4—f5 a7—a6, 13. g2—g4! d6—d5

(Zwykłe w p. s. przeciągnięcie piona d5 jest tu nieprzygotowane, gdyż białe mogą od razu odgrodzić nacisk w centrum).

14. e4—e5 Sf6—d7, 15. Sb3×a5 Gc4×e2 (A nie H×a5 z powodu 16. G×c4, d×c oraz 17. H×d7).

16. Hd1×e2 Hd8×a5, 17. Ge3—d4

(Pozycja cz. jest b. dobra. Grozi f6!)

17.... Wa8—e8, 18. Wa1—d1 Ha5—c7?! (Na oko dobre, jednak w rzeczywistości prowadzi do przegranej).

19. e5—e6! Sd7—b6

(Po G×d4 cz. przegrałyby również, gdyż po 20. e6×d7 tracą figurę, zaś na f×e nastąpi 20. H×e6+, Kh8, 21. S×d5, Hc6, 22. H×c6, b×c 23. Gg7+ K×g7, 24. Sc7 i białe mają kwalitas i piona więcej. Na 19... Sf6 nastąpiłoby 20. g5 Sh5 (Se4, 21. S×d5 oraz H×e4) 21. e×f+, W×f7 22. f×g oraz He6).

20. e6×f7+ Wf8×f7 21. He2—e6

Czarne poddały się.

Uwagi J. Kukuczki w D. S.

---

4. Z Paneuropejskiego turnieju korespondenc. Deutsche Schachzeitung 1938.

OBRONA NIMCOWICZA w p. ind.

Białe: O'Kelly de Galway (Belgia)

Czarne: kpt. Smoleński (Polska).

1. d2—d4 Sg8—f6, 2. c2—c4 e7—e6 3. Sb1—c3 Gf8—b4, 4. Hd1—c2 d7—d5 5. a2—a3 Gb4×c3+ 6. Hc2×c3 Sf6—e4 7. Hc3—c2 c7—c5, 8. d4×c5 Sb8—c6 9. e2—e3

(9. b4 byłoby błędem z powodu 9... Hf6! Na 9 Sf3 nastąpiłoby 9... Ha5+ 10. Gd2 S×d2, 11. H×d2 d×c! i partia wyrównana).

9.... Hd8—a5+, 10. Gc1—d2 Se4×d2

(10.... H×c5 byłoby dla cz. nie korzystne. Np. 11. b4 He7, 12. Gc1! a5, 13. b5 Se5, 14. Gb2 Sg4, 15. Sh3 Hh4, 16. g3 Hh6, 17. He2! (wg. partii Rjumin—Capablanca, Moskwa 1935 r.)

11. Hc2×d2 d5×c4!,

(Słabsze byłoby 11..... H×c5, 12. c×d e×d 13. Wc1 Hb6, 14. Sf3)

12. Hd2×a5

(Spokojne 12. G×c4 prowadzi do wyniku remis.)

12.... Sc6×a5, 13. Wa1—c1

(Biały zdobywa piona, za którego cz. zyskuje dostateczną rekompensatę w pozycji).

13..... b7—b5! 14. c5×b6 Gc8—b7 15. Sg1—f3 0—0! 16. b6×a7

(16. G×c4? byłoby niedobre z powodu Wac8, 17. Sd2 G×g2 18. Wg1 Gd5, 19. b3 S×b3, 20. S×b3 W×c4! (naturalnie nie 20.... G×c4? gdyż 21. b7! wygrywa)

16.... Wa8×a7, 17. Sf3—d2

(Również 17. Ge2 Wb8! wyrównałoby partię).

17..... Gb7—ab, 18. Wc1—c2

(Wzgl. 18. Kd1 Wb8 19. Kc2 (a. 19. S×c4? Wd7+, 20. Ke1 Wdc7) (b. 19. G×c4? S×c4 20. S×c4 Wd7+, 21. Sd2 Wbd8, 22. Wc2 Gd3, 23. Wc3 Gf5) W×b7, 20. Wb1 Sb3 z silnym atakiem czarnych. Np. 21. S×c4, Wc7, 22. Kc3 Sc5!)

18..... Wf8—b8, 19. Ke1—d1 Wa7—d7 20. Kd1—c1 Wb8—d8, 21. Gf1×c4

(21. Ge2? Sb3+, 22. S×b3 c×b!)

21..... Ga6×c4, 22. Sd2×c4 Sa5—b3+ 23. Kc1—b1 Wd7—d1+, 24. Wh1×d1 Wd8×d1+ 25. Kb1—a2

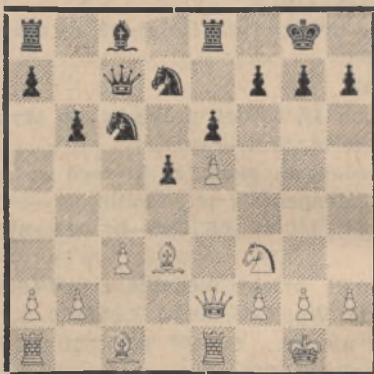
Sb3—c1+, 26. Ka2—b1 Sc1—b3+

Remis.

Uwagi: kpt. Smoleńskiego w D. S.

KOŃCÓWKI.

1) Z partii Makarczyk—dr Kohn, granej w II. turnieju o mistrzostwo Polski, Łódź 1927.

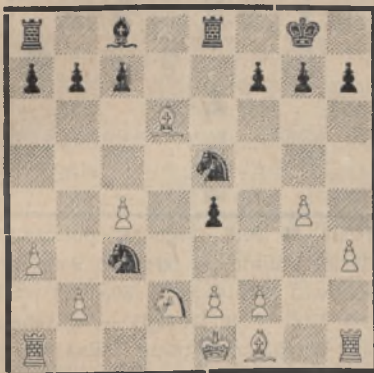

W pozycji tej nastąpiło:

14. Gd3×h7!! K×h7, 15. Sg5+ Kg8, 16. Hh5 Sf8, 17. Gf4! Sg6, 18. Gg3 Se7, 19. h4 Sf5, 20. Hh7+ Kf8, 21. h5 Sge7, 22. h6! S×h6, 26. Hh8+ Seg8, (23... Shg8? 24. Sh7 mat!) 24. Gh4! Ke7, 25. Se 4+ Kd7, 26. Sd6 Ga6, 27. H×g7 Kc6, 28. c4! (Teraz atak z kolei przenosi się na skrzydło hetmańskie). 28.... d×c4, 29. Hg3 Hd7, 30. Ha3 Gc8, 31. Hf3+ Kc5. 32. He3+ Kc6, 33. He4+ Kc7, (33.... Kc5? 34. H×c4 mat.) 34. H×a8 Sf5, 35. H×a7+ Kc6, 36. Ha4+ Kc7, 37. S×e8+ i czarne poddały się.

Za powyższą partię przyznano p. Kaz. Makarczykowi nagrodę za piękność w kwocie 2000 zł, ofiarowaną przez ś.p. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

2) Z partii Schächter — ś.p. A. Wojciechowski, granej w turnieju o mistrzostwo Polski, Jurata 1937 r.

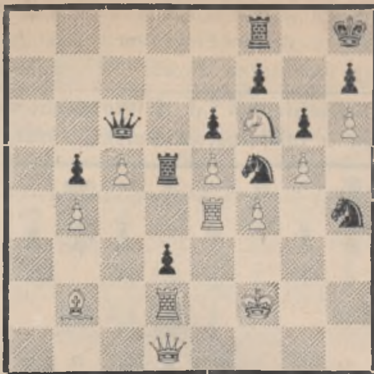
W pozycji powyższej nastąpiło: 15 .... Se4 — d3+ 16. e2×d3 e4×d3+, 17. Sd2 — e4 d3 — d2+! i białe poddały się, gdyż na 18. Ke1×d2 nastąpi Sc3×e4+ a następnie Se4×d6.

3) W partii Pokorski — Balcarek, granej w grupie mistrzów Śl. Okr. w r. 1937,

czarne w 36 pos. ofiarują wieżę, której nieprzyjęcie prowadziłoby do natychmiastowej przegranej.

W pozycji jak na diagramie str. 216 nastąpiło:

36. .... Wd5×c5! (Na 36. W×d3 nastąpiłoby Wc2+ 37. Wd2 Hb6+! 38. K ∾ Sg3 i mat nieuchronny (38. Gd4 S×d4 itd.) 37. b4×c5 Hc6×c5, 38 Gb2 — d4 (Jedyna obrona znośniejsza)

38. . . . . S×d4, 39. Kf2 — g3 (Niepotrzebna ucieczka 39. W×d3 Wd8! i białe po oddaniu kwalitasu doszłyby do końcówki remisowej) 39. . . . . Sd4 — f5+, 40. Kg3 — h3 Wf8 — a8, 41. Hd1 — b3 (Białe powinny były grać 41. W×d3 a w razie Wa3 wycofać We2) 41. . . . . Hc5 — g1!! (grozi Hg3 mat) 42. Hb3×d3 Hg1—h1+, 43. Wd2 — h2 Hh1 — f1+!! (Piękna ofiara, którą białe znów muszą przyjąć! Niestety już po Wa3+ cz. grożą nieuchronnem matem, wobec czego białe poddały się.

WYBITNIEJSI GRACZE i PROBLEMIŚCI ZAGRANICZNI.

Alexander C.H.O'D. (Ang.)
Aljechin dr. (Francja)
Andersen Erik, (Dania)
Apszeneck Fr. (Łotwa)
Berndtsson K. (Szwecja)
Bogoljubow E. (Niemcy)
v. d. Bosch (Holandia)
Boros S. (Węgry)
Botwinnik M. (Z.S.R.R.)
Böök E (Finlandia)
Capablanca R. (Kuba)
Castaldi (Włochy)
Eliskases E. (Niemcy)
Euwe dr. (Holandia)
Fine (U.S.A.)
Flohr S.
Golombek (Anglia)
Graf Sonia (Anglia)
Grau R. (Brazylia)
Grob H (Szwajcaria)
Gromer A (Francja)
Havasi A. (Węgry)
Horowitz (U.S.A)
Kashdan I. (U.S.A.)
Keres Paweł (Estonia)
Kieninger (Niemcy)
Klein (Niemcy)
Kmoch H. (Niemcy)
Koblenc (Łotwa)
Koltanowski G. (Belgia)
Kosznicki (Australia)
König (Jugosławia)
Landau S. (Holandia)
Lundin E. (Szwecja)
Maroczy G. (Węgry)
Marshall Fr. (U.S.A.)
Menchik Wera (Anglia)
Mikenas, (Łotwa)
Milner-Barry (Anglia)
Monticelli M. (Włochy)
Nanning (Holandia)
O'Kelly de Galway (Belgia)
Petersen (Dania)
Perlmutter (Belgia)
Petrow (Łotwa)
Pirc V. (Jugosławia)
Rasmusson B. (Finlandia)
Richter K. (Niemcy)
Roselli del Turco (Włochy)
Rossolimo (Włochy)
Rzeszewski (U.S.A.)
Sähmisch K. (Niemcy)
Snosko-Borowski (Francja)
Stahlberg G. (Szwecja)
Steiner L. (Węgry)
Stoltz G. (Szwecja)
Szabo L. (Węgry)
Thomas Sir G. (Anglia)
Tylor (Anglia)
Vidmar dr. (Jugosławia)

ADRESY GRACZY, PROBLEMISTÓW I ORGANIZATORÓW.

(Ponieważ niniejszy spis będzie podawany w każdym kalendarzu, prosimy o podanie nam ewent. zmian i uzupełnień).

Arałmowski Edward mgr., Bochnia.
Anioł Jerzy, Katowice, Mikołowska 10.
Appel I., Łódź, Zawadzka 23.
Arendt Eugeniusz, Chorzów I, Chrobrego 19.
Asz M., Łódź, Przejazd 51
Asz L., Łódź, Dowborczyków 5
Ameisen dr., Kraków, Rynek Gł. 34 II p.
Abraham, Kraków, Dagwór 3
Baranowski-Tuhan L., Warszawa, Nowy Świat 16/85
Bąk Roman, red. Chorzów I, Konopnickiej 7 m. 12
Barin M., Białystok, Białostoczańska 35.
Bułhakówna, Piastów ad Warszawa.
Burnicki, Chorzów II, Mielęckiego 47.
Bystroń Józef, Łazy pow. frysztacki.
Balcarek Wiktor, Świętochłowice, Józefa 1.
Bieńkowski K. dr. dep., Warszawa, Długa 7.
Błaszczak Czesław, Kraków 7, Rakowicka 21.
Borkum Benj., Łódź, Śródmiejska 9.
Blit B., Kowel, Śmigłego 51.
Bugdol Stefan, Chorzów III, Kadecka 2.
Burczyk Franciszek, Łagiewniki Śl., Młyn Szombierki.
Byrtek Emanuel, Sucha Dolna 137, Zaolzie.
Berens J., inż., Starachowice, skr. poczt. 19.
Baranowski Otto, Bohorodżany ad Stanisławów.
Badylak, Toruń, Sowińskiego 1.
Bocheński Antoni, Kraków, Rakowicka 1.

Bannet Józef, dr., Kraków, Starowiślna 6.
Czarnecki Tadeusz, Warszawa 4, Sprzeczna 6/43.
Czarnota A., Gniezno, 3-go Maja 53.
Cieślak Fr., Pruszków k. Warszawy, Zarząd Miejski.
Chojnacki, Toruń, Podmurna 47/49.
Chwojnik A., Równe Wołyńskie.
Czerniaków Sergiusz, Bydgoszcz 8, Jachcice.
Chybicki, Inowrocław, św. Ducha 103.
Czyndacki Kaz., Poznań, G. Wilda 51 m. 4.
Danneman J., Warszawa, Złota 5.
Dąbek Julian, not., Wodzisław Śl.
Daniuszewski D., Łódź, Południowa 23.
Dąbrowski J., prof., Mogilno p. Grzybów.
Deperasiński Wł., Warszawa, Wspólna 73.
Dedek E., sierż., Warszawa, Nowy Świat 23/25
Dmochowski Czesław, Chorzów II, kop. św. Barbara.
Domosławski Bogdan, Warszawa, Rymarska
Drykier A., Łuck, Bolesława Chrobrego.
Dyboski T., Dyr. ZUS., Warszawa, Czerniakowska 231.
Dienstl-Dąbrowa, płk., Kraków.
Dziembała, Chorzów III, Fabr. Zw. Azot.
Folman N., Łódź, Południowa 28.
Fellner D., Janów Poleski.
Fiszer Jan, inż., Katowice 10, Mikołowska 111.
Frydman Achilles, Łódź, Żeromskiego 22.
Fux Janusz, Białystok, Kościelna 5/2.
Friedman K., Kraków, św. Marka 18.
Fukner dr., Świerklaniec Śl., G. D. ks. Donnersmarcka
Frankel Fr., Strassbourg.
Friedman Henryk red., Lwów, Słoneczna 36
Fussgänger inż., p. Żywiec Zabłocie, Piłsudskiego 185.
Grolik Alojzy, Chorzów II, ul. Krótka.

Gotfryd J., Łódź, Północna 11.
Gabryelowicz Roman, Poznań, Chełmońskiego 5 m. 23.
Gałuszka Mieczysław, Kraków, Rynek Gł. Bk. G. Kraj.
Gibiec Jan dyr., Cieszyn, Miarki 13.
Gromek Damazy, Chorzów III, Zj. Fabr. Zw. Azot.
Goldminc Paweł, Będzin, Sączewska 23 m. 6.
Guirard Juliusz, Chełm Lub., Bydgoska 17/2.
Geier W. prof., Włocławek, Targowa 5.
Granowski, Gdynia, Słowackiego 69 m. 1.
Górkiewicz, Kraków, Filarecka 8.
Gaworski Zygmunt, Poznań, św. Marcina 54 m. 9.
Gerlecka, P. Z. inż., Ursus-Czechowice.
Gostyński Roman, Poznań, Marsz. Focha 128/7.
Goldstein Aleksander, mgr., Warszawa, Chmielna 56.
Gadaliński Jan, Warszawa, Krochmalna 90.
Głogoszewski Feliks, Katowice, Wodna 4 I p.
Gimła Mieczysław, Lwów, Jakuba Strzemię 9.
Glabisz Kaz., dypl. płk., Warszawa, Al. Ujazdowskie.
Grabowski W., Minister Spraw., Warszawa, Długa 7.
Gralka Franciszek, Nowy Bytom, Niedurnego 22c.
Gross Emil, Warszawa, Hotel Sejmowy, Wiejska.
Gruber Henryk, prezes PKO, Warszawa, Wawelska 24
Güthner Henryk, Warszawa, Ordynacka 8.
Grajcar J., Łódź, Traugutta 12.
Grzankowski Wacław, Toruń, Klonowicza 22.
Hebelt Wacław, Sucha Bala pow. Sopoćki k. Grodna.
Hatwich Henryk, Tarnowskie Góry, Magistrat.
Hawrysz J., Lwów, Lewandówka T. S. L.
Hendrykowski, Toruń-Podgórz, Browar Pomorski.
Herszkowicz A., Łódź, Gdańska 67.
Hirszbajn M., Łódź, Piotrkowska 109.
Hillbricht Aleksander, Lwów, Potockiego 40 II p.

Holler J., Ostrowiec Kiel., Teatralna 2.
Horak Tadeusz, kom., Lwów 24, fabr. Baczewskiego.
Hess Zygmunt, Sosnowiec, Lwowska 3/I.
Irzykowski K., Warszawa, 6 Sierpnia 45.
Idzik Ludwik, Orzegów, Kościelna
Jagielski J., Warszawa, Królewska Red. PAT.
Jałowiecki Sylwester, Sosnowiec, Podgórska 24/18.
Jaxa Rożen W., Zakopane, Kościelna 67.
Jaszczuk Juliusz, Lwów, Brajerowska 16.
Jelonek Paweł, Lubliniec Śl., ks. Rogowskiego 10.
Jurczyszyn P., Lwów, Lwowskich Dzieci 12.
Joskowicz B., Lida, skrytka pocztowa 17.
Kandzia Alojzy, Katowice II, Paderewskiego 11.
Kika Franciszek, Katowice, Kordeckiego 1
Koczorowski Zbigniew, Poznań, St. Rynek 80 m. 8.
Koza Alojzy, Katowice 10, ul. Winc. Pola 22
Kolski, Łódź.
Kremer, Warszawa, Gęsia 33.
Kaufman E., Białystok, Kościałkowskiego 26/I.
Karch, Chropaczów Śl., Kamionki.
Kleczyński Jan, red., Warszawa, Krak. Przedmieście.
Kierst Stanisław, Warszawa, Śniadeckich 9.
Krelenbaum Sz., Puławy, Kołłątaja 27.
Kozłowski Kazimierz, prof., Chorzów, 3-go Maja 7.
Kościelak A., prof., Łódź, Srebrzyńska 83/9.
Klukowski Nakonieczników B., dr., Warszawa, Śmiała
Kelner Paweł, Chorzów I, Dworcowa 3.
Karczowski, Bydgoszcz, Toruńska 30, Sokolnia.
Kruszewski Stan. inż., Warszawa, Mianowskiego 24.
Kukuczka Jan, Cieszyn W., Rynek Górny 5.
Klejman B., Kowel, Pomnikowa 23.
Kleiss Franciszek, Lwów, Żeromskiego 26.

Konarkowski Franciszek, Inowrocław-Jacewo.
Krokos Konstanty, Poznań, Piaskowa 3/26.
Krysta Leopold, Aleksandrowice 171 k. Bielska.
Kutschera Franciszek, Warszawa 32, Barcicka 16.
Kulla mgr., Toruń, Ratusz.
Kubaczka Jan, Kom. Pol., Trzyniec—Zaolzie.

Limbach Saturnin, Lwów, Domsa 5.
Lebioda Ignacy, Katowice II, Krakowska 115.
Lellek Ryszard, Katowice III. Marcina 6.
Ligowski Antoni, Boernerowo, Łączności 35.
Landau M., Łódź, Al. Kościuszki 41.
Lidski J., Lida, Szklana 21.
Lott Roman, Wielkie Hajduki, 16-go lipca 12.
Lokiez Wiktor, Radzionków, Wojciecha 24.
Lerner Dawid, Białystok, Pierackiego 67.
Laure O. prof., Katowice, Wandy 45.
Łowcki Dawid, Warszawa, Chmielna 36.
Lewandowski Kaz., Poznań, Woźna 15 m. 7

Matowski, Toruń, Starostwo Krajowe.
Madfes Julian mgr. Warszawa I, Złota 45 m. 25.
Mackiewicz, Wocławek, Kaszubska 8 m.3.
Maczek, Kraków, Jagiellońska 8.
Makarczyk Kaz. mgr., Warszawa, Wilcza 56.
Małolepsza Józefa, Poznań, Grobla 29
Mocek Jan mgr., Cieszyn W., pl. Sobieskiego.
Marienstrass Zygmunt, Warszawa, Lwowska 8.
Marciniak Jan, Katowice II, Krakowska 98.
Moszkowicz I., Łódź, Narutowicza 56.
Michalski Wł., Warszawa.
Mięsowicz Adam, Poznań, Kopczyńskiego 29/2.
Mokrosz, Karwina (Zaolzie)

Milli Z. plut., Warszawa Praga, koszary 36 pp. 11 Listop.
Mross Jan, Wielkie Hajduki, św. Jadwigi 27.
Mońka Paweł, Chorzów I, Rejtana 2.
Metallam Henryk, dyr., Kraków, Morsztynowska 1.
Mikulski Tadeusz, Chorzów III, Fabr. Zw. Azot.
Manczarska, Warszawa, Szopena 8.
Młynek, Warszawa, Pawia 39.
Maruszczyk R., Nowa Wieś k. Chorzowa, Sienkiewicza 6

Najdorf Mieczysław, Warszawa, Targowa 36
Nath Maksymilian, Kraków XXII, W. Stwosza 7.
Nowacki Wacław, Inowrocław, Klasztorna 17.

Olej Ewald, Janów Śl., Korfantego 2.

Pawłowski T., radca, Warszawa, 6-go Sierpnia 43-47.
Przepiórka D., Warszawa, Al. Przyjaciół 1.
Piłsudski K., Warszawa, Służewiec, wzgl. B. G. K.
Pieprzyk Rudolf, Dziedzice, Sobieskiego 150.
Paszkiewicz Zygmunt, Chorzów II, 3-go Maja 81.
Paciorkowski J. woj., Warszawa, Urz. Woj. Al. Ujazd.
Potyka Józef dr., Tarnowskie Góry, dyr. Sp. Brackiej.
Palik Franciszek, Tarn. Góry, dyr. Kasy Oszczędn.
Pfeiffer M., Skarżysko, Kamienna, Fabr. Amunicji.
Panowicz, Grudziądz, pl. 23 stycznia 20.
Pokorski Henryk, Katowice, Wojciechowskiego 88.
Poloczek Jerzy, Katowice, VI, Klasztorna 20.
Porański Wilhelm dr., Kraków, Sławkowska 28.
Piltz Karol inż., Warszawa, Wilcza 16.
Płaczek Tomasz, Świętochłowice II, kol. Drzymały 2.
Październy, Kraków, Rynek Gł. 34 II p.
Pulkrabek H. inż. Lwów Kochanowskiego 91,
Poralla Karol, Katowice II, Krakowska 1 np. Oczko.
Piskorski Seweryn inż., Poznań, G. Wilda 48 m. 10.

Panowicz, Grudziądz, pl. 23 stycznia Nr. 20.
Raciążek Gustaw dr., Warszawa, Marszałkowska 9.
Rusek Jan, Komorowice 28 B. p. Biała k. Bielska Śl.
Rubinstein A., 26 Av. de Dixmude Antwerpen Berchem
Ratajczak Józef, Zimna Woda koło Lwowa.
Radomiński Stan. inż., Poznań, Różana 23 m. 3
Rewkiewicz Henryk,dyr., Warszawa, Willowa 10.
Regedziński T., Łódź, Piotrowska 74.
Różański B., Poznań.
Rosiński Jan dyr., Warszawa, Wawelska.
Roman M. dr., Lwów, 3-go Maja 16.
Rosenblat S., Paryż.
Roszkowski, ORP „Wilk“ Dyw. Łodzi Podw. Gdynia.
Romaniszyn R., Lwów, Szeptyckiego 35.
Rogoziński J., dyr., Warszawa, Fałata 6.
Rubinstein Em., Kraków, ul. Gertrudy 24.
Rudnicki Jan, Lwów, Lukieńskiego 20.
Rybiński Tadeusz, Katowice, Sienkiewicza 34.
Ryba Adolf, Łazy 249, Zaolzie.
Rath, Kraków, Dunajewskiego 6.
Rakieć Zygmunt, Sosnowiec, Dęblińska 1.
Salzman Henryk, inż., Warszawa, Graniczna 14/8.
Siarkiewicz St. dyr. Warszawa, Fort Bema Powązki.
Sojka Emil, Katowice, Wojciechowskiego 60.
Słabik Adam, Michałkowice Śl., ul. Hallera 3.
Sosnkowski Kazim. gen., GISZ, Al. Ujazdowskie.
Sadowski Henryk, Dąbrowa Górn., Limanowskiego 13.
Sidwa Sylwan, Chorzów I, Poniatowskiego 24.
Siadek Stanisław, Poznań, Wiśniowa 70.
Sieradzan, Włocławek, Stodolna 29 m. 2.
Spektor M., Łódź, 11-go Listopada 72.

Suchoński Tadeusz, Warszawa, Górnośląska 35.
Sokolski Owsiej, Białystok, Sienkiewicza 13.
Słobodajn Orest prof., Łuck.
Sulik Franciszek mgr., Lwów, Wernyhory 1a.
Smoleński T. kpt., Wilno, Wileńska 42.
Schleyen L., Lwów, Wronowskich 6b.
Suchodolski W., Łuck, Kołłątaja 6/3.
Scheier H., Kraków, Żuławskiego 1.
Sianowski Marian, Poznań, Kolejowa.
Sarbinowska, Chełm Lubelski.
Steifer M. dr. pułk. dypl., Warszawa, Jaworzyńska 7.
Sternak Julian kpt., Warszawa GISZ, Al. Szucha 14.
Stempień St., Nowa Wieś Śl., ul. Starowiejska 12.
Stawski Aleksander, adw., Warszawa, Senatorska 38.
Stoszek Paweł, Karwina 216, Zaolzie.
Strumpf-Wójtkiewicz St. red. Warszawa, Al. Niep. 148
Szaniawski St. dr., Dąbrowa Górnicza, Jadwigi 2.
Szapiro S., dr., Łódź, Śródmiejska 14.
Szächter Izaak, Lwów, Rzeźnicka 17.
Szyler Antoni, Szopienice, Miarki 1.
Szönfeld, Lwów, Rapaporta 9.
Szczygieł J., Lwów, Ossolińskich 11.
Szpiro A., Łódź, Zakątna 17.
Szestakowicz L., Łódź, Dowborczyków 4.
Szymański Aleks., Łańcut, Urząd Skarbowy.
Szmek Jan, Jaworzynka—Zapasieki 200, Śl. Cieszyński
Tartakower Savielly dr. Paris X 14 rue Mazagran.
Towarnicki J., Lwów, Grunwaldzka 7.
Tomaszewicz M., inż., Bydgoszcz, Litewska 2.
Tytor S., Stanisławów, Żeligowskiego 11
Turski Z. F., Warszawa, Szara 3.

Trockenheim, Warszawa, Długa 20/6.
Ulczok Paweł, Chorzów II, Ligonia 17.
Unger Alojzy, mgr., Cieszyn, pl. św. Krzyża 1.
Waśniewski, inż., Tarn. Góry, Karłuszowiec Dyr. Gen.
Wróbel Marian, mgr., Warszawa, Koszykowa 19.
Wolański Eustachy, Milówka p. Żywiec, u p. Olberka
Wiewiórowski L., Katowice, Sienkiewicza 17/8.
Wyrtki Emil, Chorzów I, Hajducka 39.
Weinreich M. A., Łódź, Gdańska 74.
Węglorz F., Cieszyn W., pl. Sobieskiego 16.
Willer Bernard, dypl. inż., Kraków, Żuławskiego 1.
Wiatr Łucjan, Poznań, Wielka 5.
Woźniak, Gdynia, Świętojańska, kaw. „Patria".
Wohl dr., Zimna Woda k. Lwowa.
Wójcik Marian, Radziechowy (gimnazjum).
Wybraniec Karol, Szopienice, Kilińskiego 3.
Wiedermański L., Poznań.
Zaleski Sobiesław, mjr., Warszawa, Nowogrodzka 10.
Zabłudowski A., Białystok, Surażska 6.
Zahorski S., gen., Warszawa, Min. Spraw Wojsk.
Zawadzki Stefan, prof., Sosnowiec, Mazowiecka 3.
Zogata Paweł, Michałkowice, Szkoła I.
Ziołkowski, Inowrocław, Kasztanowa 1.
Żabiński, dyr., Warszawa, Ratuszowa 3.

Zmarli:

Ludwik Emoch, Andrychów (19.XII.37).
Antoni Wojciechowski, Warszawa (19.I.38).
Michał Kmietowicz, Zakopane (18.IV.38).
Marian Korcela, Przemyśl (2.VI.38).
Tadeusz Górecki, Poznań (26.VIII.38).

POLSKA LITERATURA SZACHOWA.

Ostroróg Jan Wojew. Pozn. Podręcznik gry szachowej rękopis—(dzieła nie wydano drukiem) napisany przed rokiem 1618: Dzieło znajduje się w bibliotece Krasińskich.

Krupski K. „Strategika Szahowa" I. wyd. r. 1835, wyd. Druk. Banku Polskiego, Warszawa. II wyd. r. 1844. nakł. wyczerp.

Helcin Aug. „Gra w Szachy" r. wyd. 1878. wyd. Księg. A. Kowalski, Warszawa. nakł. wyczerp.

Portius K. „Przewodnik Gry Szachowej" I wyd. r. 1880 III wyd. r. 1901, przeł. St. Tomaszewski, wyd. Gebethner i Wolf. W-wa. nakł. wyczerp.

Żabiński J. „Zasady Teoryi Zadań Szach." r. wyd. 1892 wyd. Kurjera Warszawskiego. nakł. wyczerp.

Kamiński Z. „Gra w Szachy" r. wyd. 1901. wyd. M. Arcta, Warszawa. nakł. wyczerp.

Król Kaz. „Zasady Gry Szachowej" r. wyd. 1911. nakł. wyczerp.

Dufrasne Jean tłum. L. Stępowski „Podręcznik nauki gry w szachy", r. wyd. 1913, wyd. Warsz. T-wo Zwol. Gry Szach., Warszawa, nakład wyczerpany.

Cięglewicz Br. „Gra w Szachy" r. wyd. 1914. wyd. Zuckerhandla Księg., Złoczów. Cena ok. zł 3.—

Chylewski „Na Szachowym Olimpie" r. wyd. 1928 wyd. Druk Dziennika Poznańskiego. Cena ok. zł 4,50.

Klecki L. „Popularny wykład gry w szachy" r. wyd. 1931, Warszawa. Cena ok zł 1,50

Baranowski-Tuhan L. „Element. Strategia Gry Szach." wyd. Ks. Pow., W-wa. rok wyd. 1932. Cena zł 3.50.

Baranowski-Tuhan L. „Szach Królowi" wyd. Księg. Powsz., Warszawa. r. wyd. 1939. Cena zł 4.—

D. Daniuszewski Księga Jubileuszowa Łódzkie Towarzystwa Zwolenników Gry Szachowej, r. wyd. 1939 Wydana z okazji XXXV-lecia Twa. Cena zł. 8.—

Roman Bąk Polski Kalendarz Szachowy 1939-40 wyd. Śl. Okr. St. Sz. Katowice. r. wyd. 1939. Cena zł 2,50

DZIAŁY SZACHOWE

dotychczasowych polskich czasopism szachowych.

„Chwila", Lwów (co wtorku) prow. H. Friedman.

„Dziennik Pozn.", Poznań (co niedz.) prow. Rogowski.

„Echa Leśne", Warszawa (tygodnik) prow. M Wróbel.

„Gazeta Polska", Warszawa (co niedz.) prow. L. Tuhan-Baranowski.

,Głos Poranny", Łódź (nierugul.) prow. M. Spektor.

„I. K. C.", Kraków (co niedzielę) prow. M. Gałuszka.

„Il. Polska", Poznań (tygodnik) prow. R. Gostyński.

„Kur. Poranny", W-wa (co niedz.) prow. L. Tuhan-Baranowski.

„Kur. Warsz." W-wa (co niedz.) J. Kleczyński.

„Nasz Przegl.", W-wa (co niedzielę) prow. dr Kohn.

„Nowy Dziennik", Kraków (co sob.) prow. M. Nath.

„Polonia", Katowice (co niedz.) prow. prof. Kozłowski.

„Polska Zbrojna", W-wa (co sobotę) prow. płk. dypl. dr. Steifer.

„Rezerwista", W-wa (dwu tygodnik) prow. L. Tuhan-Baranowski.

„Wiarus", W-wa (tygodnik) prow. st. sierż. Dedek.

W obecnym czasie wychodzą:

„NOWINY SZACHOWE" mies., rok wyd. III. red. Roman Bąk, Chorzów Śródmieście, ul. Konopnickiej 7 m. 12. Każdy numer formatu 17×24 cm zawiera 12

stron druku. Cena egz. 35 gr. Roczny abonament zł 4. Konto P. K. O. 307 776.

„SZACHISTA“ mies. rok wyd. VI. red. Henryk Friedman, Lwów, Słoneczna 36 m. 9. Każdy numer formatu 17×24 cm zawiera 19 stron druku. Cena egz. 60 groszy. Roczny abonament zł 7,— Konto PKO 501363

„SZACHY“ mies. rok wyd. I. red. Jan Kobyliński, Warszawa 4, Sprzeczna 6-43. Każdy numer formatu 15×21 cm zawiera 16 stron druku. Cena egz. 70 groszy. Roczny abonament zł 7,— Konto PKO 20 905.

„BIULETYN POM. OKR. ZW. SZACH.“ Toruń— Ratusz, który na formul. 21x30 cm (powielanych) podaje wiadomości wyłącznie z życia Pom. Okr. Zw. Objętość numeru i termin wydawania ściśle nieokreślony. Cena numeru zależna od ilości stron.

ZESTAWIENIE

dotychczasowych polskich czasopism szachowwychz.

Od 1.X. 1898 do r. 1899 **„Tygodnik Szachowy“**, Warszawa, red. Dzierzbicki.

W r. 1920 (wyszły 3 numery) **„Szachista Polski“**, Warszawa, (miesięcznik) red. Grabowski.

Od 1.V 1924 do 1 VIII. 1924 **„Szachy“**, Katowice (miesięcznik) red. Mazur, Czuraj.

W r. 1925 (1 numer) **„Szachista Polski“**, Bydgoszcz red. Grabowski.

W r. 1925 **„Miesięcznik Szachowy“**, Lwów (z tyg. rubr. Słowa Polskiego) red. inż W. Łasińskl.

W latach 1925—1926 i w r. 1928 **„Szachy“**, Lwów (miesięcznik) red. J. K. Link, red. T. Horak, S. Limbach, M. Wójcik.

Od 1 I. 1927 do 1 VII. 1933 **„Świat Szachowy“**, Warszawa (miesięcznik) red. D. Przepiórka.

W r. 1929 (2 numery **„Polski Zadaniowiec“**, Lwów (miesięcznik) red. S. Limbach.

Od 1 I. 1933 do końca r. 1935 oraz od 1 I. 1938 **„Szachista“**, Lwów (miesięcznik) red. H. Friedman.

Od 1 III. 1935 do 1 HI. 1938 **„Wiadomości Szachowe“** Warsz. Okr. Zw. Sz. (mies.) red. St. Łękawski.

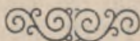
W r. 1936 (kilka numerów) **„Szachy“**, Częstochowa (miesięcznik) red. Siemiatycki.

Od 1 II.1937 do końca r. 1937 **„Przegląd Szachowy“**, Lwów (dwu tygodnik) red. I. Szächter.

Od 1 IV. 1937 do końca r. 1937 **„Biuletyn** Śl. Okr. Stow. Szach.“, Chorzów (miesięcznik) red R. Bąk.

Od 1 I. 1938 **„Nowiny Szachowe“**, Katowice (miesięcznik) red. Roman Bąk.

Od 1 V. 1938 do 1 V. 1939 wyszło 6 numerów **„Biuletyn** Pomorsk. Okr. Zw. Szach.“ red. Fr. Konarkowski

Turniej Tarnów　　Partia nr Dorek? / Klinga / Skobrzyk / Łapiński } konsultacja

Dnia 7. I. 1944

Białe Krzanowski　　Czarne

	Białe	Czarne		Białe	Czarne
1	e2-e4	e7-e6	21	Sc4	Se4
2	d2-d4	d7-d5	22	Sxe4	dxe4
3	Sb1-c3	Sg8-f6	23	Axe4	Gd6
4	e4-e5	Sf6-d7	24	He6+	Gf7
5	Sg1-f3	c7-c5	25	Sf6+	
6	Sc3-b5	Hd8-b6	26		
7	c2-c3	Gf8-e7	27		
8	a2-a4	a7-a6	28		
9	a4-a5	Hb6-c6	29		
10	Sb5-a3	f7-f6	30		
11	Gf1-d3	Hc6-c7	31		
12	Gc1-f4	Sb8-c6	32		
13	0-0	0-0	33		
14	He2	f6xe5	34		
15	Gxe5	Sc6xe5	35		
16	Sf3xe5	Sf6	36		
17	f4	Gc8-d7	37		
18	Wf3	Gd7-e8	38		
19	Wh3	c4	39		
20	Gc2	Gd6	40		

Turniej B. K. S Partia nr. ....

Dnia 21/9

Białe Reguła Emil Czarne Dr. Adamek

1	e2-e4	e5	1		
2	f3	Sc6	2		
3	c3	d5	3		
4	d3	Gc5	4		
5	Sbd2	Sf6	5		
6	Hb3	Sg4	6		
7	d4	ed	7		
8	Hd5	He7	8		
9	cxd4	Gb6	9		
0	Gb5	Gd7	0		
1	h3	Sf6	1		
2	Hd5	0-0	2		
3	Sh3	Ha4+	3		
4	Gd3	Sb4	4		
5	0-0	Gxh3	5		
6	Sbd2	Hg4	6		
7			7		
8	[illegible]		8		
9			9		
0			0		

Turniej .... Partia nr. ....

....

Dnia ....

Białe .... Czarne ....

1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		

Turniej .... Partia nr. ....

....

Dnia ....

Białe .... Czarne ....

1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		

Turniej .... Partia nr. ....

....

Dnia ....

Białe .... Czarne ....

1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		

Turniej .... Partia nr. ....

....

Dnia ....

Białe .... Czarne ....

1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		

Turniej .... Partia nr. ....

....

Dnia ....

Białe .... Czarne ....

1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		

Turniej .... Partia nr. ....

....

Dnia ....

Białe .... Czarne ....

1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		

Turniej .... Partia nr. ....

....

Dnia ....

Białe .... Czarne ....

1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		

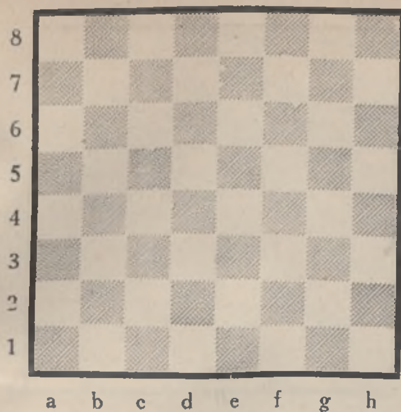
Turniej .... Partia nr. ....

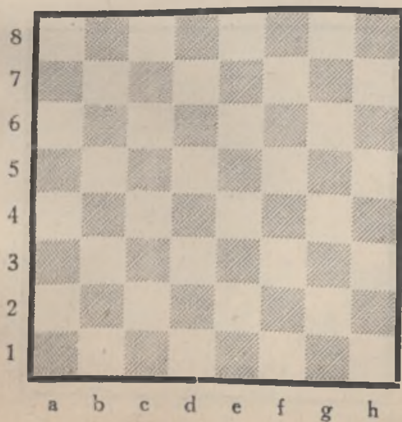
....

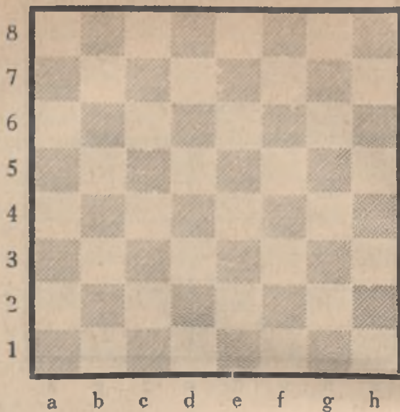
Dnia ....

Białe .... Czarne ....

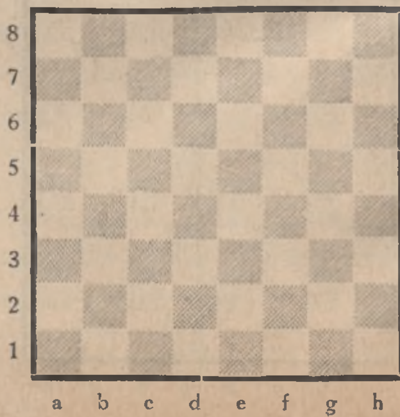
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		
1			1		
2			2		
3			3		
4			4		
5			5		
6			6		
7			7		
8			8		
9			9		
0			0		

8
7
6
5
4
3
2
1
a b c d e f g h

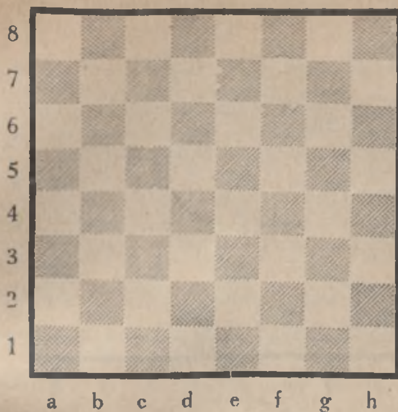

8
7
6
5
4
3
2
1
a b c d e f g h

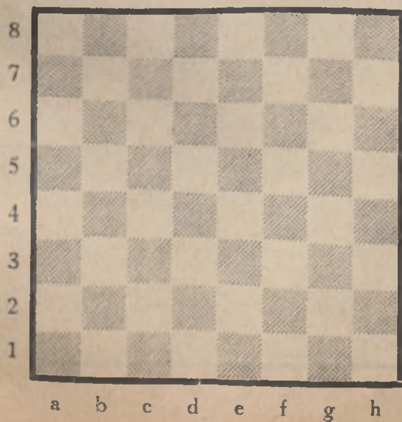

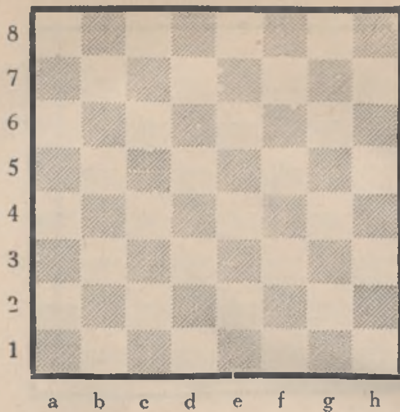
8
7
6
5
4
3
2
1
a b c d e f g h

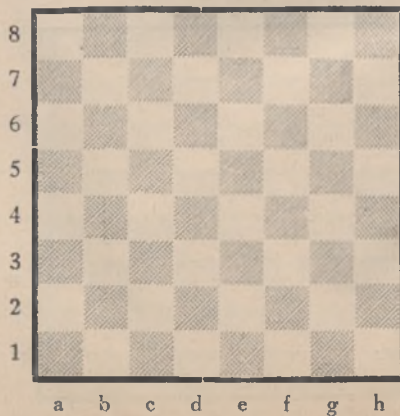

8
7
6
5
4
3
2
1
a b c d e f g h

8
7
6
5
4
3
2
1
a b c d e f g h

8
7
6
5
4
3
2
1
a b c d e f g h

8
7
6
5
4
3
2
1
a b c d e f g h

8
7
6
5
4
3
2
1
a b c d e f g h

Tabele wyników

		1	2	3	4	5	6	7	8	Stan
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Stan
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												

		1	2	3	4	5	6	7	8	Stan
1										
2										
3										
4										
5										
6										
7										
8										

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1	Kraków		3½	7	1½	[illegible]	6	4	6	5½	4½			35
2	Wrocław	2½		3½	2	1½	3½	1½	5½	1	1			
3	Poznan	2	2½		1	1½	4½	2½	4½	4	1½			
4	Łódź	5½	4	5		4	6	6	6	6				
5	Bydgoszcz	3	4½	5½	2		4½	5	5½	3½				
6	Szczecin	0	2½	1½		1½		2	3½	1	2			
7	Cieszyn	2	4½	3½	0	1	4		5	2	2			
8	Białystok	0	1½	1½	0	½	2½	1		0	1½			
9	Warszawa		5	2	0	2½	5	4	6		1½			
10	Katowice	1½	5	4½	3		4	4	4½	5½				
11														
12														

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														

		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1														
2														
3														
4														
5														
6														
7														
8														
9														
10														
11														
12														

3½ 2

Tabele wyników

	1	2	3	4	5	6	7	8	Stan
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Stan
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											

	1	2	3	4	5	6	7	8	Stan
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

Śląskie Okręgowe Stow. Szach.

Pośredniczy w dostawie i dostarcza:

Szachy (klubowe) z skrzynką drewnianą bez szachownicy	6.— zł
Zegary szachowe (bez futerału)	26.— „
„ „ (z futerałem tekt.) . . .	28.00 „
Statuty Śl. Okr. Stow. Szach.	0.50 „
Przepisy F I D E	0.50 „
Notacje partyj (w bloczkach po 100 szt.) .	1.20 „
„ „ luźne arkusze za 100 szt. .	1.— „
Dyplomy duże 36x46 cm	1.50 „
„ małe 20x26 cm	0.70 „
Legitym. dla oddz. Śl. Okr. Stow. Szach. .	0.03 „
Stemple kauczukowe dla problemistów (diagram szachownicy i kompl. bierek) .	7.— „
Tabele kojarzeń (od 3—24 graczy) kompl. .	0.10 „
Szach Królowi“ L. Tuhan-Baranowskiego .	4.— „

§ 28.

oraz wszelkie książki, wydawnictwa, przybory i druki szachowe.

TARYFA OPŁAT POCZTOWYCH.

Listy krajowe zamiejscowe: do 20 g — 25 gr. ponad 20 do 250 g — 50 gr. ponad 250 do 500 g — 75 gr, ponad 500 do 1000 g — 1,— zł, ponad 1000 do 2000 g — 1,75 zł. **Listy miejscowe:** 15, 30, 40, 55, 75 gr.

Listy zagraniczne: do Węgier do 20 g — 45 gr, za każde dalsze 20 g — 30 gr. Do innych państw — 55 gr, za każde następne 20 g — 30 gr.

Pocztówki krajowe zamiejscowe: 15 gr. z opłaconą odpowiedzią 30 gr, miejscowe 10 gr i 20 gr.

Pocztówki zagraniczne: do Węgier — 25 gr, do innych 30 gr.

Druki: do 20 g—5 gr, do 50 g—10 gr, do 100 g —15 gr, do 250 g—25 gr, do 500 g—50 gr, do 1000 g —60 gr, do 2000 g—(tylko pojedyńczo wysyłane tomy) 70 gr; najwyższa waga 2 kilo; zagranicę za każde 50 g—10 gr, najwyższa waga 2 kilo, pojedyncze tomy 3 kg.

Papiery handlowe: do 100 g—15 gr, do 250 g—25 gr, do 500 g—50 gr, do 1000 g—60 gr; najwyższa waga 1 kg.

Paczki zwykłe

Waga	Strefa 1 do 100 km	Strefa 2 ponad 100 do 300 km	Strefa 3 ponad 300 km
do 1 kg	—,50	—,50	—,60
ponad 1 — 3 „	—,70	—,80	1,20
„ 3 — 5 „	—,90	1,30	1,80
„ 5 — 10 „	1,30	2,30	3,00
„ 10 — 15 „	1,70	3,00	4,50
„ 15 — 20 „	2,00	3,80	5,80

Paczki żywnościowe

Waga	Strefa		
	1 do 100 km	2 ponad 100 do 300 km	3 ponad 300 km
do 5 kg	—,50	—,50	1,—
ponad 5 — 6 „	—,50	—,50	1,20
„ 6 — 7 „	—.50	—,70	1,30
„ 7 — 8 „	—,50	—,80	1,50
„ 8 — 9 „	—,60	—,90	1,60
„ 9 — 10 „	—,60	1,20	2,00
„ 10 — 15 „	—,80	1,60	3,00
„ 15 — 20 „	1,00	2,20	4,00

Próbki towarów: do 100 g—10 gr, do 250 g—20 gr, do 500 g—30 gr, najwyższa waga 500 g.

Opłata za polecenie: kraj. 30 gr, zagr. 45 gr, ekspres 50 gr, zagr. 1,10 zł.

Paczki pocztowe: do 25 zł—25 gr, do 50 zł—40 gr, do 100 zł—60 gr, do 500 zł—1.00 zł, do 1000 zł—1,50 zł, do 2000 zł—2.00 zł, do 5000 zł—3,00 zł.

Telegramy zwykłe miejscowe od wyrazu 5 gr, nadto od każdego telegramu, zasadnicza opłata — 25 gr, **zamiejsc.** od wyrazu — 15 gr.

Telegramy okolicznościowe najmniej za 15 wyrazów — 75 gr, za każdy dalszy wyraz — 5 gr, **pilne** (D) od wyrazu — 30 gr, nadto zasadnicza opłata — 25 gr.

Za pokwitowanie nadanego telegr. — 10 gr.

Za każdy umówiony lub skrócony adres: rocznie 30.— zł.